

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

2018-2019

ΑΘΗΝΑ 2018

Επιμέλεια έκδοσης:

Κατερίνα Νικολάου

Ευρυδίκη Κεφαλίδου

Χρυσάνθος Κανελλόπουλος

Χαρίκλεια Μπαλή

Τελευταία ενημέρωση: 6/4/2019

Εικόνες εξωφύλλου:

♦ Χρυσόβουλλο που εξέδωσε το 1300 ο Ανδρόνικος Β' Παλαιολόγος για τη Μονή Βατοπαιδίου. Αγιον Όρος, Μονή Βατοπαιδίου. (<http://www.ime.gr/chronos/10/gr/titles/p/pb3a1b.html>)

© Ιερά Κοινότητα Αγίου Όρους, Άθως

♦ Αεροφωτογραφία της ανασκαφής στη Ραφήνα από το drone του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης (Στ. Κατάκης σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής). Φωτ. Μ. Πετράκης. Κολλάζ. Στο υπόβαθρο δορυφορικές απόψεις της σύγχρονης πόλης στην ίδια θέση.

Περιεχόμενα

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	5
ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ	9
ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	11
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	14
Α. ΣΤΟΧΟΙ	14
I. Αντικείμενο της Ιστορικής Επιστήμης	14
II. Αντικείμενο των Επιστημονικών Κλάδων της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης ...	15
Β. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	18
I. Γενικά	18
Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/-τριών	19
Βιβλιοθήκες	19
Ιστοσελίδα	19
II. Μαθήματα	20
Α. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	20
Β. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	20
Γ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ	21
Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	21
III. Οδηγίες για τους/τις φοιτητές/-τριες με έτος εισαγωγής προ του 2011	54
IV. Περιγραφή μαθημάτων	58
1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	58
2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	78
3. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΆΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΟΥΝ ΤΟ 2018-2019	105
V. Πρακτική Άσκηση φοιτητών/-τριών ακαδημαϊκού έτους 2018-2019	106
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΟΥ ΣΥΝΟΔΕΥΕΙ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ «ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ»	106
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ – ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ»	108
ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ	109
VI. Μαθήματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας / Ιστορίας της Τέχνης που προσφέρονται σε άλλα Τμήματα	113
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS	125
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	125
ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ	127
ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ	131
ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	132
ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΑΤΑΠ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ	132

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**

ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Πρύτανης

Μελέτιος-Αθανάσιος Δημόπουλος

Αναπληρωτές Πρύτανη

Ναπολέον Μαραβέγιας

Θωμάς Σφηκόπουλος

Νικόλαος Μυλωνάς

Γεώργιος Πολυμενέας

Γεώργιος Ζωγράφος

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Κοσμήτωρ

Ελένη Καραμαλέγκου

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Διεύθυνση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Φιλοσοφική Σχολή

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου

Αθήνα 157 84

www.arch.uoa.gr

Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι ένα από τα 12 Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το Τμήμα αποτελείται από δύο Τομείς:

α. Τομέας Ιστορίας

β. Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Διαθέτει δύο ειδικές Βιβλιοθήκες (Σπουδαστήρια), που στεγάζονται στον 6ο όροφο του κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής.

Διαθέτει επίσης:

- **Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.**
Στο Μουσείο ανήκει η Μονάδα Αρχαιολογικού Πάρκου, η Μονάδα Συντήρησης και η Μονάδα Ψηφιακών Φωτογραφικών Εφαρμογών.
- **Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης.**
Στο εργαστήριο εντάσσεται η Μονάδα Ψηφιακής Αποτύπωσης του Δημόσιου και Ιδιωτικού Βίου των Βυζαντινών (4ος - 15ος αιώνας).
- **Εργαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.**
Στο εργαστήριο εντάσσεται η Μονάδα Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας.
- **Μονάδα Πληροφορικής και Αίθουσα Ψηφιακής Διδασκαλίας** που ανήκουν και στα δύο Εργαστήρια του Τμήματος.

1. Διοίκηση του Τμήματος

Πρόεδρος Ευάνθης Χατζηβασιλείου

Αναπληρωτής Πρόεδρος Δημήτρης Παυλόπουλος

Γραμματέας Ειρήνη Κατσιακαρέλη

Προσωπικό Γραμματείας

Αντώνιος Ταχμιτζής
Ελπίδα Χριστοδούλου
Αγγελική Μπερερή
Νικόλαος Τρυφιάτης
Παναγιώτης Μήτσης

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος

A. Αρχαιολογία και Ιστορία του
Αρχαίου Κόσμου: από την Απώτατη
Προϊστορία έως την Ύστερη
Αρχαιότητα

Διευθύντρια: Ελένη Μαντζουράνη
Αναπλ. Διευθύντρια: Σελήνη Ψωμά

B. Βυζαντινός Κόσμος: Ιστορία και
Αρχαιολογία

Διευθύντρια: Κατερίνα Νικολάου
Αναπλ. Διευθύντρια: Σοφία Μεργιαλή-
Σαχά

Γ. Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία
και Ιστορία της Τέχνης

Διευθύντρια: Μαρία Ευθυμίου
Αναπλ. Διευθυντής: Δημήτρης
Παυλόπουλος

Δ. Πρόγραμμα μεταπτυχιακών
σπουδών του Τμήματος έως ακαδ.
έτος 2017-2018

Διευθύντρια: Γεωργία Κουρτέση-
Φιλιππάκη

Γραμματέας:
Χριστίνα Κούκου
Σήμητρα Τσιώτα

E. MA in Greek and Eastern
Mediterranean Archaeology:
from the Bronze Age Palaces
to the Hellenistic Kingdoms

Διευθύντρια: Ελένη Μαντζουράνη

ΣΤ. Διαχείριση Μνημείων:
Αρχαιολογία, Πόλη
και Αρχιτεκτονική
(διδρυματικό)

Διευθυντής: Δημήτριος Πλάντζος

Z. Μουσειακές Σπουδές
(διατμηματικό - διδρυματικό)

Διευθυντής: Γεώργιος Παναγιάρχης

2. Διοίκηση των Τομέων

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Διευθύντρια
Γραμματέας

Αναστασία Παπαδία-Λάλα
Μικέλα Σκούντζου

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Διευθύντρια
Ε.Τ.Ε.Π.

Ελένη Μαντζουράνη
Μαρία Γκιώνη

3. Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθυντής:

Πλάτων Πετρίδης

Υπεύθυνοι Συλλογών

Προϊστορικής Αρχαιολογίας

Αφροδίτη Χασιακού-Αργυράκη

Κλασικής Αρχαιολογίας

Ευρυδίκη Κεφαλίδου

Αρχαίας Γλυπτικής, Επιγραφικής
και Εκμαγείων

Δημήτρης Πλάντζος
Στυλιανός Κατάκης

Βυζαντινής Ζωγραφικής

Γιώργος Πάλλης

Βυζαντινής Κεραμικής και Μικροτεχνίας

Πλάτων Πετρίδης

Διαμεσογειακής και Διαχρονικής
Συλλογής Κεραμικής

Ελευθέριος Πλάτων

Ανασκαφικής Έρευνας

Γιώργος Βαβουρανάκης

Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας

Γιάννης Παπαδάτος

Πετρωμάτων, Μεταλλευμάτων
και Αρχαίας Τεχνολογίας

Στυλιανός Κατάκης

Νεότερης Τέχνης

Δημήτρης Παυλόπουλος

Λαϊκής Αιθιοπικής Τέχνης

Δημήτρης Παυλόπουλος
Λάμπρος Αραχωβίτης
(Αρχαιολογικό Πάρκο)

Ε.ΔΙ.Π.

Μισέλ Ρογκενμπούκε
(Μονάδα Συντήρησης)
Αλεξάνδρα Σφυρόερα
(Μουσείο)

Επιμελήτρια Μουσείων - Π.Ε.

Μαρίνα Λεοντάρη (Μουσείο)

Επιστάτης Δ.Ε.

Χρήστος Τραγουδάρας

Φύλακες Δ.Ε. και Υ.Ε.

Μιχάλης Χουλιάρας
Νίκος Αγγέλης

Μονάδα Ψηφιακών Φωτογραφικών Εφαρμογών

Υπεύθυνη Ελένη Μαντζουράνη

Ε.Τ.Ε.Π. Νίνα Μπάκα

4. Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης

Διευθυντής Βαγγέλης Καραμανωλάκης

Ε.ΔΙ.Π. Ανδρέας Αντωνόπουλος
Χαρίκλεια Μπαλή

Διοικητικός Π.Ε. Απόστολος Ζαφειρόπουλος
(Μονάδα Πληροφορικής)

5. Εργαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Διευθυντής Γιώργος Βαβουρανάκης
Απόστολος Ζαφειρόπουλος
(Μονάδα Πληροφορικής)

6. Αίθουσα Ψηφιακής Διδασκαλίας

Υπεύθυνος Πλάτων Πετρίδης
Αναπληρωτής υπεύθυνος Σπυρίδων Πλουμίδης

7. Σύμβουλοι Σπουδών για το Ακαδημαϊκό Έτος 2018-2019

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Κώνσταντίνος Γαγανάκης
Κατερίνα Κωνσταντινίδου

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ Ευρυδίκη Κεφαλίδου
Χρύσανθος Κανελλόπουλος

8. Σύμβουλοι για Φοιτητές/-τριες ΑΜΕΑ

ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Κατερίνα Νικολάου

ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ Γιώργος Πάλλης

ΜΕΛΗ ΔΕΠ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΓΡΑΦΕΙΟ	ΟΡΟΦΟΣ
1.	ΑΝΕΖΙΡΗ ΣΟΦΙΑ	403	4ος
2.	ΒΑΒΟΥΡΑΝΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	720	7ος
3.	ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	408	4ος
4.	ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ	401	4ος
5.	ΓΙΑΝΤΣΗ-ΜΕΛΕΤΙΑΔΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ	646	6ος
6.	ΔΡΑΝΔΑΚΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	406	4ος
7.	ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	408	4ος
8.	ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ	406	4ος
9.	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ	403	4ος
10.	ΚΑΤΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	404	4ος
11.	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ ΕΥΡΥΔΙΚΗ	405	4ος
12.	ΚΟΝΟΡΤΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ	409	4ος
13.	ΚΟΠΑΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	404	4ος
14.	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	719	7ος
15.	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	401	4ος
16.	ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	403	4ος
17.	ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ ΕΛΕΝΗ	422	4ος
18.	ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ ΕΥΘΥΜΙΑ	613	6ος
19.	ΜΕΡΓΙΑΛΗ-ΣΑΧΑ ΣΟΦΙΑ	408	4ος
20.	ΜΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ (ΜΑΡΛΕΝ)	406	4ος
21.	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	401	4ος
22.	ΠΑΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	406	4ος
23.	ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	405	4ος

24.	ΠΑΠΑΔΙΑ-ΛΑΛΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	408	4ος
25.	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	409	4ος
26.	ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	613	6ος
27.	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΠΛΑΤΩΝ	406	4ος
28.	ΠΛΑΝΤΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	404	4ος
29.	ΠΛΑΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	419	4ος
30.	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	403	4ος
31.	ΡΑΠΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	408	4ος
32.	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ ΒΑΣΩ	409	4ος
33.	ΧΑΣΙΑΚΟΥ-ΑΡΓΥΡΑΚΗ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	405	4ος
34.	ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΑΝΘΗΣ	403	4ος
35.	ΨΩΜΑ ΣΕΛΗΝΗ	403	4ος

ΜΕΛΗ Ε.ΔΙ.Π.

1.	ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας & τεκμηρίωσης
2.	ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	Αρχαιολογικό Πάρκο
3.	ΜΠΑΛΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ	Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας & Τεκμηρίωσης
4.	ΡΟΓΚΕΝΜΠΟΥΚΕ ΜΙΣΣΕΛ	Μονάδα Συντήρησης
5.	ΣΦΥΡΟΕΡΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	Μουσείο Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης

Πληροφορίες για τις ώρες υποδοχής των φοιτητών/-τριών από τα μέλη ΔΕΠ και Ε.ΔΙ.Π. παρέχονται από τους αντίστοιχους Τομείς, καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος:

<http://www.arch.uoa.gr/didaktiko-proswpiko/ores-ypodoxis-koinoy.html>

Τομέας Ιστορίας: 210 7277400 Τομέας Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης: 210 7277432

ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

A. ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Αρχαία Ιστορία

<i>Αναπληρώτρια Καθηγήτρια</i>	Σελήνη Ψωμά
<i>Αναπληρωτής Καθηγητής</i>	Νικόλαος Γιαννακόπουλος
<i>Επίκουρος Καθηγήτρια</i>	Σοφία Ανεζίζη (σε άδεια όλο το έτος)

Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως

<i>Αναπληρώτρια Καθηγήτρια</i>	Νικολέττα Γιαντσή-Μελετιάδη
--------------------------------	-----------------------------

Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους

<i>Αναπληρώτριες Καθηγήτριες</i>	Σοφία Μεργιαλή-Σαχά Κατερίνα Νικολάου
----------------------------------	--

Ιστορία Πρώιμων Νεότερων Χρόνων

Ιστορία Νέου Ελληνισμού

(από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση)

<i>Καθηγήτρια</i>	Αναστασία Παπαδία-Λάλα
<i>Αναπληρώτρια Καθηγήτρια</i>	Μαρία Ευθυμίου
<i>Επίκουροι Καθηγητριες</i>	Κατερίνα Κωνσταντινίδου Βάσω Σειρηνίδου (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο)

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (16ος - 18ος αι.)

<i>Αναπληρωτής Καθηγητής</i>	Κωνσταντίνος Γαγανάκης
------------------------------	------------------------

Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

<i>Αναπληρωτής Καθηγητής</i>	Παρασκευάς Κονόρτας
------------------------------	---------------------

**Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, 19ος - 21ος αι.
(Ελλάδα, Ευρώπη, Κόσμος)**

**Νεότερη Ελληνική Ιστορία
(από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα)**

<i>Επίκουροι Καθηγητές</i>	Βαγγέλης Καραμανωλάκης (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο) Σπυρίδων Πλουμίδης
<i>Λέκτορας</i>	Δήμητρα Λαμπροπούλου
<i>Ε.ΔΙ.Π.:</i>	Ανδρέας Αντωνόπουλος Χαρίκλεια Μπαλή

Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου

<i>Καθηγητής</i>	Ευάνθης Χατζηβασιλείου
------------------	------------------------

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία

<i>Αναπληρωτής Καθηγητής</i>	Κωνσταντίνος Ράπτης (σε άδεια όλο το έτος)
<i>Επίκουρος Καθηγήτρια</i>	Μαρία Παπαθανασίου

B. ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Προϊστορική Αρχαιολογία

<i>Καθηγήτρια</i>	Ελένη Μαντζουράνη
<i>Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αναπληρωτής Καθηγητής</i>	Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη Ελευθέριος Πλάτων
<i>Επίκουροι Καθηγητές</i>	Γεώργιος Βαβουρανάκης (σε άδεια κατά το εαρινό εξάμηνο) Κωνσταντίνος Κοπανιάς Γιάννης Παπαδάτος
<i>Λέκτορας</i>	Αφροδίτη Χασιακού-Αργυράκη

Κλασική Αρχαιολογία

<i>Αναπληρωτής καθηγητής</i>	Δημήτρης Πλάντζος
<i>Επίκουρος καθηγήτρια Επίκουροι καθηγητές</i>	Ευρυδίκη Κεφαλίδου Χρύσανθος Κανελλόπουλος Στυλιανός Κατάκης
<i>Ε.ΔΙ.Π.</i>	Αλεξάνδρα Σφυρόερα

Βυζαντινή Αρχαιολογία

Αναπληρωτής Καθηγητής

Πλάτων Πετρίδης (σε άδεια κατά το
εαρινό εξάμηνο)

Επίκουροι καθηγητές

Αναστασία Δρανδάκη
Γεώργιος Πάλλης

Ιστορία της Τέχνης

Αναπληρωτής Καθηγητής

Δημήτρης Παυλόπουλος

Επίκουρος Καθηγήτρια

Ευθυμία Μαυρομιχάλη

Μουσειολογία

Λέκτορας

Μαρία (Μάρλεν) Μούλιου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Α. ΣΤΟΧΟΙ

Ι. Αντικείμενο της Ιστορικής Επιστήμης

Αντικείμενο της επιστήμης της ιστορίας είναι η μελέτη του παρελθόντος. Μελέτη, η οποία αγκαλιάζει κάθε τομέα της ανθρώπινης δράσης, όπως την πολιτική, την κοινωνική ζωή, την οικονομία, τον πολιτισμό, την καθημερινότητα, τη σχέση με το φυσικό περιβάλλον, σε οποιαδήποτε στιγμή του παρελθόντα χρόνου. Η μελέτη αυτή εξαρτάται από την ποσότητα, την ποιότητα και το είδος των πηγών (γραπτές, προφορικές, οπτικοακουστικές κ.ά.), τις οποίες διαθέτει ο/η ιστορικός, καθώς και από τις μεθόδους και τις τεχνικές ανάλυσης που θα χρησιμοποιήσει στην προσέγγισή τους. Ο στόχος είναι η κριτική εξέταση, η σφαιρική και πολυεπίπεδη κατανόηση των όσων έχουν συμβεί στο παρελθόν με βάση τα ερωτήματα και τους προβληματισμούς που γεννά η εκάστοτε συγκυρία. Η ιστορική γνώση που παράγεται, κρίνεται και αξιολογείται στο πλαίσιο ενός ανοιχτού και γόνιμου διαλόγου εντός της ιστορικής κοινότητας αλλά και με το ευρύτερο κοινό.

Ο Τομέας Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ έχει ως στόχο την κατάρτιση ιστορικών σε όλο το χρονικό και θεματικό φάσμα της ελληνικής και παγκόσμιας ιστορίας, από την αρχαιότητα στη συγχρονία. Στο επίκεντρο των παρεχόμενων σπουδών έχει τεθεί καταρχάς η εξοικείωση των φοιτητών και των φοιτητριών με τη σύγχρονη ιστορική θεωρητική σκέψη και την επιστημονική έρευνα. Η μελέτη διαφορετικών περιόδων αποτελεί έναν ακόμη στόχο του προγράμματος, το οποίο δεν περιορίζεται μόνο στην Ιστορία. Συμπληρώνεται και με μαθήματα από άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής κυρίως Σχολής, με επιδίωξη την πολύπλευρη ανάπτυξη του φοιτητή και της φοιτήτριας, -ιδιαίτερα για όσους και όσες θα διδάξουν στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση-, καθώς και τη γνωριμία τους με διαφορετικές προσεγγίσεις από τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες.

Τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί στον Τομέα Ιστορίας μια εντυπωσιακή ανάπτυξη του προγράμματος ιστορικών μαθημάτων, το οποίο καλύπτει με σημαντική επάρκεια μια σειρά από περιόδους και γνωστικά αντικείμενα και παρέχει στους/στις φοιτητές-τριες στέρεα μεθοδολογικά εργαλεία και ουσιαστική γνώση της ελληνικής και παγκόσμιας ιστορίας. Πιο συγκεκριμένα τα ιστορικά μαθήματα εκτείνονται στα παρακάτω πεδία:

Θεωρία και Μεθοδολογία της Ιστορίας

Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές

Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας

Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία

Αρχαία Ιστορία

Ιστορία του Αρχαίου Ελληνικού Κόσμου

Ρωμαϊκή Ιστορία

Μεσαιωνική- Βυζαντινή Ιστορία

Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως

Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους

Ιστορία Πρώιμων Νεότερων Χρόνων:

Ιστορία Νέου Ελληνισμού (από τον 13ο αι. έως την Ελληνική Επανάσταση)

Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (16ος - 18ος αι.)

Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία, 19ος - 21ος αι. (Ελλάδα, Ευρώπη, Κόσμος):

Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία (από την Ελληνική Επανάσταση έως σήμερα)

Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου

Νεότερη και Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία (1789 έως σήμερα)

Η κατεύθυνση Ιστορίας είναι η μία από τις δύο ειδικεύσεις που μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Οι πτυχιούχοι με ιστορική ειδίκευση έχουν καταρχάς τη δυνατότητα να εργαστούν στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, όπου μπορούν να διδάξουν Ιστορία και άλλα φιλολογικά μαθήματα. Ένας σημαντικός αριθμός των αποφοίτων μας έχει στραφεί με επιτυχία σε άλλες επαγγελματικές επιλογές (διαχείριση πολιτιστικών αγαθών, δημοσιογραφία, επιμέλεια εκδόσεων) στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, με βάση τα εφόδια που έχει αποκτήσει στη διάρκεια των σπουδών του, τη συνθετική και κριτική σκέψη, τη γλωσσική επάρκεια, την πολύπλευρη και πολυπρισματική μελέτη των πολιτικών και κοινωνικών φαινομένων. Απόφοιτοι του Τομέα μας, μετά από μεταπτυχιακές σπουδές, διδάσκουν σε ελληνικά και ξένα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ενώ παράλληλα υπάρχει η δυνατότητα να εργαστούν σε εξειδικευμένα κέντρα ιστορικής έρευνας και παραγωγής γνώσης (αρχαία, ερευνητικά κέντρα, βιβλιοθήκες, μουσεία κ.ά.).

II. Αντικείμενο των Επιστημονικών Κλάδων της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης

1. Αρχαιολογία

Αντικείμενο της επιστήμης της Αρχαιολογίας είναι η μελέτη του υλικού πολιτισμού του παρελθόντος, με σκοπό την κατανόηση και την ερμηνεία της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και πολιτισμικής δομής των κοινωνικών συνόλων. Μέσα από τη μελέτη της αρχαίας τεχνολογίας, χειροτεχνίας και τέχνης και των ιδεολογικών παραμέτρων που τις καθορίζουν, αλλά και των πάσης φύσεως οργανικών και ανόργανων καταλοίπων που σχετίζονται με την ζωή του ανθρώπου, ο αρχαιολόγος επιχειρεί να ανασυνθέσει τον τρόπο ζωής και σκέψης, των αρχαίων κοινωνιών. Η αρχαιολογική έρευνα περιστρέφεται συνήθως γύρω από κεντρικούς θεματικούς άξονες της ανθρώπινης δραστηριότητας, όπως: φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον, κοινωνική και πολιτική οργάνωση, θρησκεία και λατρεία, δημόσιος και ιδιωτικός βίος, τέχνη, τεχνολογία και αισθητική, οικονομία και εμπόριο, πολεμικές πρακτικές, ταφικά έθιμα, αθλητισμός, κόσμηση και ένδυση κ.ο.κ.

Η διδασκαλία της Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών επικεντρώνεται στη μελέτη της μεθοδολογίας και της ιστορίας της αρχαιολογικής έρευνας, στην ανασκαφική μέθοδο, στη μελέτη των απαρχών του πολιτισμού στον ελληνικό χώρο και στις γύρω περιοχές, στη μελέτη του κλασικού πολιτισμού και των νεωτερικών του προσλήψεων, καθώς και στη μελέτη των ποικίλων εκφάνσεων της Βυζαντινής Τέχνης. Συγκεκριμένα, εξειδικεύεται στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα:

A. Προϊστορική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Προϊστορικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη του υλικού πολιτισμού και της οργάνωσης των ανθρώπινων κοινωνιών από την εμφάνιση του ανθρώπου (2,5 εκατ. χρόνια) έως το τέλος της εποχής του Χαλκού (1100 π.Χ.), κυρίως στην περιοχή του ελλαδικού – αιγαιακού χώρου και, ευρύτερα, της Ανατολικής Μεσογείου, και περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες χρονοπολιτισμικές ενότητες:

1. Παλαιολιθική και Μεσολιθική Εποχή
2. Νεολιθική Εποχή
3. Πρώιμη, Μέση και Ύστερη Εποχή του Χαλκού (Ελλαδικός-Κυκλαδικός-Μινωικός-Μυκηναϊκός - Κυπριακός πολιτισμός και νησιωτικός πολιτισμός του βορειοανατολικού Αιγαίου)

B. Κλασική Αρχαιολογία: Αντικείμενο της Κλασικής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας, από το τέλος της Εποχής του Χαλκού έως και την Ύστερη Αρχαιότητα, στον ευρύτερο Μεσογειακό χώρο. Ο κλάδος καλύπτει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, από τον εντοπισμό, την ανασκαφή και την αξιολόγηση των ευρημάτων έως τη μελέτη της ιστορίας της αρχαίας τέχνης. Οι εποχές της αρχαιότητας τις οποίες μελετά είναι οι εξής:

1. Πρώιμοι Χρόνοι (Πρωτογεωμετρική και Γεωμετρική περίοδος)
2. Αρχαϊκοί Χρόνοι
3. Κλασικοί Χρόνοι
4. Ελληνιστικοί Χρόνοι
5. Ρωμαϊκοί Χρόνοι

Γ. Βυζαντινή Αρχαιολογία και Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου: Αντικείμενο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας είναι η μελέτη και ερμηνεία των υλικών καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων των έργων καλλιτεχνικής δημιουργίας διαφόρων κλάδων, από την εμφάνιση του Χριστιανισμού έως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης. Αντικείμενο της Αρχαιολογίας της Μεταβυζαντινής περιόδου είναι η μελέτη και ερμηνεία των μνημείων και γενικά παντοειδών αντικειμένων τέχνης από την Άλωση έως τη δημιουργία του Ελληνικού Κράτους. Το γνωστικό αντικείμενο περιλαμβάνει τις παρακάτω μεγάλες περιόδους:

1. Παλαιοχριστιανική περίοδος
2. Βυζαντινή περίοδος (Πρωτοβυζαντινή - Μεσοβυζαντινή - Ύστεροβυζαντινή)
3. Μεταβυζαντινή περίοδος

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις γενικές αρχές, μεθόδους και τεχνικές της αρχαιολογικής έρευνας πεδίου, κυρίως μέσα από την πρακτική συμμετοχή των φοιτητών/-τριών στην πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα, η οποία είναι εκπαιδευτική και ταυτόχρονα ερευνητική.

Στο Τμήμα προσφέρονται επίσης μαθήματα Αρχαιολογίας της Ανατολικής Μεσογείου και της ευρύτερης Εγγύς Ανατολής από την Εποχή του Χαλκού έως και το τέλος της Νεοασσυριακής Περιόδου (609 π.Χ.).

Επιπλέον, προσφέρονται μαθήματα *Μουσειολογίας*, ενταγμένα στην κατεύθυνση της Αρχαιολογίας, προσαρμοσμένα ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες όλου του Τμήματος προβάλλοντας διαφορετικού τύπου μουσεία, εντός και εκτός Ελλάδας, καθώς και τις λειτουργίες τους. Η μουσειολογία μελετά την ιστορία των μουσείων και των συλλογών, τις αξίες και τον ρόλο τους στην κοινωνία, τρόπους οργάνωσης και τομείς λειτουργίας τους, ζητήματα

δεοντολογίας και καλής πρακτικής και φυσικά τις ποικίλες δραστηριότητές τους. Τα μαθήματα που προσφέρονται έχουν ως στόχο να αναδείξουν την επιστήμη της μουσειολογίας, τις αξίες και ερμηνείες των μουσείων, των μουσειακών αντικειμένων και των συλλογών, καθώς και τη σχέση αυτών με τους ανθρώπους, να εξοικειώσουν τους/τις φοιτητές/-τριες με μουσειοπαιδαγωγικές θεωρίες και πρακτικές.

2. Ιστορία της Τέχνης

Η Ιστορία της Τέχνης ως γνωστικό αντικείμενο εξετάζει την Τέχνη (Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική, Χαρακτική, Διακοσμητική) της Μεσαιωνικής Δύσης και των Νεότερων Χρόνων, καθώς και εκφάνσεις της Σύγχρονης Τέχνης, σε όλον τον κόσμο. Ως ειδικός επιστημονικός κλάδος συγκροτήθηκε στη Γερμανία κατά το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα και ανέπτυξε δικά της, ευδιάκριτα μεθοδολογικά εργαλεία. Η μορφολογική/τεχνοτροπική ανάλυση και η εικονογραφική/εικονολογική θεωρία είναι από τις σημαντικότερες προσεγγίσεις έργων τέχνης που γνώρισαν ευρύτατη εφαρμογή και αποδοχή. Στον 20ό αιώνα άλλωστε εμφανίζονται στην Ιστορία της Τέχνης πολλαπλές ερμηνευτικές τάσεις που συνδέονται με την Ψυχανάλυση, την Κοινωνική Ανθρωπολογία, τη Σημειωτική, τον Μαρξισμό, κ.ά.

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ η διδασκαλία της Ιστορίας της Τέχνης εξειδικεύεται στις παρακάτω τεχνοϊστορικές ενότητες:

1. Τέχνη της Αναγέννησης
2. Τέχνη του Μπαρόκ και του Ροκοκό
3. Νεότερη Ευρωπαϊκή Τέχνη - Νεοελληνική Τέχνη
4. Σύγχρονη Τέχνη

Η αρχαιολογική παιδεία και η γνώση της ιστορίας της τέχνης αποτελούν τη βάση της αισθητικής και πνευματικής καλλιέργειας και κυρίως στηρίζουν και ολοκληρώνουν την ιστορική αντίληψη. Η γνώση των ιστορικών γεγονότων και της εξέλιξης του πνεύματος και των ιδεών, όπως προκύπτει από τα κείμενα, αντικείμενα μελέτης φιλολόγων και ιστορικών ολοκληρώνεται με τη γνώση των υλικών καταλοίπων των πολιτισμών – αντικείμενο μελέτης των αρχαιολόγων και ιστορικών της τέχνης.

Η κύρια επαγγελματική κατεύθυνση του αρχαιολόγου και του ιστορικού της τέχνης είναι η απορρόφησή του στην Αρχαιολογική Υπηρεσία του Κράτους, στόχος της οποίας είναι η αρχαιολογική έρευνα και η προστασία των μνημείων (εντοπισμός, αποκάλυψη, μελέτη, συντήρηση, ανάδειξη, νομική προστασία και διαχείριση πολιτιστικών αγαθών) καθώς και η οργάνωση μουσείων και εκθέσεων. Αποφασιστική υπήρξε πάντοτε η συμβολή των αρχαιολόγων και ιστορικών της τέχνης στη διατήρηση και ανάδειξη της ιστορικής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας του ελληνικού χώρου, με τη διάσωση των αρχαίων μνημείων και έργων τέχνης, των παραδοσιακών οικισμών και του ιστορικού, εν γένει, αλλά και φυσικού τοπίου μέσα στο οποίο έζησε και έδρασε ο άνθρωπος. Δημιουργούν, έτσι, κίνητρα επισκεψιμότητας και επικοινωνίας με ανθρώπους από όλο τον κόσμο με πολλαπλά οφέλη, μεταξύ των οποίων και οικονομικά.

Αρχαιολόγοι και ιστορικοί της τέχνης απασχολούνται επίσης σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά και σε Ερευνητικά Ιδρύματα, καθώς και σε ιδιωτικά Μουσεία και Συλλογές. Τέλος, η Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση απορροφά μεγάλο μέρος αποφοίτων του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας.

B. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

I. Γενικά

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας περιλαμβάνει δύο κατευθύνσεις σπουδών, που αντιστοιχούν σε δύο ειδικεύσεις: α) **ειδίκευση Ιστορίας** και β) **ειδίκευση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης**.

Η επιλογή κατεύθυνσης δηλώνεται από τον φοιτητή στη Γραμματεία μετά την ολοκλήρωση του Δ' εξαμήνου των σπουδών του. Με την ειδίκευση, ο φοιτητής εμβαθύνει, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης έρευνας, σε ορισμένες εποχές ή επιμέρους κλάδους και αποκομίζει ειδικές γνώσεις, ερεθίσματα και μεθόδους προσέγγισης της ιστορικής και αρχαιολογικής επιστήμης. Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ, και των δύο κατευθύνσεων, εξασφαλίζει **Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια** στους αποφοίτους του, ώστε να είναι δυνατή η απορρόφησή τους και από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Για τους εισαχθέντες προ του 2013, η Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια εξασφαλίζεται από το πρόγραμμα το οποίο ήδη ακολουθούν. Για όσους έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, η Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια εξασφαλίζεται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις σελ. 34-54 του παρόντος Οδηγού.

Ο ελάχιστος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών δεν μπορεί να είναι κατώτερος των **8 εξαμήνων**, κατά τα οποία οι φοιτητές/φοιτήτριες έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώνουν οι ίδιοι το πρόγραμμά τους. Τα μαθήματα χωρίζονται σε μαθήματα **Βάσης**, σε μαθήματα **Κορμού**, σε μαθήματα **Ειδίκευσης** και σε μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**.

Τα μαθήματα **Βάσης** περιλαμβάνουν μαθήματα Φιλολογίας και Παιδαγωγικής, τα οποία οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματός μας **υποχρεούνται** να παρακολουθήσουν, προκειμένου να διαμορφώσουν τη βάση εκείνη των γνώσεων που θα τους επιτρέψει να προσεγγίσουν, με την απαραίτητη ευρύτερη εποπτεία, τον επιστημονικό κλάδο που θα επιλέξουν, αλλά και να ανταποκριθούν επιτυχέστερα στις απαιτήσεις της πιθανής μελλοντικής τους απορρόφησης στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Τα μαθήματα **Κορμού** περιλαμβάνουν μαθήματα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και είναι **υποχρεωτικά** για τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες των δύο κατευθύνσεων. Με τα μαθήματα αυτά, οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματός μας αποκτούν έναν κοινό κορμό γνώσεων, με αφετηρία τον οποίο μπορούν, στη συνέχεια, να εμβαθύνουν σε ειδικότερους κλάδους της επιστήμης τους μέσω των μαθημάτων **Ειδίκευσης**. Η κατηγορία αυτή μαθημάτων περιλαμβάνει **Υποχρεωτικά** και **Επιλεγόμενα**.

Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο φοιτητής να επιλέξει μέχρι το πέρας των σπουδών του τουλάχιστον δύο σεμιναριακά μαθήματα, στα οποία η απόδοσή του θα ελέγχεται με σεμιναριακή εργασία, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό θεμάτων με ερευνητικό ενδιαφέρον και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο θέμα που εξετάζεται.

Προσφέρονται επίσης μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής**, τα οποία ο/η φοιτητής/-τρια μπορεί να επιλέξει από δύο κατηγορίες μαθημάτων (βλ. παρακάτω). Μία από αυτές τις κατηγορίες είναι μαθήματα, υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα, που προσφέρονται από την άλλη κατεύθυνση.

Μαθήματα του Τμήματος προσφέρονται στα υπόλοιπα Τμήματα της Σχολής είτε ως υποχρεωτικά είτε ως επιλεγόμενα (σε συνδιδασκαλία).

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ (ΕΣΠΑ 2014-2020)

Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας στοχεύει στην ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος στους φυσικούς χώρους επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης μετάδοσης πληροφοριών μεταξύ πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και συναφών προς αυτήν υπηρεσιών, με σκοπό την αμοιβαία συνεργασία.

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών/-τριών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας είναι προαιρετική και πραγματοποιείται σε Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχεία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες των Υπουργείων, Πολιτισμού και Τουρισμού, Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και σε ερευνητικά ιδρύματα, τα σχετικά με την Ιστορία της Τέχνης. Διευκρινίζεται ότι το Πρόγραμμα Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/-τριών (ΠΠΑ) εντάσσεται στο πλαίσιο του **Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020»** και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-ΕΚΤ) και από Εθνικούς Πόρους.

Την επιστημονική ευθύνη του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης έχει η λέκτορας Αφροδίτη Χασιακού-Αργυράκη. Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων φοιτητών/-τριών για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα αυτό αναφέρονται στον ανηρτημένο στην Ιστοσελίδα του Τμήματος Εσωτερικό Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης. Οι ενδιαφερόμενοι/ες μπορούν να απευθύνονται για τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα στην κυρία Χασιακού, κυψέλη 405.

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/-τριών (Εθελοντική)

Στο πλαίσιο του Τομέα Ιστορίας λειτουργεί πρόγραμμα εθελοντικής εργασίας των φοιτητών/-τριών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας σε Αρχεία και Ερευνητικά Κέντρα. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην υπεύθυνη του προγράμματος: αναπληρώτρια καθηγήτρια Μ. Ευθυμίου. Το Τμήμα προσφέρει επίσης πρακτικές ασκήσεις και ελεύθερα φροντιστήρια (βλ. σελ. 103-108).

Βιβλιοθήκες

Οι δύο Βιβλιοθήκες του Τμήματος (Ιστορικό Σπουδαστήριο και Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης) διαθέτουν περίπου 70.000 τόμους εξειδικευμένων βιβλίων και περιοδικών. Το μεγαλύτερο ποσοστό τους έχει ήδη καταγραφεί ηλεκτρονικά και το έργο αυτό συνεχίζεται. Η αναζήτηση μπορεί να γίνει στη διεύθυνση: <http://www.lib.uoa.gr/yphresies/opac/>

Ωρες λειτουργίας του Ιστορικού Σπουδαστηρίου: Δευτέρα έως Παρασκευή, 9.00 π.μ.- 6.00 μ.μ.

Ωρες λειτουργίας του Σπουδαστηρίου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης: Δευτέρα έως Παρασκευή, 9.00 π.μ. – 6.00 μ.μ.

Κατά τις εξεταστικές περιόδους και κατά την περίοδο ισχύος του εαρινού ωραρίου το Σπουδαστήριο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης λειτουργεί από Δευτέρα έως Παρασκευή, 9.00 π.μ. – 7.00 μ.μ.

Ιστοσελίδα

Η ιστοσελίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας βρίσκεται στη διεύθυνση: www.arch.uoa.gr. Οι φοιτητές/-τριες μπορούν να συμβουλευτούν την ιστοσελίδα για το

περιεχόμενο και την εξεταστέα ύλη των μαθημάτων και για ανακοινώσεις που τους αφορούν. Επιπλέον, στον μεγαλύτερο αριθμό μαθημάτων προσφέρεται η δυνατότητα πρόσβασης στην ηλεκτρονική τάξη (<http://eclass.uoa.gr>).

II. Μαθήματα

A. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- 1) Κάθε μάθημα θα πρέπει να διδαχθεί εξαμηνιαίως επί 13 πλήρεις εβδομάδες κατ' ελάχιστον, άλλως θεωρείται μη διδαχθέν.
- 2) Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το εαρινό εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου.
- 3) Μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται ως ελάχιστη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος προσαυξημένου κατά δύο (2) έτη, δεν χορηγούνται οι πάσης φύσεως παροχές προς τους/τις φοιτητές/-τριες (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, υποτροφίες επίδοσης και υποτροφίες και δάνεια ενίσχυσης, δωρεάν σίτιση, στέγαση και παροχή διδακτικών βιβλίων ή άλλων βοηθημάτων, διευκόλυνση για τις μετακινήσεις κ.ά.).
- 4) Η Συνέλευση του Τμήματος (συν.9η/27-4-2017) αποφάσισε να δίνεται η δυνατότητα στους/στις φοιτητές/-τριες του 7ου και του 8ου εξαμήνου, καθώς και στους επί πτυχίω, να ζητούν βελτίωση της βαθμολογίας τους σε έως και τρία (3) μαθήματα (υποχρεωτικά και επιλεγόμενα κατεύθυνσης). Οι ημερομηνίες υποβολής αιτήσεων βελτίωσης βαθμολογίας θα είναι οι εξής: 30/10 έως 10/11 και 20/3 έως 30/3 κάθε ακαδ. έτους. Ακολουθώς σημειώνεται ότι με την υποβολή αίτησης, αυτόματα διαγράφεται ο προηγούμενος προβιβάσιμος βαθμός του μαθήματος του οποίου ο φοιτητής/ η φοιτήτρια αιτείται τη βελτίωση καθώς επίσης και η επανεξέταση του ίδιου μαθήματος για δεύτερη φορά, δεν επιτρέπεται.
- 5) Οι φοιτητές/-τριες κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους δεν δικαιούνται δωρεάν βιβλία περισσότερα από τον υποχρεωτικό αριθμό μαθημάτων του προγράμματος σπουδών τους (52 μαθήματα).

B. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Για την απόκτηση του πτυχίου απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση 52 μαθημάτων, το καθένα από τα οποία διδάσκεται επί τρεις ώρες κάθε εβδομάδα.

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (νόμος 3374/2-8-2005), το πρόγραμμα σπουδών είναι οργανωμένο με βάση το σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων ECTS – π.μ.–. Οι πιστωτικές μονάδες εκφράζουν ποσοτικά την εργασία που απαιτείται για την ολοκλήρωση όλων των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων μάθησης και η οποία, κατά τη διάρκεια ενός εξαμήνου, αποτιμάται σε **τριάντα (30) π.μ.** Συνολικά, στη διάρκεια της φοίτησής τους οι φοιτητές/-τριες θα πρέπει να συγκεντρώσουν **240 π.μ.** (ECTS) τουλάχιστον.

Σημ.: Στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας ο αριθμός των τριάντα πιστωτικών μονάδων κατά εξάμηνο και των συνολικά 240 πιστωτικών μονάδων ισχύει κατά προσέγγιση.

Γ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ εξασφαλίζει **Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια** στους αποφοίτους του ώστε να είναι δυνατή η απορρόφησή τους και από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Για όσους έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, η Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια εξασφαλίζεται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις σελ. 34-54 του παρόντος Οδηγού.

Οι προ του 2013-2014 εισαχθέντες/-είσες φοιτητές/-τριες του Τμήματος καθώς και οι πτυχιούχοι αυτού ΔΕΝ υπάγονται στις σχετικές με την υποχρέωση πιστοποιημένης παιδαγωγικής-διδακτικής επάρκειας διατάξεις και το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ τους διασφαλίζει αυτομάτως τη δυνατότητα συμμετοχής σε μελλοντικούς διαγωνισμούς ΑΣΕΠ για τον κλάδο «ΠΕ02 Φιλολόγων», όπως αυτό ίσχυε και πριν από την ψήφιση του ν. 3848/2010.

Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

α. ΦΟΙΤΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ 2011-12 ΚΑΙ 2012-13

Οι πιστωτικές μονάδες οργανώνονται σε τριώρα εξαμηνιαία μαθήματα, που ενδέχεται να συνοδεύονται από φροντιστηριακές ασκήσεις ή επιτόπια μαθήματα προς ενδιαφερόμενους φοιτητές/-τριες. Τα μαθήματα κατανέμονται στις ακόλουθες ενότητες:

1) Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης:

11 μαθήματα = 40 π.μ. (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας × 3,5 π.μ και 2 μαθήματα από το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας × 4 π.μ και × 4,5 π.μ., αντιστοίχως)

β) Μαθήματα Κορμού:

20 μαθήματα × 5 π.μ = 100 π.μ.

Ειδικότερα:

Μαθήματα Ιστορίας:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης:¹

17 μαθήματα, που οργανώνονται για την:

Κατεύθυνση Ιστορίας σε:

8 μαθήματα	9 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
40,5 π.μ. (7 μαθήματα × 5 π.μ. και 1 μάθημα × 5,5 π.μ) (αναλυτικά παρακάτω)	50,5 - 54 π.μ.

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας σε:

9 μαθήματα	8 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
46 π.μ. (8 μαθήματα × 5 π.μ. και 1 μάθημα × 6 π.μ.) (αναλυτικά παρακάτω)	45 - 48 π.μ.

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. **ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ**, σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παρακάτω κατάλογο.

Συγκεντρωτικά η κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων έχει ως εξής:

¹ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο/η φοιτητής/-τρια να επιλέξει μέχρι τέλους των Σπουδών του τουλάχιστον **δύο σεμιναριακά μαθήματα**. Η επίδοση του/της φοιτητή/-τριας στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα, καθώς και την τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η συμμετοχή του/της φοιτητή/-τριας στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία σε περισσότερα από δύο (2) τρίωρα μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπιφέρει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού. Το μέγεθος των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των υποσημειώσεων.

Σημειώνεται ότι ο αριθμός των φοιτητών/-τριών ανά σεμινάριο δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους 23.

Για την κατεύθυνση Ιστορίας:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	40
	Κορμού	20	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	8	40,5
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	9	50,5 -54
	Ελεύθερης Επιλογής	4	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	231 - 234,5 π.μ και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Για την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	11	40
	Κορμού	20	100
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	9	46
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	8	45-48
	Ελεύθερης Επιλογής	4	Κυμαινόμενος αριθμός π.μ., σύμφωνα με τη ρύθμιση για τις π.μ. των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής
Σύνολο		52	231 - 234 π.μ. και επιπλέον οι π.μ. των τεσσάρων μαθημάτων ελεύθερης επιλογής

Προσφερόμενα μαθήματα

Αναλυτικότερα οι πιστωτικές μονάδες ανά προσφερόμενο μάθημα έχουν ως εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

α) Μαθήματα Βάσης	π.μ.
11 μαθήματα	40
ΦΑ03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία I	3,5
ΦΑ04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II	3,5
ΦΑ27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III	3,5
ΦΑ07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή ΦΓ07 Γλωσσολογία	3,5
ΦΛ03 Λατινική Φιλολογία I	3,5
ΦΛ04 Λατινική Φιλολογία II	3,5
ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία	3,5
ΦΝ03 Νεοελληνική Φιλολογία I	3,5

ΦΝ83 Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ	3,5
ΠΔ301 Παιδαγωγικά Ι	4
ΠΔ303 Παιδαγωγικά ΙΙ	4,5
Σύνολο	40

<i>β) Μαθήματα Κορμού</i>	<i>π.μ.</i>
20 μαθήματα	100
<i>Μαθήματα Ιστορίας</i>	<i>π.μ.</i>
Π 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	5
Π 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	5
Π 10 Αρχαία Ιστορία Α'	5
Π 11 Αρχαία Ιστορία Β'	5
Π 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	5
Π 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	5
Π 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	5
Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	5
Π 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	5
Π 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	5
Σύνολο	50

<i>Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης</i>	<i>π.μ.</i>
ΙΑ 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	5
ΙΑ 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	5
ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	5
ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης	5
ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α'	5
ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'	5
Σύνολο	50

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

α) Μαθήματα Ειδίκευσης

Κατεύθυνση Ιστορίας

<i>Υποχρεωτικά</i>	<i>π.μ.</i>
8 μαθήματα	40,5
Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	5
Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	5
Π 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	5,5
Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	5

II 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	5
II 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	5
II 24 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας II	5
II 84 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου I	5
Σύνολο	40,5

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Ιστορίας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν εννέα (9) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Ιστορίας μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 50,5 (2 σεμιναριακά και 7 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 54 π.μ. (9 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
ΣΙ 91 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 71 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 78 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 74 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 76 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 113 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού I	6
ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 219 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 152 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 217 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	6
ΣΙ 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
II 141 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 06 Σύγχρονη Ιστορία	6
 <i>B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	
II 91 Αρχαία Ιστορία	5,5
II 213 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
II 128 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
II 94 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
II 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
II 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II	5,5
II 99 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
II 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
II 102 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
II 105 Ιστορία των Τουρκικών Λαών	5,5
II 112 Ιστορία των Βαλκανικών Κρατών (19ος - 20ός	5,5

αιώνας)	
Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	5,5
Π 06 Σύγχρονη Ιστορία	5,5
Π 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
61 ΠρΑσκ Πρακτική Άσκηση Φοιτητών	5,5

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

<i>Υποχρεωτικά</i>	<i>π. μ.</i>
9 μαθήματα	46
ΙΑ 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	5
ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	5
ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	5
ΙΑ 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	5
ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης	5
ΙΑ 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου	5
ΙΑ 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'	5
ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	6
Σύνολο	46

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οκτώ (8) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 45 (2 σεμιναριακά και 6 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 48 π.μ. (8 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>Α) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>π. μ.</i>
ΣΑ 116 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 70 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 122 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 45 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 190 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 61 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 88 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 162 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 171 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 129 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 130 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 142 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6

ΣΑ 80 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 202 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 135 Μουσειολογία	6
<i>Β) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>π. μ.</i>
ΙΑ 202 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 72 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 74 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 203 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 208 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 113 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 171 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 145 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 146 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 148 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
ΙΑ 131 Ιστορία της Τέχνης	5,5
ΙΑ 106 Μουσειολογία	5,5
ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας	5,5
61ΠρΑσκ Πρακτική Άσκηση φοιτητών	5,5

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

4 μαθήματα

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα, άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. **ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ,** σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των πόσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παραπάνω κατάλογο (σελ. 21–27).

Ο/Η φοιτητής/-τρια μπορεί να επιλέξει τέσσερα μαθήματα ελεύθερης επιλογής από:

1. Μαθήματα του Τμήματος της ίδιας ή της άλλης κατεύθυνσης,
2. Μαθήματα άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών της Αθήνας σύμφωνα με τις διαθεσιμότητες. (Για τον σχετικό κατάλογο, βλ. στην πλατφόρμα my studies / βασικός κύκλος / επιλογές άλλων Τμημάτων / 5ο, 7ο εξάμηνο για τα Χειμερινά προσφερόμενα, και βασικός κύκλος / επιλογές άλλων Τμημάτων / 6ο, 8ο εξάμηνο για τα Εαρινά προσφερόμενα).

Προς ενίσχυση της παιδαγωγικής κατάρτισης των φοιτητών/-τριών, συστήνεται η παρακολούθηση τριών μαθημάτων Παιδαγωγικών (πλέον των δύο υποχρεωτικών Βάσης). Από τα τρία συστηνόμενα μαθήματα τα δύο πρέπει να είναι τα μαθήματα ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» και ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση», που προσφέρονται

από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ προς τους/τις φοιτητές/-τριες του Τμήματός μας, στο 5ο και 6ο εξάμηνο του ενδεικτικού μας προγράμματος. Το τρίτο από τα συστηνόμενα μαθήματα οι φοιτητές/φοιτήτριες του Τμήματός μας μπορούν να το επιλέγουν ανάμεσα από όλα τα προσφερόμενα μαθήματα Παιδαγωγικών του Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ, σε συνδιδασκαλία με τους/τις φοιτητές/-τριες του Τμήματος ΦΠΨ.

Επαναλαμβάνεται ότι τα τρία συστηνόμενα μαθήματα Παιδαγωγικής θα είναι για τους/τις φοιτητές/-τριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας μαθήματα ελεύθερης επιλογής.

Σε περίπτωση που ο φοιτητής/-τρια επιθυμεί να επιλέξει μαθήματα της κατηγορίας 2, παρακαλείται να επικοινωνήσει με τον σύμβουλο σπουδών του Τομέα της κατεύθυνσης σπουδών του.

Σημειώνεται ότι:

το επιλεγόμενο μάθημα πρέπει να διδάσκεται τουλάχιστον τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

Συνοπτική Θεώρηση του Προγράμματος και Προτεινόμενο Ενδεικτικό Πρόγραμμα ανά Εξάμηνα (ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΕΣ 2011-12 ΚΑΙ 2012-13)

α) Γενικά

Για τον καταρτισμό του ενδεικτικού προγράμματος που παρατίθεται στις επόμενες σελίδες θεωρήθηκε σκόπιμο τα γενικά και υποχρεωτικά μαθήματα να προτάσσονται των ειδικών, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η βάση εκείνη των γνώσεων που θα επιτρέψει στον/στη φοιτητή/-τρια να κινηθεί με άνεση σε περισσότερο εξειδικευμένα μαθήματα. Με αυτό το σκεπτικό, στα πρώτα εξάμηνα απαντούν γενικά μαθήματα, ενώ στα τελευταία ειδικά.

Η κατανομή των μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τον φοιτητή/-τρια, ο οποίος/η οποία μπορεί να συνδυάσει ελεύθερα τα μαθήματα που θέλει να παρακολουθήσει, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Ενδείκνυται τα γενικά μαθήματα να προηγούνται των ειδικών και επισημαίνεται ότι ο φοιτητής/η φοιτήτρια πρέπει να καταρτίσει το εβδομαδιαίο πρόγραμμά του/της, έτσι ώστε οι ώρες των διδασκομένων μαθημάτων να μη συμπίπτουν.

Η οργάνωση του προγράμματος προσαρμόζεται στον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου, όπως αυτά αναλύονται στις προηγούμενες σελίδες.

Από τα επιλεγόμενα μαθήματα ο/η φοιτητής/-τρια μπορεί να επιλέξει αυτά που ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του/της, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Οι φοιτητές/-τριες υποχρεούνται δύο φορές κάθε χρόνο, κατά το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο, ύστερα από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος, να δηλώνουν όλα τα μαθήματα, στα οποία προτίθενται να εξετασθούν. Οι δηλώσεις των μαθημάτων γίνονται μέσω Διαδικτύου στην ιστοσελίδα: <http://my-studies.uoa.gr>. Για τις δηλώσεις των μαθημάτων οι φοιτητές/-τριες μπορούν να χρησιμοποιούν είτε δικό τους υπολογιστή είτε τους υπολογιστές που βρίσκονται: 1) στο Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (8^{ος} όροφος) και 2) στην Πανεπιστημιακή Λέσχη (Ιπποκράτους 15).

Στα μαθήματα που προσφέρονται από περισσότερους από έναν διδάσκοντες καλούνται οι φοιτητές/-τριες να δηλώσουν τον διδάσκοντα που θα παρακολουθήσουν μία εβδομάδα μετά την έναρξη των μαθημάτων. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών/-τριών θα κατανέμεται στους διδάσκοντες, εκτός αν έχει οριστεί διαφορετικά από τον Τομέα για το συγκεκριμένο μάθημα.

Η αποτυχία σε υποχρεωτικό μάθημα συνεπάγεται την εκ νέου παρακολούθησή του σε επόμενο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, ο/η φοιτητής/-τρια μπορεί να επιλέξει το ίδιο ή άλλο μάθημα. Σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες μετά την απόκτηση του πτυχίου τους επιθυμούν να παρακολουθήσουν την άλλη κατεύθυνση σπουδών, δεν δικαιούνται να

επιλέξουν τα μαθήματα ειδίκευσης ή ελεύθερης επιλογής στα οποία είχαν επιτύχει κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών τους.

Κατατακτήριες εξετάσεις

Όσοι/-σες φοιτητές/-τριες εισάγονται στο 3ο εξάμηνο, οφείλουν όλα τα μαθήματα του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών του Τμήματός μας εκτός των μαθημάτων που εξετάσθηκαν κατά την κατάταξή τους.

Όσοι/-σες φοιτητές/-τριες εισάγονται στο 5ο εξάμηνο, (πτυχιούχοι του Τμήματός μας) οφείλουν να ακολουθήσουν τα μαθήματα ειδίκευσης και ελεύθερων επιλογών του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών από το 5ο εξάμηνο και μετά.

B) Σύμβουλοι Σπουδών

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, για να διευκολύνει τους/τις φοιτητές/-τριες σχετικά με την οργάνωση των σπουδών τους, αποφάσισε να ορίσει συμβούλους σπουδών από κάθε Τομέα, οι οποίοι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 θα δέχονται δύο (2) ώρες την εβδομάδα τους/τις φοιτητές/-τριες που επιθυμούν να ζητήσουν οδηγίες για τις σπουδές τους (η ημέρα και η ώρα θα ανακοινωθούν στους Τομείς). Σύμβουλοι Σπουδών για τον Τομέα Ιστορίας είναι οι Κ. Γαγανάκης και Κ. Κωνσταντινίδου και για τον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης η Ευρ. Κεφαλίδου και ο Χ. Κανελλόπουλος.

Στις επόμενες σελίδες παρατίθεται ενδεικτικό πρόγραμμα ανά εξάμηνα καθώς και ορισμένες παρατηρήσεις που θα βοηθήσουν τον/την φοιτητή/-τρια.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑ ΕΞΑΜΗΝΑ²
(ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ
ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ ΕΤΗ 2011-12 ΚΑΙ 2012-13)

Κοινό για τους/τις φοιτητές/-τριες και των δύο κατευθύνσεων

1ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π04	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'
**	ΙΑ04	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι

1ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ17	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Ι

2ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ15	Ιστορία της Τέχνης Α'
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙ
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία ΙΙ
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία

² Οι ενδείξεις με τους κωδικούς αριθμούς των μαθημάτων:

B = Μαθήματα Βάσης

**= Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

*I = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Ιστορίας

*II = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Τα μαθήματα με την ένδειξη Β (Βάσης) και εκείνα που απαντούν στα 4 πρώτα εξάμηνα είναι υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις.

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ16	Ιστορία της Τέχνης Β'
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία Ι

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)**

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα της Ιστορίας
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'
*I	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'
*I	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

* Από το ακαδ. Έτος 2013-2014 το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτική πρακτική άσκηση εξοικείωσης με αρχαιακό υλικό και τεχνικές της ιστορικής έρευνας. Βλ. Υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/-τριών Κατεύθυνσης Ιστορίας σελ. 103-105.

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'
*I	Π24	Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας
*I	Π84	Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
		1 Ελεύθερη Επιλογή***

*** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά Ι: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά ΙΙ: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
		4 Επιλεγόμενα Ιστορίας
		1 Ελεύθερη Επιλογή

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών
*Π	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης
*Π	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή*

* Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ300 «Παιδαγωγική Ψυχολογία» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία
*Π	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ΙV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία ΙΙ
		1 Επιλεγόμενο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή**

** Συστήνεται η παρακολούθηση του μαθήματος ΠΔ302 «Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση» που προσφέρεται από τον Τομέα Παιδαγωγικής του Τμήματος ΦΠΨ.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά Ι: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
*Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

4ο Έτος:ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	Παιδαγωγικά ΙΙ: Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
*Π	ΙΑ103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία***
		3 Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Ελεύθερη Επιλογή

*** Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκησητων φοιτητών/-τριών με διάρκεια 8 ημερών συνολικά (κατά προτίμηση 2 ημέρες ανά εβδομάδα), βλ. σελ. 105-106.

Β. ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΙΣΑΧΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2013-14 ΚΑΙ ΕΞΗΣ

Οι πιστωτικές μονάδες για την απόκτηση του πτυχίου οργανώνονται σε τρία εξαμηνιαία μαθήματα που ενδέχεται να συνοδεύονται από φροντιστηριακές ασκήσεις ή επιτόπια μαθήματα προς ενδιαφερόμενους φοιτητές/-τριες.

Το πτυχίο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ εξασφαλίζει Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια στους αποφοίτους του, οι οποίοι έχουν εισαχθεί στο Τμήμα από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής. Η κατοχή της Παιδαγωγικής-Διδακτικής Επάρκειας δίδει στους ανωτέρω αποφοίτους τη δυνατότητα:

Να γίνονται δεκτοί στον διαγωνισμό μέσω ΑΣΕΠ για την κατάρτιση πίνακα κατάταξης εκπαιδευτικών κατά κλάδο και ειδικότητα (στη συγκεκριμένη περίπτωση ως εκπαιδευτικών του κλάδου «ΠΕ02 Φιλολόγων»), με σκοπό τον διορισμό ή την πρόσληψή τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 2, παράγραφος 3, περίπτωση β, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του νόμου 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β και ε· 2) να προσλαμβάνονται στην ιδιωτική εκπαίδευση, σύμφωνα με τον νόμο 3848/2010, άρθρο 8.

Με σκοπό την εξασφάλιση της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας από το πτυχίο του, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας προέβη σε αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του για τους/τις φοιτητές/-τριες του που έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής, σε πλήρη προσαρμογή του στον νόμο 4186/2013, άρθρο 36, παράγραφος 22, περίπτωση β και ε, σύμφωνα με τον οποίο:

Προϋπόθεση αποτελεί η ύπαρξη μέσα στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος διδακτικών αντικειμένων που εμπίπτουν στις ακόλουθες θεματικές περιοχές: 1. Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής, 2. Θέματα μάθησης και διδασκαλίας, 3. Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση.

Κατ' εφαρμογή της παραπάνω διάταξης, το Τμήμα ενσωμάτωσε στο πρόγραμμα σπουδών του κύκλο μαθημάτων, που εξασφαλίζουν την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια στους αποφοίτους του οι οποίοι έχουν εισαχθεί στο Τμήμα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και στο εξής (οι εισαχθέντες κατά προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη υπάγονται στην προ του νόμου 3848/2010 νομοθεσία, που δεν απαιτεί την παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια και παρέχει στους κατόχους πτυχίου του Τμήματός μας τη δυνατότητα διορισμού ή πρόσληψής τους στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση χωρίς άλλες προϋποθέσεις). Σημειώνεται ότι τα περισσότερα από τα μαθήματα αυτά ήδη περιέχονται στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος και διδάσκονται στους φοιτητές/-τριες του από πολλά έτη (βλ. αναλυτικά Πίνακα, σελ. 50-54).

Τα μαθήματα που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου κατανέμονται στις ακόλουθες ενότητες:

1) Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

α) Μαθήματα Βάσης:

13 μαθήματα = 46 π.μ. (9 μαθήματα από το Τμήμα Φιλολογίας × 3,5 π.μ και 4 μαθήματα από το Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας, εκ των οποίων 1 × 4 π.μ., 1 × 4,5 π.μ., 2 × 3 π.μ.)

β) Μαθήματα Κορμού:

21 μαθήματα = 105,5 π.μ. (20 μαθήματα × 5 π.μ = 100 π.μ., 1 μάθημα × 5,5 π.μ = 5,5 π.μ.).

Ειδικότερα:

Μαθήματα Ιστορίας:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

10 μαθήματα × 5 π.μ = 50 π.μ.

Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής:³

1 μάθημα × 5,5 π.μ.

³ Το υποχρεωτικό αυτό μάθημα Κορμού έχει αναγνωρισθεί ότι συμπεριλαμβάνεται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια (βλ. Πίνακα σελ. 50-54). Για την κάλυψή του ο φοιτητής/-τρια, κατά το ακαδ. έτος 2018-19, επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τεσσάρων (4) ακολουθών μαθημάτων (βλ. και Πίνακα σελ. 50-54).

ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας
ή ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης (δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019)

ή ΠΔ 162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

ή ΠΔ 119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης)

- Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Ιστορίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας, ΠΔ 162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ 119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Οι φοιτητές της κατεύθυνσης Αρχαιολογίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης, ΠΔ 162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ 119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

2. Μαθήματα κατεύθυνσης

α) Μαθήματα Ειδίκευσης:⁴

16 μαθήματα, που οργανώνονται για την:

Κατεύθυνση Ιστορίας σε:

8 μαθήματα	8 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
40,5 π.μ. (7 μαθήματα	45-48 π.μ.
× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 5,5 π.μ)	
(αναλυτικά βλ. παρακάτω)	

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας σε:

9 μαθήματα	7 μαθήματα
Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης
46 π.μ. (8 μαθήματα	39,5-42 π.μ.
× 5 π.μ. και 1 μάθημα × 6 π.μ.)	
(αναλυτικά βλ. παρακάτω)	

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

2 μαθήματα

Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3.

ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ, σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παρακάτω κατάλογο και κυμαίνεται μεταξύ των **6 Π.Μ.** (σε περίπτωση που και τα δύο μαθήματα επιλεγούν από μαθήματα εκτός του Τμήματός μας) και των **12 Π.Μ.** (σε περίπτωση που και τα δυο μαθήματα επιλεγούν από σεμιναριακά μαθήματα του Τμήματός μας)

⁴ Από τα προσφερόμενα Επιλεγόμενα μαθήματα Ειδίκευσης υποχρεούται ο/η φοιτητής/-τρια να επιλέξει μέχρι τέλους των Σπουδών του τουλάχιστον **δύο σεμιναριακά μαθήματα**. Η επίδοση του/της φοιτητή/-τριας στα σεμιναριακά μαθήματα θα διαμορφώνεται με βάση την όλη συμμετοχή του, την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και την τελική γραπτή μορφή της εργασίας αυτής, που θα αποδεικνύει την ικανότητά του στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα, καθώς και την τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η συμμετοχή του/της φοιτητή/-τριας στα σεμιναριακά μαθήματα είναι υποχρεωτική. Η απουσία σε περισσότερα από δύο (2) τρίωρα μαθήματα ενός σεμιναριακού μαθήματος συνεπιφέρει τη μη αναγνώριση του μαθήματος αυτού. Το μέγεθος των γραπτών σεμιναριακών εργασιών θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 5.500 και 7.000 λέξεων, συμπεριλαμβανομένων των παραπομπών.

Σημειώνεται ότι ο αριθμός των φοιτητών/-τριών ανά σεμινάριο δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τους 23. Τα δύο σεμιναριακά μαθήματα έχουν αναγνωριστεί και ως μαθήματα Παιδαγωγικής-Διδακτικής Επάρκειας (βλ. και Πίνακα σελ. 50-54).

Συγκεντρωτικά η κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων έχει ως εξής:

Για την κατεύθυνση Ιστορίας:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	13	46
	Κορμού	21	105,5
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	8	40,5
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	8	45 – 48
	Ελεύθερης Επιλογής	2	6 – 12
Σύνολο		52	243 – 252

Για την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης:

Κατηγορία	Είδος	Αριθμός	Π.Μ.
Υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις	Βάσης	13	46
	Κορμού	21	105,5
Κατεύθυνσης	Υποχρεωτικά Ειδίκευσης	9	46
	Επιλεγόμενα Ειδίκευσης	7	39,5 – 42
	Ελεύθερης Επιλογής	2	6 – 12
Σύνολο		52	243 – 251,5

Προσφερόμενα μαθήματα

Πιστωτικές μονάδες ανά προσφερόμενο μάθημα:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

α) Μαθήματα Βάσης	π. μ.
13 μαθήματα	46
ΦΑ03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία I	3,5
ΦΑ04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II	3,5
ΦΑ27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III	3,5
ΦΑ07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή ΦΓ07 Γλωσσολογία	3,5
ΦΛ03 Λατινική Φιλολογία I	3,5

ΦΛ04 Λατινική Φιλολογία II	3,5
ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία	3,5
ΦΝ03 Νεοελληνική Φιλολογία I	3,5
ΦΝ83 Νεοελληνική Φιλολογία II	3,5
ΠΔ301 Παιδαγωγικά I	4
ΠΔ303 Παιδαγωγικά II	4,5
ΠΔ300 Παιδαγωγικά III	3
ΠΔ302 Παιδαγωγικά IV	3
Σύνολο	46

β) Μαθήματα Κορμού	π. μ.
21 μαθήματα	105,5
<i>Μαθήματα Ιστορίας</i>	<i>π. μ.</i>
II 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	5
II 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	5
II 10 Αρχαία Ιστορία Α'	5
II 11 Αρχαία Ιστορία Β'	5
II 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'	5
II 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	5
II 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	5
II 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	5
II 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'	5
II 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	5
<i>Μαθήματα Αρχαιολογίας</i>	<i>π. μ.</i>
IA 04 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας	5
IA 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	5
IA 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	5
IA 11 Κλασική Αρχαιολογία Α'	5
IA 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'	5
IA 13 Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'	5
IA 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'	5
IA 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης	5
IA 15 Ιστορία της Τέχνης Α'	5
IA 16 Ιστορία της Τέχνης Β'	5

Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής: ⁵	π. μ.
ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας ή ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης (δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019)	5,5
ή ΠΔ 162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης ή ΠΔ 119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	
Σύνολο	105,50

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

α) Μαθήματα Ειδίκευσης

Κατεύθυνση Ιστορίας

Υποχρεωτικά	π. μ.
8 μαθήματα	40,5
ΙΙ 25 Αρχαία Ιστορία Γ'	5
ΙΙ 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	5
ΙΙ 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας	5,5
ΙΙ 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'	5
ΙΙ 31 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'	5

⁵ Το υποχρεωτικό αυτό μάθημα Κορμού έχει αναγνωριστεί ότι συμπεριλαμβάνεται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια (βλ. Πίνακα σελ. 50-54). Για την κάλυψή του ο/η φοιτητής/-τρια, κατά το ακαδ. έτος 2018-19, επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τεσσάρων (4) ακολούθων μαθημάτων ακολουθών μαθημάτων (βλ. και Πίνακα σελ. 50-54).

ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας
ή ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης **(δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019)**
ή ΠΔ 162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης
ή ΠΔ 119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης)

- Οι φοιτητές/-τριες της κατεύθυνσης Ιστορίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας, ΠΔ 162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ 119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές/-τριες ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Οι φοιτητές/-τριες της κατεύθυνσης Αρχαιολογίας, που θα επιλέξουν ως υποχρεωτικό μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν επίσης και ένα ή περισσότερα από τα τρία υπόλοιπα μαθήματα (ΙΙ 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης, ΠΔ 162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, ΠΔ 119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

- Σε περίπτωση που οι ανωτέρω φοιτητές/-τριες ΔΕΝ επιλέξουν ως –υποχρεωτικό– μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής το «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας», αλλά άλλο εκ των τριών υπολοίπων μαθημάτων, έχουν τη δυνατότητα, εάν το επιθυμούν, να επιλέξουν το μεν μάθημα «ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας» ως μάθημα Επιλεγόμενο Κατεύθυνσης, ενώ το ένα ή και τα δύο υπόλοιπα μαθήματα ως μάθημα/μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

II 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'	5
II 24 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	5
II 84 Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου	5
Σύνολο	40,5

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Ιστορίας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν οκτώ (8) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Ιστορίας μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 45 (2 σεμιναριακά και 6 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 48 π.μ. (8 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>π. μ.</i>
ΣΙ 91 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 71 Αρχαία Ιστορία	6
ΣΙ 78 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 74 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 76 Βυζαντινή Ιστορία	6
ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως	6
ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 113 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Ι	6
ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 219 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 152 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	6
ΣΙ 217 Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας	6
ΣΙ 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	6
II 141 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	6
ΣΙ 06 Σύγχρονη Ιστορία	6
 <i>B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	 <i>π. μ.</i>
II 91 Αρχαία Ιστορία	5,5
II 213 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
II 128 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
II 94 Βυζαντινή Ιστορία	5,5
II 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	5,5
II 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II	5,5
II 99 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
II 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
II 102 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	5,5
II 105 Ιστορία των Τουρκικών Λαών	5,5
II 112 Ιστορία των Βαλκανικών Κρατών (19ος - 20ός αιώνας)	5,5
II 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία	5,5

II 06 Σύγχρονη Ιστορία	5,5
II 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία	5,5
61 ΠρΑσκ Πρακτική Άσκηση Φοιτητών	5,5

Κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

<i>Υποχρεωτικά</i>	<i>π. μ.</i>
9 μαθήματα	46
IA 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία	5
IA 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'	5
IA 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	5
IA 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'	5
IA 108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	5
IA 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία & Ιστορία Τέχνης	5
IA 44 Αρχαιολογία της Μεταβυζαντινής περιόδου	5
IA 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'	5
IA 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία	6
Σύνολο	46

Επιλεγόμενα

Οι φοιτητές/-τριες της Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης υποχρεούνται να παρακολουθήσουν επτά (7) επιλεγόμενα μαθήματα Κατεύθυνσης, εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο σεμιναριακά. Κάθε ένα από τα επιλεγόμενα σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 6 π.μ., ενώ κάθε ένα από τα επιλεγόμενα μη σεμιναριακά μαθήματα αντιστοιχεί σε 5,5 π.μ. Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 39.5 (2 σεμιναριακά και 5 μη σεμιναριακά μαθήματα) και των 42 π.μ. (7 σεμιναριακά μαθήματα).

<i>A) Επιλεγόμενα σεμιναριακά</i>	<i>π. μ.</i>
ΣΑ 116 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 70 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 122 Προϊστορική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 45 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 190 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	6
ΣΑ 61 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 88 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 162 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 171 Κλασική Αρχαιολογία	6
ΣΑ 129 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 130 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 142 Βυζαντινή Αρχαιολογία	6
ΣΑ 80 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 202 Ιστορία της Τέχνης	6
ΣΑ 135 Μουσειολογία	6

<i>B) Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά</i>	<i>π.μ.</i>
IA 72 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
IA 74 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
IA 202 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
IA 203 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
IA 208 Προϊστορική Αρχαιολογία	5,5
IA 113 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
IA 171 Κλασική Αρχαιολογία	5,5
IA 145 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
IA 146 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
IA 148 Βυζαντινή Αρχαιολογία	5,5
IA 131 Ιστορία της Τέχνης	5,5
IA 106 Μουσειολογία	5,5
IA 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας	5,5
61ΠρΑσκ Πρακτική Άσκηση φοιτητών	5,5

β) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

2 μαθήματα

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ, εκτός του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ορίζεται σε 3. **ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ**, σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες επιλέξουν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μαθήματα του Τμήματός μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, από την ίδια ή την άλλη κατεύθυνση σπουδών τους, πέραν των όσων υποχρεούνται για τη λήψη του πτυχίου τους, ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων αυτών αντιστοιχεί στον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που δίδεται από το Τμήμα μας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, σύμφωνα με τον παραπάνω κατάλογο (σελ. 37–42). Επομένως, οι πιστωτικές μονάδες στα δύο μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής μπορεί να κυμαίνονται μεταξύ των 12 (σε περίπτωση που και τα δυο μαθήματα που επιλέγονται είναι σεμιναριακά της ίδιας ή της άλλης Κατεύθυνσης του Τμήματός μας) και των 6 (σε περίπτωση που και τα δυο μαθήματα επιλέγονται από άλλο Τμήμα ή άλλη Σχολή ή άλλο ΑΕΙ).

Ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει δύο (2) μαθήματα ελεύθερης επιλογής από:

1. μαθήματα του Τμήματος της ίδιας ή της άλλης κατεύθυνσης,
2. μαθήματα άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής και άλλων Πανεπιστημιακών Σχολών της Αθήνας σύμφωνα με τις διαθεσιμότητες (σχετικός κατάλογος θα αναρτηθεί στη Γραμματεία του Τμήματος).

Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/-τρια επιθυμεί να επιλέξει μαθήματα της κατηγορίας 2) παρακαλείται να επικοινωνήσει με τον σύμβουλο σπουδών του Τομέα της κατεύθυνσης σπουδών του.⁶

Σημειώνεται ότι:

το επιλεγόμενο μάθημα πρέπει να διδάσκεται τουλάχιστον τρεις ώρες εβδομαδιαίως.

⁶ Οι φοιτητές/-τριες έχουν τη δυνατότητα, εκτός του αριθμού μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών, να εξετάζονται, εάν το επιθυμούν, μέχρι και σε τέσσερα (4) επιπλέον μαθήματα.

Συνοπτική Θεώρηση του Προγράμματος και Προτεινόμενο Ενδεικτικό Πρόγραμμα ανά Εξάμηνα

α) Γενικά

Για τον καταρτισμό του ενδεικτικού προγράμματος που παρατίθεται στις επόμενες σελίδες θεωρήθηκε σκόπιμο τα γενικά και υποχρεωτικά μαθήματα να προτάσσονται των ειδικών, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η βάση εκείνη των γνώσεων που θα επιτρέψει στον/στην φοιτητή/τρια να κινηθεί με άνεση σε περισσότερα εξειδικευμένα μαθήματα. Με αυτό το σκεπτικό, στα πρώτα εξάμηνα απαντούν γενικά μαθήματα, ενώ στα τελευταία ειδικά.

Η κατανομή των μαθημάτων σε εξάμηνα είναι ενδεικτική και όχι υποχρεωτική για τον/τη φοιτητή/-τρια, ο οποίος μπορεί να συνδυάσει ελεύθερα τα μαθήματα που θέλει να παρακολουθήσει, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Ενδείκνυται τα γενικά μαθήματα να προηγούνται των ειδικών και επισημαίνεται ότι ο/η φοιτητής/-τρια πρέπει να καταρτίσει το εβδομαδιαίο πρόγραμμά του, έτσι ώστε οι ώρες των διδασκομένων μαθημάτων να μη συμπίπτουν.

Η οργάνωση του προγράμματος προσαρμόζεται στον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου, όπως αυτά αναλύονται στις προηγούμενες σελίδες.

Από τα επιλεγόμενα μαθήματα ο/η φοιτητής/-τρια μπορεί να επιλέξει αυτά που ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του, εφόσον αυτά προσφέρονται.

Οι φοιτητές/-τριες υποχρεούνται δύο φορές κάθε χρόνο, κατά το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο, ύστερα από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος, να δηλώνουν όλα τα μαθήματα, στα οποία προτίθενται να εξετασθούν. Οι δηλώσεις των μαθημάτων γίνονται μέσω Διαδικτύου στην ιστοσελίδα: <http://my-studies.uoa.gr>. Για τις δηλώσεις των μαθημάτων οι φοιτητές/-τριες μπορούν να χρησιμοποιούν είτε δικό τους υπολογιστή είτε τους υπολογιστές που βρίσκονται: 1) στο Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (8^{ος} όροφος) και 2) στην Πανεπιστημιακή Λέσχη (Ιπποκράτους 15).

Στα μαθήματα που προσφέρονται από περισσότερους από έναν διδάσκοντες καλούνται οι φοιτητές/-τριες να δηλώσουν τον διδάσκοντα που θα παρακολουθήσουν μία εβδομάδα μετά την έναρξη των μαθημάτων. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών/-τριών θα κατανέμεται στους διδάσκοντες, εκτός αν έχει οριστεί διαφορετικά από τον Τομέα για το συγκεκριμένο μάθημα.

Η αποτυχία σε υποχρεωτικό μάθημα συνεπάγεται την εκ νέου παρακολούθησή του σε επόμενο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, ο/η φοιτητής/-τρια μπορεί να επιλέξει το ίδιο ή άλλο μάθημα.

Σε περίπτωση που οι φοιτητές/-τριες μετά την απόκτηση του πτυχίου τους επιθυμούν να παρακολουθήσουν την άλλη κατεύθυνση σπουδών, δεν δικαιούνται να επιλέξουν τα μαθήματα ειδίκευσης ή ελεύθερης επιλογής στα οποία είχαν επιτύχει κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών τους.

Β) Σύμβουλοι Σπουδών

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, για να διευκολύνει τους/τις φοιτητές/-τριες σχετικά με την οργάνωση των σπουδών, αποφάσισε να ορίσει συμβούλους σπουδών από κάθε Τομέα, οι οποίοι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 θα δέχονται δύο (2) ώρες την εβδομάδα τους/τις φοιτητές/-

τριες που επιθυμούν να ζητήσουν οδηγίες για τις σπουδές τους (η ημέρα και η ώρα θα ανακοινωθούν στους Τομείς). Σύμβουλοι Σπουδών για τον Τομέα Ιστορίας είναι οι Κ. Γαγανάκης και Κ. Κωνσταντινίδου, και για τον Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης οι Ευρ. Κεφαλίδου και Χ. Κανελλόπουλος.

Στις επόμενες σελίδες παρατίθεται ενδεικτικό πρόγραμμα ανά εξάμηνα καθώς και ορισμένες παρατηρήσεις που θα βοηθήσουν τον/την φοιτητή/-τρια.

Πρόγραμμα κατά Εξάμηνα για φοιτητές/-τριες που έχουν εισαχθεί
από το Ακαδημαϊκό Έτος 2013-2014 και εξής⁷

ΚΟΙΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

1ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π04	Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές
**	Π03	Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία
**	Π10	Αρχαία Ιστορία Α'
**	ΙΑ04	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Αρχαιολογίας
**	ΙΑ11	Κλασική Αρχαιολογία Α'
B	ΦΑ03	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία Ι

1ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π11	Αρχαία Ιστορία Β'
**	Π12	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ12	Κλασική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ17	Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης
B	ΦΛ03	Λατινική Φιλολογία Ι

⁷ Οι ενδείξεις με τους κωδικούς αριθμούς των μαθημάτων:

B = Μαθήματα Βάσης

** = Μαθήματα υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις

*I = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Ιστορίας

*II = Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

Υπογραμμίζεται ότι για τη λήψη του πτυχίου ο/η φοιτητής/-τρια,

i. ανάλογα με την Κατεύθυνση, Ιστορίας ή Αρχαιολογίας, που ακολουθεί υποχρεούται, από τα οκτώ (8) Μαθήματα «Επιλεγόμενα Ιστορίας» / από τα επτά (7) Μαθήματα «Επιλεγόμενα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης», να παρακολουθήσει δύο (2) τουλάχιστον σεμιναριακά μαθήματα, τα οποία παράλληλα έχει αναγνωριστεί ότι συμπεριλαμβάνονται στον κύκλο των οκτώ (8) μαθημάτων, που παρέχουν την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια.

ii. για την κάλυψη του υποχρεωτικού Μαθήματος Κορμού Εσωτερικής Επιλογής επιλέγει με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα εκ των τριών (3) ακόλουθων μαθημάτων (βλ. Πίνακα σελ. 50-54):

ΙΑ 190 Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας

ή

Π 126 Ιστορία της Εκπαίδευσης (δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019)

ή

ΠΔ 162 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης,

ή

ΠΔ 119 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

2ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π13	Βυζαντινή Ιστορία Α'
**	Π17	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'
**	ΙΑ13	Βυζαντινή Αρχαιολογία Α'
**	ΙΑ15	Ιστορία της Τέχνης Α'
B	ΦΑ04	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II
B	ΦΛ04	Λατινική Φιλολογία II
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'
**	Π18	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'
**	Π14	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ14	Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'
**	ΙΑ16	Ιστορία της Τέχνης Β'
B	ΦΝ03	Νεοελληνική Φιλολογία I

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ**3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)**

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
I	Π29	Μεθοδολογικά Προβλήματα Ιστορίας
*I	Π25	Αρχαία Ιστορία Γ'
*I	Π31	Νεότερη Ελληνική Ιστορία Β'
*I	Π19	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III
B	ΠΔ300	(Παιδαγωγικά III) Παιδαγωγική Ψυχολογία
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Ιστορίας

* Από το ακαδ. Έτος 2013-2014 το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτική πρακτική άσκηση εξοικείωσης με αρχειακό υλικό και τεχνικές της ιστορικής έρευνας. Βλ. Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/τριών Κατεύθυνσης Ιστορίας σελ. 103-105.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'
*I	Π30	Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'
*I	Π84	Ιστορία Μεταπολεμικού Κόσμου
*I	Π24	Ιστορία Οθωμανικής Αυτοκρατορίας

B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II
B	ΠΔ302	(Παιδαγωγικά IV): Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	(Παιδαγωγικά I) Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
		Τέσσερα (4) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Ιστορίας
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	(Παιδαγωγικά II): Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων
		<u>Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής</u> Επιλέγεται, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα μάθημα μεταξύ των τεσσάρων (4) ακολουθών μαθημάτων:
	ΙΑ190	Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας
	Π126	Ιστορία της Εκπαίδευσης (δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019)
	ΠΔ162	ή Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)
	ΠΔ119	ή Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
		Τρία (3) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Ιστορίας ή η Πρακτική Άσκηση 61 ΠρΑσκ
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ26	Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών
*Π	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης
*Π	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία
B	ΦΑ27	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III
B	ΠΔ300	(Παιδαγωγικά III) Παιδαγωγική Ψυχολογία
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία
*Π	ΙΑ29	Ιστορία της Τέχνης Γ'
B	ΦΑ07 ή ΦΓ07	Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV ή Γλωσσολογία
B	ΦΝ83	Νεοελληνική Φιλολογία II
B	ΠΔ302	(Παιδαγωγικά IV) Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση
		Ένα (1) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης ή η Πρακτική Άσκηση 61ΠρΑσκ

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ301	(Παιδαγωγικά I) Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη
Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων
		Τρία (3) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος
B	ΠΔ303	(Παιδαγωγικά II): Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων

II	ΙΑ103	Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία
		<u>Μάθημα Κορμού Εσωτερικής Επιλογής</u> Επιλέγεται, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα μάθημα μεταξύ των τεσσάρων (4) ακολούθων μαθημάτων:
	ΙΑ190	Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας
	ΠΙ126	Ή Ιστορία της Εκπαίδευσης (δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019)
	ΠΔ162	Ή Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (διδάσκεται στο χειμερινό εξάμηνο)
	ΠΔ119	Ή Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
		Δύο (2) από τα επιλεγόμενα μαθήματα Αρχαιολογίας & Ιστορίας της Τέχνης ή η Πρακτική Άσκηση 61ΠρΑσκ
		1 Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής

* Το μάθημα περιλαμβάνει πρακτική άσκηση των φοιτητών/-τριών με διάρκεια 8 ημερών συνολικά (κατά προτίμηση 2 ημέρες ανά εβδομάδα), βλ. σελ. 105-106.

**Μαθήματα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας
(για τους εισαχθέντες από το 2013-14 και εφεξής)**

		ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ – ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ	ECTS
1^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής				
1		Οι φοιτητές/τήτριες παρακολουθούν ως Μάθημα Υποχρεωτικό, με ελεύθερη εσωτερική επιλογή, ένα (1) από τα τέσσερα μαθήματα που ακολουθούν (1 ^Α . Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας*), 1B. Ιστορία της Εκπαίδευσης, 1Γ. Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης, 1Δ. Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης).		
H	A	<p>Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας* (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p>Το μάθημα της μουσειοπαιδαγωγικής θέτει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τη θεωρία και την πράξη της μουσειακής εκπαίδευσης, η οποία εντάσσεται στα ευρύτερα γνωστικά αντικείμενα της μουσειολογίας και της παιδαγωγικής.</p> <p>Η δομή του μαθήματος αρθρώνεται στις ακόλουθες βασικές ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Το μουσείο ως περιβάλλον μάθησης και δημιουργικότητας: σύγχρονες προσεγγίσεις 2. Μουσειακή εκπαίδευση: αφετηρίες, τάσεις, προοπτικές στην Ελλάδα και διεθνώς 3. Ο ρόλος του μουσειοπαιδαγωγού: φυσιογνωμία, δεξιότητες, εκπαίδευση 4. Θεωρητικές προσεγγίσεις στη μουσειακή εκπαίδευση: θεωρίες γνώσης, μάθησης και επικοινωνίας 5. Μέθοδοι, μέσα και πολιτικές στη μουσειακή εκπαίδευση 6. Η παιδαγωγική διάσταση της μελέτης μουσειακών αντικειμένων και εν γένει του υλικού πολιτισμού 7. Σχεδιασμός μουσειακών εκπαιδευτικών εφαρμογών για ποικίλες κοινωνικές ομάδες (παιδιά, εφήβους, οικογένειες, ενήλικους, ΑμεΑ, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, κ.ά.) και διαφορετικά είδη μουσείων και συλλογών 8. Μουσείο και Σχολείο: πλαίσιο, προκλήσεις, προοπτικές μιας δημιουργικής συνεργασίας 9. Μουσειακή εκπαίδευση σε ψηφιακό περιβάλλον: η αξιοποίηση των νέων μέσων 10. Αξιολογώντας τα αποτελέσματα της μάθησης στα μουσεία: νέες προσεγγίσεις και μεθοδολογίες. 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5,5
H	B	<p>Ιστορία της Εκπαίδευσης (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας) (δεν θα διδαχθεί κατά το ακαδ. έτος 2018-2019)</p> <p>Η εκπαιδευτική διαδικασία συντελείται πάντοτε εντός ενός συγκεκριμένου ιστορικού πλαισίου άμεσα συνδεδεμένου με την πολιτική, κοινωνική και πολιτισμική συγκυρία. Το μάθημα αποσκοπεί στη μελέτη ζητημάτων που αφορούν στην ιστορία της εκπαίδευσης επικεντρωμένη στον 19^ο και 20^ό αιώνα στο ελληνικό κράτος.</p> <p>Ενδεικτικά: οι θεωρίες που διαμόρφωσαν την εκπαίδευση, η εκπαίδευση στο μεταβαλλόμενο γεωγραφικό και πολιτικό σκηνικό, εγγραμματοσύνη και μόρφωση, οργάνωση και τρόπος λειτουργίας της εκπαίδευσης, κοινωνικός χαρακτήρας της παιδείας, μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης, εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις.</p> <p>Σημαντικές ενότητες του μαθήματος θα αφιερωθούν στην συγκριτική εξέταση των προηγούμενων και άλλων θεματικών σε παλαιότερες χρονικές περιόδους.</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	5,5

<p>Η</p>	<p>Γ</p>	<p>Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στη διοίκηση της εκπαίδευσης • Ο ρόλος του κράτους στη διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος • Ιστορική επισκόπηση των σχολών διοίκησης • Οι έννοιες της οργάνωσης • Η έννοια της διοίκησης • Μορφές-μοντέλα διοίκησης • Η γραφειοκρατία στην εκπαίδευση • Το εκπαιδευτικό σύστημα ως ανοικτό σύστημα • Η δομή του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος –θεσμικό πλαίσιο • Αποτελεσματικότητα στην εκπαίδευση 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	<p>5,5</p>
<p>Η</p>	<p>Δ</p>	<p>Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)</p> <p>Κριτική ανάλυση της οργάνωσης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.</p> <p>Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στο πεδίο της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης και έχει ως βασικό στόχο τη μελέτη της σχέσης μεταξύ κοινωνίας και εκπαίδευσης. Για το λόγο αυτό μελετώνται οι κοινωνικές πτυχές τη εκπαίδευσης, τα οργανωτικά χαρακτηριστικά των σχολείων, οι σχέσεις μεταξύ εκπαίδευσης και κοινωνικής ανισότητας, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο η εκπαίδευση συμβάλλει στην αναπαραγωγή της κοινωνικής ανισότητας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στον τρόπο με τον οποίο οι σχέσεις διάδρασης στο μικροεπίπεδο των εκπαιδευτικών θεσμών έχουν τον αντίκτυπό τους σε γενικότερες κοινωνικές διεργασίες.</p> <p>Στους στόχους του μαθήματος συγκαταλέγονται:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η μελέτη της βασικής αποστολής της εκπαίδευσης. 2. Η κατανόηση του ρόλου και της σημασίας της εκπαίδευσης για το άτομο και την κοινωνία, καθώς και η κατανόηση των λόγων που οδήγησαν στη θέσπιση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. 3. Η εξοικείωση με τις διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις, αναφορικά με το ρόλο της εκπαίδευσης στην κοινωνία (Φονξιοναλισμός, Μαρξισμός, Νέα Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης) 4. Η μελέτη του ρόλου που παίζει η σχολική εκπαίδευση στις σημερινές κοινωνίες, από την κοινωνικοποίηση του υποκειμένου μέχρι την αναπαραγωγή των κοινωνικών θέσεων από γενιά σε γενιά. 5. Η μελέτη της προοπτικής της εκπαίδευσης στην Ελλάδα και παγκόσμια 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	<p>5,5</p>
<p>2</p>		<p>Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p>Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις βασικές έννοιες των ιστορικών σπουδών (χρόνος, χώρος, ιστορικό γεγονός, δομές, πηγές, κ.ά.) και τη μεθοδολογία τους (επιλογή και χρήση πηγών, διασταύρωση και αξιολόγησή τους, αρχειακή εργασία κ.ά.) Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους σύγχρονους προβληματισμούς για την ιστορία, καθώς και στα νέα ερευνητικά πεδία μελέτης της. Εξετάζεται, ακόμη η ιστορική συγκρότηση της έννοιας των ιστορικών σπουδών, καθώς και η σημερινή τους θέση στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών. Τέλος, συστατικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με διαφορετικά είδη ιστορικών πηγών, με την κριτική ανάγνωσή τους, καθώς και με τη συγγραφή ιστορικών εργασιών (στοιχεία αναγκαία για την ιστορική έρευνα και τη διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας).</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	<p>5</p>

2η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Θέματα μάθησης και διδασκαλίας

3	<p>Παιδαγωγική Ψυχολογία (Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας)</p> <p>Η παιδαγωγική ψυχολογία είναι η εφαρμογή των ψυχολογικών μεθόδων στη μελέτη της μάθησης και της διδασκαλίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται οι μέθοδοι και θεωρίες της παιδαγωγικής ψυχολογίας και συγκεκριμένα η γνωστική, γλωσσική, ψυχοκοινωνική και ηθική ανάπτυξη των μαθητών μέσω των συμπεριφοριστικών και κοινωνικογνωστικών θεωριών δίνοντας έμφαση στις ατομικές διαφορές, τη μνήμη, την κατανόηση, τη μεταγνώση, την αυτοαντίληψη και τα κίνητρα των μαθητών. Εξίσου σημαντικό μέρος του μαθήματος αποτελεί η εξέταση της δυναμικής και της διαχείρισης της σχολικής τάξης για το χειρισμό των δυσκολιών που παρουσιάζουν οι μαθητές στη μάθηση. Στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές/-τριες: α. να εξοικειωθούν με θεωρίες και ερευνητικά πορίσματα στην περιοχή της μάθησης και β. να κατανοήσουν τον τρόπο εφαρμογής των θεωριών παιδαγωγικής ψυχολογίας στην πράξη.</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	3
4	<p>Αναλυτικό Πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση (Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας)</p> <p>Το μάθημα αποβλέπει στο να αναπτύξει στους/στις φοιτητές/τήτριες γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις σχετικά με την προβληματική των αναλυτικών προγραμμάτων (Α.Π.), τόσο στο μακροεπίπεδο ενός συστήματος όσο και στο μικροεπίπεδο της τάξης. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές/τριες θα ευαισθητοποιηθούν ως προς τις μεταρρυθμίσεις των Α.Π, τα «συστήματα γνώσης» και τα «καθεστώτα αλήθειας», τα οποία συνδέονται με κρίσιμα ερωτήματα που αφορούν τις σχέσεις ανάμεσα στην εξουσία, τη γνώση και την κοινωνία, τα ζητήματα της πιο «αξιολογής γνώσης», τις πολιτικές της γνώσης και τις φιλοσοφικές και ιδεολογικές θεωρήσεις για τα Α.Π., καθώς και των προεκτάσεων που δημιουργούνται σε όλα τα επίπεδα των σχολικών έργων, ιδιαίτερα στους ρόλους των εκπαιδευτικών στην «Κοινωνία της γνώσης». Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες θα μνηθούν στο συστηματικό σχεδιασμό και την «αρχιτεκτονική» ανάπτυξης μαθημάτων (curriculum design), και στις στοχαστικές και αναστοχαστικές πρακτικές που απαιτούνται ως προς την υλοποίηση και προσαρμογή του Α.Π. στην τάξη.</p> <p>Για την επίτευξη των σκοπών αυτών οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με τα κρίσιμα ζητήματα και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων ως προς τις θεωρίες των Α.Π., τις μεθοδολογίες εκπόνησής τους, την προέλευση, τις μορφές και χρήσεις της σχολικής γνώσης διαχρονικά, τις διαδικασίες επιλογής και διάχυσής της ως πιο «αξιολογής γνώσης», ενώ παράλληλα θα αναπτύξουν δεξιότητες και τεχνογνωσία σε θέματα που αφορούν: την υλοποίηση και προσαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος (Α.Π.) στο επίπεδο της τάξης και των μαθητών, τα διαφορετικά κριτήρια και μεθόδους σχετικά με την οργάνωση των γνωστικών περιεχομένων και τη διάταξη της διδασκτέας ύλης, τα μοντέλα σχεδιασμού των Α.Π., καθώς και τους τρόπους συσχέτισης και αναπλαισίωσης της επιστημονικής, σχολικής και βιωματικής γνώσης. Ταυτόχρονα, θα αναλυθούν οι αδυναμίες και τα διαχρονικά προβλήματα των Α.Π. στην Ελλάδα, η σχέση Α.Π., διδασκαλίας και σχολικών εγχειριδίων, οι λειτουργίες του «κρυφού» ή αφανούς προγράμματος και οι επιδράσεις του στη σχολική κουλτούρα και «οικολογία» της τάξης. Θα αναπτυχθούν, επίσης, δεξιότητες σχετικά με τις μορφές, τις προσεγγίσεις, τα στάδια και τα μοντέλα αξιολόγησης των Α.Π. Θα αναλυθούν, τέλος, οι διεθνείς τάσεις των Α.Π., οι προοπτικές για τις κατευθύνσεις, το περιεχόμενο, τις δεξιότητες και την πιο «αξιολογής γνώσης» των Α.Π., στο εγγύς μέλλον, αναζητώντας νέους ρόλους και διαδικασίες για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτικούς και τα εκπαιδευτικά συστήματα.</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	3

3η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ: Ειδική διδακτική και πρακτική άσκηση

<p>5</p>	<p>Σεμιναριακό μάθημα (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p>Οι φοιτητές/τήτριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας παρακολουθούν υποχρεωτικά δύο σεμιναριακά μαθήματα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους με ελεύθερη, εσωτερική επιλογή μεταξύ των προσφερόμενων σεμιναριακών μαθημάτων Ιστορίας / Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Στα σεμιναριακά μαθήματα κύρια επιδίωξη είναι η γνωριμία των φοιτητών/-τριών με τη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας, ενώ, εκτός από την ερευνητική διάσταση, αξιοποιούνται τεχνικές μάθησης και διδασκαλίας, που συμπεριλαμβάνουν τη διδακτική διάσταση των μαθημάτων της Ιστορίας/Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης. Ο αριθμός των φοιτητών/-τριών στο κάθε σεμιναριακό μάθημα δεν υπερβαίνει τους 23 και η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Οι εγγεγραμμένοι φοιτητές/τήτριες έχουν ενεργό ρόλο στο μάθημα και η επίδοσή τους διαμορφώνεται με κριτήριο την προφορική παρουσίαση σεμιναριακής εργασίας, υπό τον τύπο του μαθήματος, ενώπιον του διδάσκοντα, ο οποίος προβαίνει σε επιστημονικές και διδακτικές παρεμβάσεις, και των συμφοιτητών/-τριών τους, καθώς επίσης την υποβολή της εργασίας αυτής σε γραπτή μορφή και την όλη συμμετοχή τους στο μάθημα.</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	<p>6</p>
<p>6</p>	<p>Σεμιναριακό μάθημα (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας)</p> <p><i>Βλ. παραπάνω, αρ. 5.</i></p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	<p>6</p>
<p>7</p>	<p>Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων (Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας)</p> <p>ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιστορική εξέλιξη της διδασκαλίας του μαθήματος. • Φυσιονομία του μαθήματος: ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. • Το θεσμικό πλαίσιο διδασκαλίας του μαθήματος (ΑΠΣ, ΔΕΠΠΣ και λοιπό νομοθετικό πλαίσιο: εγκύκλιοι, προεδρικά διατάγματα κ.ά.). • Η ερμηνευτική ως μέθοδος διδασκαλίας του μαθήματος. • Σύγχρονα εργαλεία διδασκαλίας: σχέδιο δράσης, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, νοητικοί χάρτες, εκπαιδευτικά λογισμικά). • Το σχολικό εγχειρίδιο του μαθήματος: έντυπο, ηλεκτρονικό, πολυτροπικό. • Η έννοια του σχεδίου διδασκαλίας. <p>ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οργάνωση μικροδιδασκαλιών. • Παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών. 	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	<p>4</p>
<p>8</p>	<p>Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη. (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)</p> <p><i>Το μάθημα συνοδεύεται από Πρακτική Άσκηση σε σχολεία</i></p> <p>Η επιστήμη της ιστορίας και οι κοινωνικές της διαστάσεις. Η ιστορική γνώση και οι ιδιαιτερότητες της. Δομή της ιστορικής γνώσης. Ιστορική αφήγηση, ιστορική εξήγηση, ιστορικές έννοιες, ιστορικοί χρόνοι. Σχολική ιστορία και επιστημονική γνώση. Η ιστορία ως αντικείμενο μάθησης. Ψυχολογικές αρχές και</p>	<p>3 ώρες εβδομαδιαίως x 13 εβδομάδες = 39 ώρες σε ένα εξάμηνο</p>	<p>4,5</p>

	μαθησιακές προϋποθέσεις, ο μαθητής ως αναγνώστης της ιστορίας. Η διδασκαλία της ιστορίας ως θεσμός. Διαμεσολαβήσεις της ιστορικής γνώσης. Προγράμματα Σπουδών ιστορίας και σχολικά εγχειρίδια. Εποικοδομιστικές θεωρίες μάθησης και πρόσληψη ιστορικού κειμένου. Νοητικά μοντέλα των μαθητών και εμπόδια στην οικειοποίηση της ιστορικής γνώσης. Οργάνωση μαθησιακών περιβαλλόντων, σύγχρονα μέσα διδασκαλίας και αξιολόγηση. Δημόσιες χρήσεις της ιστορίας, ιστορική μνήμη και πολιτισμική ταυτότητα.		
	Πρακτική Άσκηση των φοιτητών/-τριών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας σε σχολεία (Τμήμα Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας)		
ΣΥΝΟΛΟ		ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΝΟΛΟ
8		312	37

Πιστωτικές μονάδες για τους/τις φοιτητές/-τριες Erasmus

Οι π.μ. (ECTS) των μαθημάτων που παρακολουθούν οι φοιτητές/-τριες Erasmus του Τμήματος σε πανεπιστήμια του εξωτερικού καθορίζονται από το πανεπιστήμιο από το οποίο προσφέρονται τα μαθήματα. Οι φοιτητές/-τριες πρέπει να προσέχουν ώστε τα μαθήματα που θα επιλέξουν θα τους επιτρέψουν να συμπληρώσουν τον κατ' ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό των 240 π.μ.

Οι π.μ. (ECTS) των μαθημάτων που προσφέρει το Τμήμα σε ξένους/-νες φοιτητές/-τριες έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως:

- Απλό μάθημα (διδασκαλία): 5 π.μ.
- Απλό μάθημα (διδασκαλία και πρακτική άσκηση): 5,5 π.μ. (Κατεύθυνσης Ιστορίας), 6 πιστωτικές μονάδες (Κατεύθυνσης Αρχαιολογίας).
- Απλό μάθημα επιλεγόμενο Κατεύθυνσης (μη σεμιναριακό): 5,5 π.μ.
- Σεμιναριακό μάθημα: 6 π.μ.
- Μεταπτυχιακό μάθημα: 15 π.μ.

III. Οδηγίες για τους/τις φοιτητές/τριες με έτος εισαγωγής προ του 2011

Σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 άρχισε η εφαρμογή του νέου προγράμματος σπουδών. Το νέο πρόγραμμα σπουδών προβλέπει: (1) μετατροπή των τετράωρων μαθημάτων σε τριώρα, (2) αύξηση του αριθμού μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, (3) κατάργηση αρκετών παλαιών μαθημάτων και αντικατάστασή τους από νέα, καθώς και (4) προσθήκη νέων μαθημάτων. Οι αλλαγές αυτές ισχύουν για τους/τις φοιτητές/-τριες οι οποίοι έχουν εισαχθεί από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και εξής. Για τους παλαιούς φοιτητές και παλαιές φοιτήτριες, εκείνους δηλαδή οι οποίοι εισήχθησαν μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011, ισχύουν τα παρακάτω:

1) Το νέο πρόγραμμα άρχισε να εφαρμόζεται από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012.

2) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου. Ισχύει ο αριθμός των 42 μαθημάτων, εκ των οποίων τα 2 σεμιναριακά.

3) Δεν μεταβάλλεται ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων βάσης, των υποχρεωτικών μαθημάτων κορμού, των υποχρεωτικών μαθημάτων κατεύθυνσης, των επιλεγόμενων μαθημάτων κατεύθυνσης (σεμιναριακών και μη σεμιναριακών) και των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου.

4) Όσα μαθήματα του παλαιού προγράμματος έχουν παύσει να προσφέρονται, έχουν αντικατασταθεί από νέα μαθήματα, σύμφωνα με τους πίνακες που ακολουθούν. Τα μαθήματα αυτά **δεν εξετάζονται** πλέον. Οι φοιτητές/-τριες που τα οφείλουν θα πρέπει να δηλώσουν τα νέα μαθήματα με τα οποία αντιστοιχίζονται (συμβουλευτείτε τους πίνακες που ακολουθούν για τις αντιστοιχίες).

B) Μαθήματα του παλαιού προγράμματος που δεν εξετάζονται πλέον ή έχουν μεταφερθεί

1ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (1ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2 ^ο εξάμηνο.

1^ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (2^ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4 ^ο εξάμηνο.
B	ΦΓ03	Γλωσσολογία	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/-ες φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία του 3 ^{ου} εξαμήνου.
**	ΙΑ02	Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	Προσφέρεται πλέον στο 2 ^ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι/-ες φοιτητές/-τριες το οφείλουν.

2ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (3ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	ΦΒ27	Βυζαντινή Φιλολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦΓ03 Γλωσσολογία. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι/-ες φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΒΦΓ03.

2ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (4ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
**	Π21	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΒΦ25 Βυζαντινά Κείμενα. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι/-ες φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΒΦ25.
**	ΙΑ10	Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	Προσφέρεται πλέον στο 4 ^ο εξάμηνο. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι/-ες φοιτητές/-τριες το οφείλουν.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	ΦΒ25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4ο εξάμηνο.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*I	Π26	Βυζαντινή Ιστορία Β'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/-ες φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β' στο 6ο εξάμηνο.
*I	Π22	Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το Π26 Βυζαντινή Ιστορία Β'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι/-ες φοιτητές/-τριες οφείλουν το Π26.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
B	Π Δ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/-ες φοιτητές/-τριες το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως ΒΠΔ301.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

3ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (5ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*II	ΙΑ27	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/ες φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία στο 5ο εξάμηνο.
*II	ΙΑ43	Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ27 Κλασική Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΙΑ27.
*II	ΙΑ44	Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ28 Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΙΑ28.
B	ΦΒ25	Βυζαντινά Κείμενα	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως Π21 Βυζαντινή Ιστορία Β' στο 4ο εξάμηνο.

3ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (6ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ28	Βυζαντινή Αρχαιολογία Γ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/-ες φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ44 Μεταβυζαντινή Αρχαιολογία στο 5 ^ο εξάμηνο.

4ο Έτος: ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (7ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ30	Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/-ες φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών στο 7 ^ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ42	Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ30 Προϊστορική Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο όσοι/-ες φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΙΑ30.
*Π	ΙΑ32	Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/-ες φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ108 Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων στο 7 ^ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ108	Αρχαιολογία Ρωμαϊκών Χρόνων	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ32 Βυζαντινή Αρχαιολογία Δ'. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι/-ες φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΙΑ32.
B	ΠΔ301	Παιδαγωγικά I: Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη	Δεν προσφέρεται πλέον το εναλλακτικό του μάθημα ΒΦΣ90 Ιστορία της Φιλοσοφίας. Όσοι/-ες φοιτητές/-τριες το οφείλουν υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνο ως ΒΠΔ301.

4ο Έτος: ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ (8ο)

	Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Παρατηρήσεις
*Π	ΙΑ25	Τοπογραφία-Ανασκαφική	Δεν προσφέρεται πλέον. Όσοι/-ες φοιτητές/-τριες το οφείλουν θα πρέπει να το δηλώσουν ως ΙΑ21 Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία στο 6 ^ο εξάμηνο.
*Π	ΙΑ21	Τοπογραφία-Αρχιτεκτονική-Πολεοδομία	Νέο μάθημα που αντικαθιστά το ΙΑ25 Τοπογραφία-Ανασκαφική. Υποχρεούνται να το δηλώσουν μόνον όσοι/-ες φοιτητές/-τριες οφείλουν το ΙΑ25.
*Π	ΙΑ31	Κλασική Αρχαιολογία Γ'	Στο παλαιό πρόγραμμα προσφερόταν στο 5 ^ο εξάμηνο, στο νέο πρόγραμμα προσφέρεται στο 8 ^ο εξάμηνο.

IV. Περιγραφή μαθημάτων

1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Χειμερινό εξάμηνο	
α) Μαθήματα Κορμού	
Κωδ. Αριθ. – Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων – Ωρες
Π 04 Εισαγωγή στις Ιστορικές Σπουδές	<p>Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις βασικές έννοιες των ιστορικών σπουδών (χρόνος, χώρος, ιστορικό γεγονός, δομές, πηγές κ.ά.) και τη μεθοδολογία τους (επιλογή και χρήση πηγών, διασταύρωση και αξιολόγησή τους, αρχειακή έρευνα κ.ά.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους σύγχρονους προβληματισμούς για την ιστορία, καθώς και στα νέα ερευνητικά πεδία μελέτης της. Εξετάζεται ακόμη η ιστορική συγκρότηση της έννοιας των ιστορικών σπουδών, καθώς και η σημερινή τους θέση στο πλαίσιο των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών επιστημών. Τέλος, συστατικό στοιχείο του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με διαφορετικά είδη ιστορικών πηγών, με την κριτική ανάγνωση τους, καθώς και με τη συγγραφή ιστορικών εργασιών.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες</i></p>
Π 03 Εισαγωγή στην Παγκόσμια Ιστορία	<p>Εντοπισμός των κομβικών φαινομένων και τομών στην εξέλιξη των ανθρωπίνων κοινωνιών από τις απαρχές της ανθρωπίνης ύπαρξης έως σήμερα. Η διαδρομή αυτή θα παρακολουθηθεί με την βοήθεια χαρτών, πρωτογενών πηγών και κειμένων, θα ενισχυθεί δε με την προβολή φωτεινών διαφανειών καθώς και με το άκουσμα μουσικών παραδειγμάτων.</p> <p>Το μάθημα θα συνοδεύεται από επισκέψεις σε Μουσεία, ιστορικούς χώρους και χώρους λατρείας.</p> <p>Κατά την εξέταση του μαθήματος ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην γνώση της γεωγραφίας και στην εξοικείωση με τον παγκόσμιο χάρτη.</p> <p><i>Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες</i></p>

<p>Π 10 Αρχαία Ιστορία Α'</p>	<p>Από τη δημιουργία των Μυκηναϊκών Κρατών έως και το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου</p> <p>Θα εξεταστούν η εξέλιξη του αρχαίου ελληνικού κόσμου κατά την αρχαϊκή περίοδο, η εμφάνιση και οργάνωση της πόλεως ως μορφής πολιτειακής οργάνωσης, η νομοθεσία, ο αποικισμός, η τυραννίδα καθώς και η μετάβαση στους κλασσικούς χρόνους, οι εξελίξεις στον ελλαδικό χώρο, η σύγκρουση με τους Αχαιμενίδες, η ηγεμονία της Αθήνας και η τελική αναμέτρηση με τη Σπάρτη.</p> <p><i>Σ. Ψωμά, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'</p>	<p>Ιστορία του βυζαντινού κράτους από τον 4ο έως τον 11ο αιώνα</p> <p>Βασικές δομές του βυζαντινού κράτους (πολιτική ιδεολογία, πολιτειακοί παράγοντες, κρατική οργάνωση). Τομές στην πολιτική, κοινωνική, θρησκευτική, οικονομική και πολιτισμική ιστορία της αυτοκρατορίας κατά την υπό εξέταση εποχή.</p> <p><i>Κ. Νικολάου, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 17 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Α'</p>	<p>Οικονομικοκοινωνική – πνευματική – εθνική πορεία του Ελληνισμού από την άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις αρχές του 19ου αι.</p> <p>Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από τον 15ο έως τις αρχές του 19ου αιώνα. Στόχος του είναι η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική, διανοητική και εθνική συγκρότηση των πληθυσμών του ελληνικού χώρου και της ελληνικής διασποράς στα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας, καθώς και η ανίχνευση των διαφορετικών αποτυπωμάτων της οθωμανικής κατάκτησης στον ελληνικό χώρο.</p> <p><i>Β. Σειρηνίδου, 3 ώρες</i></p>

B) Μαθήματα Ειδίκευσης

Υποχρεωτικά

<p>Π 29 Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας</p>	<p>Μεθοδολογικά προβλήματα της Ιστορίας</p> <p>Πώς από τα άπειρα συμβάντα και φαινόμενα του παρελθόντος χρόνου δημιουργούμε συνεκτικές ιστορίες, ιστορίες με νόημα; Είναι η ιστορία ο μοναδικός τρόπος με τον οποίο οι σύγχρονες κοινωνίες σχετίζονται με το παρελθόν; Ποιος είναι ο ρόλος του μύθου, της</p>
---	--

	<p>μνήμης, της τέχνης; Τι ονομάζουμε δημόσια ιστορία; Τι είναι η ιστορική εμπειρία; Τα μεγάλα ρεύματα στην ιστορική σκέψη: Ιστορισμός και κοινωνική ιστορία, οι μεγάλες διάρκειες και ο δομισμός, από την κουλτούρα στην πολιτισμική ιστορία, μικροϊστορία και κοινωνική ανθρωπολογία, μνημονικές σπουδές, προφορική ιστορία και ψυχανάλυση, φεμινισμός και έμφυλη ιστορία, μετα-ιστορία και γλωσσική στροφή. Μεταμοντερνισμός και το πρόβλημα της αλήθειας. Δια-εθνική ιστορία και ιστοριογραφία. Τι σημαίνει το τέλος της Ιστορίας, και ποιο το μέλλον των ιστορικών σπουδών και των ιστορικών;</p> <p><i>Β. Καραμανωλάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 25 Αρχαία Ιστορία Γ'</p>	<p>Εισαγωγή και επισκόπηση της Ρωμαϊκής Ιστορίας από τις αρχές έως και την περίοδο του Διοκλητιανού</p> <p>Εισαγωγική επισκόπηση της εξέλιξης της Ρωμαϊκής Ιστορίας από την ίδρυση της Ρώμης (753 π.Χ.) έως και την Τετραρχία του Διοκλητιανού (305 μ.Χ.). Ειδικότερα, έμφαση θα δοθεί στα εξής θέματα: στους πολιτικούς θεσμούς, το πολίτευμα και την κοινωνική οργάνωση της ρεπουμπλικανικής Ρώμης· στην επέκταση της Ρώμης στην Ιταλία και τη Μεσόγειο και τις συνέπειές της· στην κρίση της ρωμαϊκής <i>res publica</i> κατά τον ύστερο 2ο και τον 1ο αιώνα π.Χ.· στη συγκρότηση του καθεστώτος της Ηγεμονίας (<i>principatus</i>) επί Αυγούστου· στη διοικητική οργάνωση και την κοινωνική διαστρωμάτωση του Ρωμαϊκού Κράτους κατά τους Αυτοκρατορικούς Χρόνους· στην κρίση του 3ου αιώνα μ.Χ.</p> <p><i>Ν. Γιαννακόπουλος, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 19 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'</p>	<p>Οι δυτικοευρωπαϊκές κοινωνίες της Πρώιμης Νεότερης Περιόδου (16ος - 18ος αι.)</p> <p>Κοινωνική διαστρωμάτωση και οικονομική συγκρότηση, σχέσεις εξουσίας, πολιτισμικές παραδόσεις και συλλογικές νοοτροπίες, ζητήματα συγκρότησης ταυτοτήτων (κοινωνικών, έμφυλων, θρησκευτικών, εθνοτικών, εθνικών). Παράγοντες και όψεις του κοινωνικοοικονομικού και πολιτικού μετασχηματισμού των δυτικών κοινωνιών, 1500-1789.</p> <p><i>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες</i></p>

**Π 31 Νεότερη
Ελληνική Ιστορία
Β'**

Εξετάζονται οι κυριότερες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της ελληνικής ιστορίας από το κίνημα στο Γουδί (1909) έως την εμπλοκή της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ανάμεσα στα άλλα, αναλύονται οι ακόλουθες θεματικές ενότητες: ο βενιζελισμός και ο αστικός εκσυγχρονισμός, οι Εθνικοί Πόλεμοι (1912-1922), το Μικρασιατικό Ζήτημα (1891-1922), η αποκατάσταση των προσφύγων, η αγροτική μεταρρύθμιση (1917), η οικονομική κρίση του Μεσοπολέμου, το καθεστώς Ι. Μεταξά. Η παρουσίαση της ύλης των μαθημάτων θα συνοδεύεται από έντυπο υλικό με πρωτογενείς πηγές και από επισκέψεις σε μουσεία και τόπους ιστορικής μνήμης.

Στη διδασκαλία θα συμμετάσχει ο Α Αντωνόπουλος (Ε.ΔΙ.Π.), ο οποίος θα προσφέρει ένα τρίωρο.

Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες

Επιλεγόμενα

Α. Επιλεγόμενα σεμιναριακά⁸

**ΣΙ 91 Αρχαία
Ιστορία**

**Ιστορική ερμηνεία πηγών της Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας.
Κλασικοί χρόνοι**
Σ. Ψωμά, 3 ώρες

**ΣΙ 74 Βυζαντινή
Ιστορία**

Η εκπαίδευση στο Βυζάντιο (4ος – 11ος αι.)
Εξετάζεται το βυζαντινό εκπαιδευτικό σύστημα σε όλες τις βαθμίδες του. Μελετώνται το περιεχόμενο της εκπαίδευσης, οι πάροχοί της αλλά και οι φορείς που την επηρέαζαν, ενώ σκιαγραφούνται επίσης οι προσωπικότητες σημαντικών δασκάλων της υπό εξέταση εποχής όπως και η σχέση με μαθητές τους. Οι φοιτητές αναλαμβάνουν θέματα εργασιών αναφορικά με τα κύρια στοιχεία της παιδείας, πνευματικής συγκρότησης και πολιτιστικής παραγωγής στον βυζαντινό κόσμο ως τον 11ο αιώνα. Μεταξύ άλλων, θα συζητηθούν: τα στάδια και το περιεχόμενο της βυζαντινής εκπαίδευσης, ο ρόλος και η δράση των λογίων, οι πνευματικές κινήσεις, η συμβολή του Βυζαντίου στην διάσωση και

⁸ Οι φοιτητές/-τριες δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

	<p>διάδοση της αρχαίας ελληνικής παράδοσης, η αντιγραφική δραστηριότητα, καθώς και η συγγραφική δραστηριότητα υπό την επίβλεψη μελών του αυτοκρατορικού οίκου ή της αριστοκρατίας.</p> <p><i>Μαρίλια Λυκάκη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 41 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως</p>	<p>Πόλη και κοινωνικές παροχές: Περίθαλψη, εκπαίδευση και δικαιοσύνη στις ευρωπαϊκές πόλεις της υστερομεσαιωνικής περιόδου (12ος - 14ος αιώνας)</p> <p>Θα εξεταστούν ζητήματα που έχουν σχέση με τις αλλαγές που επισημαίνονται στους τρεις αυτούς τομείς κατά τη μεταβατική περίοδο της μετακίνησης από την ύπαιθρο στις πόλεις, αλλά και κατά τους επόμενους αιώνες που χαρακτηρίζονται από την αστική ανάπτυξη.</p> <p><i>Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 57 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Ι</p>	<p>Συλλογικότητες και κοινότητες στην ελληνοβενετική Ανατολή (13ος - 18ος αι.)</p> <p>Συγκρότηση, λειτουργίες, εσωτερικές ιεραρχίες, θεσμικά χαρακτηριστικά και τυπολογία των συσσωματώσεων του αστικού και αγροτικού χώρου στην ελληνοβενετική Ανατολή, στο πλαίσιο του βενετικού κράτους και του ευρύτερου ελληνικού κόσμου.</p> <p><i>Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 55 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Το κυνήγι των μαγισσών στη Δύση, 1500-1700</p> <p>Λόγιες και λαϊκές θεωρήσεις, προσβάσεις και χρήσεις της μαγείας στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Ο ομογενοποιητικός διωκτικός λόγος της εκκλησιαστικής και κοσμικής ελίτ και οι λαϊκές προσλήψεις της μαγείας: <i>Sabbath</i> και <i>maleficium</i>. Η αυτενέργεια της κοινότητας και η εργαλειοποίηση της μαγείας. Η έμφυλη διάσταση του κυνηγιού των μαγισσών. Μαγεία, φτώχεια και περιθωριακότητα. Αμφισβητήσεις της ύπαρξης μάγων και μαγισσών και εναντιώσεις στο κυνήγι των μαγισσών, από τον Weyer στον Scot.</p> <p>Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτούνται καλή γνώση της αγγλικής και η προηγούμενη παρακολούθηση στο υποχρεωτικό μάθημα ειδίκευσης Π 19 <i>Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Β'.</i></p> <p><i>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 217 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας</p>	<p>Ιδεολογικά ρεύματα στους κόλπους της Ορθόδοξης Εκκλησίας κατά την οθωμανική περίοδο</p> <p>Στο σεμινάριο θα επιχειρηθεί -με τη χρήση πηγών και ενδεικτικής</p>

βιβλιογραφίας- να περιγραφούν και να αναλυθούν οι ιδεολογικές τάσεις που παρατηρούνται στους κόλπους της Ορθόδοξης Εκκλησίας -και ιδιαίτερα του Ορθόδοξου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως- κατά την οθωμανική περίοδο, δεδομένου ότι ο θεσμός αυτός ήταν κομβικός για τον ορθόδοξο κόσμο που ζούσε στην Οθωμανική Αυτοκρατορία μετά την Άλωση, ιδιαίτερα κατά τους πρώτους αιώνες που ακολούθησαν την πτώση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Έμφαση θα δοθεί σε ζητήματα όπως οι προσπάθειες διατήρησης της βυζαντινής κληρονομιάς, οι σχέσεις με την καθολική και προτεσταντική Ευρώπη αλλά και την ορθόδοξη Ρωσία, η αντίληψη περί «Ρωμοσύνης» και η σχέση της με μορφές ελληνικότητας, καθώς και η αντιμετώπιση κινήματων, όπως ο Διαφωτισμός, αλλά και οι εθνικισμοί που διαδίδονται κυρίως κατά τη διάρκεια του 19ου αιώνα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στο βάρος που είχε το οθωμανικό θεσμικό και ιδεολογικοπολιτικό πλαίσιο στην διαμόρφωση των παραπάνω, καθώς και η θέση των εκκλησιαστικών αρχών απέναντι στην οθωμανική εξουσία. Όπως είναι προφανές, συνιστάται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες που επιθυμούν να παρακολουθήσουν το σεμινάριο, να έχουν παρακολουθήσει ή να παρακολουθούν και τα μαθήματα με κωδικούς Π 24 και Π 105 ή Π 120.

Π. Κονόρτας, 3 ώρες

**ΣΙ 18 Νεότερη
Ελληνική Ιστορία**

Ελληνική συνταγματική ιστορία: 20ός αιώνας

Εξέταση της λειτουργίας του Συντάγματος στην ελληνική ιστορία του 20ού αιώνα. Δίνεται έμφαση στην εξέταση της λειτουργίας του Συντάγματος στις ευρωπαϊκές χώρες, στις συνταγματικές μεταρρυθμίσεις του 1911, 1927, 1952 και 1975, στις προτάσεις αναθεώρησης του Συντάγματος, καθώς και στην επιρροή των δύο διχασμών (Εθνικός Διχασμός και εμφύλιος πόλεμος) που συγκροτούν την ελληνική «κρίση των θεσμών» του 1915-1974.

Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

B. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

Π 213 Βυζαντινή Ιστορία	Η γυναίκα στο Βυζάντιο Μελετώνται ο ρόλος και η θέση της γυναίκας στην κοινωνία, την οικονομία αλλά και την πολιτειακή και πολιτική ιστορία του Βυζαντίου, ιδιαίτερα κατά τη μέση εποχή (7ος - 11ος αι.). Εξετάζονται η νομική θέση της γυναίκας σε σχέση με την κοινωνική πρακτική, η παρουσία και η δράση της στην οικογένεια, στην κοινωνική και οικονομική ζωή της αυτοκρατορίας, όπως και το φαινόμενο της άσκησης εξουσίας από γυναίκες. Γίνεται ιστορικός σχολιασμός επιλεγμένων αποσπασμάτων κειμενικών πηγών της εποχής. <i>Κ. Νικολάου, 3 ώρες</i>
Π 128 Βυζαντινή Ιστορία	Βυζαντινή υψηλή στρατηγική: 6ος - 11ος αιώνας Η Βυζαντινή αυτοκρατορία, μία υπερδύναμη από τον 6ο έως και τον 11ο αιώνα, υπήρξε το μακροβιότερο κέντρο διεθνούς ισχύος και επιρροής στην ιστορία του δυτικού πολιτισμού που διακρίθηκε όσο καμιά άλλη στην τέχνη της γεωπολιτικής επιβίωσης. Διατηρώντας τη Ρωμαϊκή οικουμενική ιδεολογία, αλλά με ριζικά διαφορετικό γεωπολιτικό προσανατολισμό μετά το 476, η Βυζαντινή αυτοκρατορία κατάφερε μέσω της βυζαντινής υψηλής στρατηγικής, ενός συνδυασμού στρατιωτικής ισχύος και διπλωματίας, να αντιμετωπίζει με επιτυχία ταυτόχρονες απειλές σε πολλά μέτωπα και να προωθεί με επιτυχία μία διεθνή τάξη πραγμάτων βασισμένη στον βυζαντινό πολιτισμό. Απόλυτο δόγμα της υψηλής αυτής στρατηγικής ήταν η αποφυγή της σύγκρουσης και εξασφάλιση της επιτυχίας μέσω ποικίλων διπλωματικών μέσων. <i>Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες</i>
Π 99 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	Περιβάλλοντα φτώχειας στην ελληνοβενετική Ανατολή Εξετάζονται το φαινόμενο της φτώχειας και οι μηχανισμοί αντιμετώπισής του κατά τον ύστερο μεσαίωνα και την πρώιμη νεότερη εποχή στις κτήσεις της Βενετίας στον ελληνικό χώρο. Ειδικότερα, με αφετηρία τον δυτικό κόσμο, το ενδιαφέρον στη συνέχεια θα επικεντρωθεί στη Βενετία και τη βενετική επικράτεια της Ανατολής. Θα συζητηθεί η εννοιολόγηση του φαινομένου της

	<p>φτώχειας, οι αιτίες του, η πρόσληψή του από τις κοινωνίες των υπό εξέταση περιοχών, ο τρόπος αντιμετώπισής του όπως επίσης η στάση μεμονωμένων κοινωνικών υποκειμένων και συλλογικοτήτων απέναντι στον φτωχό.</p> <p><i>Κ. Κωσταντινίδου, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Ιστορία της Παιδικής Ηλικίας και της Νεότητας</p> <p>Εξετάζονται κεντρικά ζητήματα και βασικές όψεις της ιστορίας κατά κύριο λόγο της παιδικής ηλικίας αλλά ευρύτερα και της νεότητας στην Ευρώπη (προπάντων στη βόρεια, τη βορειοδυτική και τη δυτική Ευρώπη, αλλά και γενικότερα στον λεγόμενο δυτικό κόσμο) από τον 18ο αιώνα μέχρι τη μεσοπολεμική περίοδο, με εκτενείς αναδρομές στην πρόωμη νεότερη και τη μεσαιωνική εποχή: το ιστορικό περιεχόμενο της κατηγορίας «παιδική ηλικία», οι κυρίαρχες αντιλήψεις, λόγοι και πρακτικές των ενηλίκων σε σχέση με τα παιδιά, η καθημερινή ζωή, η θέση, ο ρόλος, οι εμπειρίες των παιδιών, στο πλαίσιο οικιακών ομάδων, ιδρυμάτων, εκπαιδευτικών μηχανισμών, ομάδων ομηλικών, εθνικών κρατών και αποικιακών αυτοκρατοριών, πάντοτε σε συνάρτηση με το φύλο και την κοινωνική τάξη.</p> <p><i>Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 135 Νεότερη Ελληνική Ιστορία</p>	<p>Η Ελλάδα στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο: Κατοχή, Αντίσταση, Απελευθέρωση</p> <p>Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος αποτέλεσε μία από τις κεντρικές ιστορικές εμπειρίες του εικοστού αιώνα σε πλανητικό επίπεδο, στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Το μάθημα θα προσεγγίσει τις συνθήκες στην κατεχόμενη Ελλάδα σε σύγκριση με την υπόλοιπη υπό ναζιστική κατοχή Ευρώπη, καθώς και τις κοινωνικές αλλαγές που συνέβησαν στον ελληνικό χώρο κατά τη διάρκεια της Κατοχής. Θα μελετηθούν η οικονομική αποδιάρθρωση και η πείνα, η πολιτική των κατοχικών δυνάμεων και η τρομοκρατία σε βάρος του άμαχου πληθυσμού, η εξόντωση των ελλήνων Εβραίων, το πολύπτυχο φαινόμενο του δωσιλογισμού, η ανάπτυξη του κινήματος της Αντίστασης, οι εμφύλιες συγκρούσεις στη διάρκεια της Κατοχής, τα Δεκεμβριανά και οι συνάφειες ανάμεσα στην περίοδο της Κατοχής και σε εκείνη του Εμφυλίου Πολέμου. Θα</p>

	<p>θιγούν επίσης ζητήματα που αφορούν τη θέση του πολέμου, της Κατοχής και της Αντίστασης στη συλλογική μνήμη και τη δημόσια ιστορία. Στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες βασικές γνώσεις για την περίοδο της Κατοχής και να τους εισαγάγει στην πλούσια σχετική βιβλιογραφία που έχει παραχθεί κατά τις τελευταίες δεκαετίες.</p> <p><i>Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 88 Σύγχρονη Ελληνική Πολιτική Ιστορία</p>	<p>Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967</p> <p>Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών. Θα αναλυθούν οι πολιτικές δυνάμεις και οι μετεξελίξεις τους, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1936, η διενέργεια των μεταπολεμικών εκλογών, η αναζήτηση νέων κατευθύνσεων και αναπτυξιακών στρατηγικών στη μεταπολεμική εποχή, η επιρροή διεθνών ιδεολογικών τάσεων, η επιρροή του εμφυλίου πολέμου και η μετεμφυλιακή πραγματικότητα, τα αίτια της πτώσης της δημοκρατίας το 1967. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι συγκλίσεις και αποκλίσεις του ελληνικού πολιτικού συστήματος με τα αντίστοιχα δυτικοευρωπαϊκά της μεταπολεμικής εποχής, με έμφαση στη Γαλλία και την Ιταλία.</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσφερθούν τρία δίωρα εργαστήρια με αντικείμενο «Το Πανεπιστήμιο Αθηνών και η ελληνική πολιτική, 1930-1945», υπό την επίβλεψη της Χ. Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π.).</p> <p><i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες</i></p>

Εαρινό εξάμηνο
α) Μαθήματα Κορμού

Κωδ. Αριθ. – Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων - Ώρες
Π 11 Αρχαία Ιστορία Β'	<p>Υστεροκλασικοί και ελληνοιστικοί χρόνοι</p> <p>Μέρος Α΄: Από το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου έως και τον θάνατο του Φιλίππου Β΄.</p> <p>Μέρος Β΄: Εισαγωγή και επισκόπηση της περιόδου από τον Αλέξανδρο έως το πολιτικό τέλος του ελληνοιστικού κόσμου (336-30 π.Χ.).</p> <p>Σ. Ψωμά, 3 ώρες</p>
Π 12 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Α'	<p>Επισκόπηση της Μεσαιωνικής Ιστορίας της Δύσεως (5ος - 15ος αι.)</p> <p>Διδάσκεται σε κύκλους μαθημάτων στα οποία εξετάζονται θέματα σχετικά με τις πολιτικές και κοινωνικοοικονομικές δομές της Δυτικής Ευρώπης κατά το Μεσαίωνα (βαρβαρικές επιδρομές, φεουδαρχικό σύστημα, διαμάχη Παπικής Εκκλησίας- Αυτοκρατορίας, οργάνωση κρατών, ανάπτυξη πόλεων, σταυροφορίες, πνευματική ζωή, ύφεση του 14ου και ανάκαμψη του 15ου αιώνα).</p> <p>Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες</p>
Π 21 Βυζαντινή Ιστορία Β'	<p>Ιστορία του βυζαντινού κράτους 1081-1453</p> <p>Η υστεροβυζαντινή εποχή προσεγγίζεται μέσα από τις ακόλουθες θεματικές ενότητες: Ο γεωγραφικός χώρος και τα γεγονότα-σταθμοί, η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, η Βυζαντινή κοινωνία στην εξελικτική της πορεία, οι κοινωνικές και εθνοτικές ομάδες στην Κωνσταντινούπολη των Κομνηνών και των Παλαιολόγων, η πολιτισμική ζωή και η βυζαντινή συλλογική ταυτότητα, ο αποκρυφισμός, οι αιρέσεις, η αστρολογία και οι ειδωλολατρικές εκφάνσεις, ο κρατικός μηχανισμός και τα αυλικά αξιώματα, η οικονομία.</p> <p>Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες</p>

Π 14 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία Α'	Εισαγωγή στην Ιστορία της Ευρώπης κατά την περίοδο 1789-1989 Εξετάζονται οι σημαντικότερες πτυχές της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ιστορίας της Ευρώπης από τη Γαλλική Επανάσταση έως την κατάργηση των καθεστώτων του «υπαρκτού σοσιαλισμού» στην Ανατολική Ευρώπη. <i>Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες</i>
Π 18 Νεότερη Ελληνική Ιστορία Α'	Η συγκρότηση του ελληνικού κράτους (1830-1909) Το μάθημα εξετάζει, σε θεματικές ενότητες, τη συγκρότηση του νεοελληνικού κράτους από την Ανεξαρτησία έως το κίνημα στο Γουδί (1830-1909). Αναλύονται η πολιτειακή οργάνωση, η θεσμική συγκρότηση και η πολιτική λειτουργία του νεοελληνικού κράτους, η ιδεολογική υποδομή του και η εδαφική ολοκλήρωσή του σε συνάφεια με το Ανατολικό Ζήτημα. Καθώς επίσης ποικίλα εσωτερικά ζητήματα (όπως το αγροτικό ζήτημα, η ληστεία, το γλωσσικό ζήτημα κλπ.). Οι εξελίξεις τοποθετούνται στο ευρωπαϊκό και στο βαλκανικό τους πλαίσιο. Στη διδασκαλία θα συμμετάσχει ο Α. Αντωνόπουλος (Ε.ΔΙ.Π.), ο οποίος θα προσφέρει ένα τρίωρο. <i>Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες</i>

β) Μαθήματα Ειδίκευσης

Υποχρεωτικά

Π 22 Μεσαιωνική Ιστορία της Δύσεως Β'	Το μάθημα αποβλέπει στη μελέτη των βαθύτερων δομών της μεσαιωνικής Ιστορίας της Δ. Ευρώπης. Πρωταρχικό αντικείμενο μελέτης αποτελεί η διαδικασία αστικοποίησης του δυτικοευρωπαϊκού χώρου κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους και η προώθηση των εξουσιαστικών μηχανισμών από τους εκκλησιαστικούς φορείς στους αστικούς παράγοντες. Στο μάθημα επιχειρείται η διασύνδεση ανάμεσα στην κοινωνική, πολιτική και ιδεολογική αξιοποίηση των ιστορικών πληροφοριών, με στόχο την απόκτηση μιας σφαιρικής και σε βάθος γνωριμίας με τον ευρωπαϊκό Μεσαίωνα. <i>Ν. Γιαντσή-Μελετιάδη, 3 ώρες</i>
--	--

<p>Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β'</p>	<p>Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος - 18ος αι.)</p> <p>Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.</p> <p><i>Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 24 Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας II</p>	<p>Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και του πρώιμου τουρκικού κράτους (19ος αι. - 1946)</p> <p>Θα αναλυθούν κατά πρώτον οι διαδικασίες που οδήγησαν στην πορεία εκδυτικισμού και εκσυγχρονισμού της Αυτοκρατορίας μέσω των λεγομένων <i>Μεταρρυθμίσεων (Tanzimat)</i>, οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά την οικονομία, την κοινωνία, την πολιτική, την ιδεολογία, το θεσμικό πλαίσιο, καθώς και την λογοτεχνία και την τέχνη. Τα παραπάνω συμβαίνουν σε συνδυασμό με την προϊούσα οικονομική και πολιτική εξάρτηση της Αυτοκρατορίας από τα χριστιανικά ευρωπαϊκά κράτη και το δυτικοευρωπαϊκό κεφάλαιο. Στην συνέχεια θα δοθεί έμφαση στην θέση των μη μουσουλμάνων και στην γέννηση και διάδοση εθνικιστικών κινήματων, συμπεριλαμβανομένου και του τουρκικού εθνικισμού. Τα κινήματα αυτά οδήγησαν, ανάμεσα σε άλλους παράγοντες, στο τέλος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και στην εμφάνιση του τουρκικού εθνικού κράτους (1923). Τέλος, θα εξετασθούν οι βασικές δομές του τουρκικού κράτους και της τουρκικής κοινωνίας κατά την περίοδο που ονομάζεται «περίοδος του μονοκομματικού κράτους»(1923-1946).</p> <p>Για την καλύτερη κατανόηση της ύλης του μαθήματος συνιστάται η παρακολούθηση του μαθήματος με κωδικό Π 110.</p> <p><i>Π. Κονόρτας, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού κόσμου</p>	<p>Ιστορία του Μεταπολεμικού κόσμου</p> <p>Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.</p> <p><i>Εν. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες</i></p>

Επιλεγόμενα

Α. Επιλεγόμενα Σεμιναριακά⁹

ΣΙ 71 Αρχαία

Ιστορία (Ρωμαϊκοί Χρόνοι)

Πηγές για την ελληνική πόλη των Ρωμαϊκών Χρόνων

Στο προπτυχιακό αυτό σεμινάριο θα εξεταστούν ιστορικές πηγές (γραμματειακές, νομικές και επιγραφικές) οι οποίες αφορούν τους θεσμούς, την πολιτική οργάνωση και τις κοινωνικές εξελίξεις στις ελληνικές πόλεις κατά τους Ρωμαϊκούς Χρόνους. Ειδικότερα θα μελετηθούν ζητήματα τα οποία αφορούν:

- α) τη θέση της βουλής και της εκκλησίας του δήμου στην πολιτική ζωή των ελληνικών πόλεων υπό ρωμαϊκή κυριαρχία,
- β) τις διάφορες αρχές που συγκροτούσαν τη διοικητική δομή των πόλεων αυτών,
- γ) τη σημασία θεσμισμένων σωμάτων με επίκεντρο το γυμνάσιο (νέοι, γερουσία) και των ποικίλων ιδιωτικών συλλόγων,
- δ) το φαινόμενο του ευεργετισμού και των αποδόσεων τιμών ως μέσων διαμόρφωσης της σχέσης μεταξύ διαφόρων πολιτικών και κοινωνικών ομάδων εντός της πόλεως,
- ε) τη διάδοση των ρωμαϊκών πολιτικών δικαιωμάτων και την ενσωμάτωση των ιθνηουσών ομάδων των ελληνικών πόλεων στη διοικητική και κοινωνική ιεραρχία του Ρωμαϊκού Κράτους.

Ν. Γιαννακόπουλος, 3 ώρες

ΣΙ 78 Βυζαντινή

Ιστορία

Πολιτισμικές σχέσεις ανάμεσα στο φθίνον Βυζάντιο και την Αναγεννησιακή Ιταλία

Το σεμινάριο αυτό θα επικεντρώσει στην άρση της πολιτισμικής αποξένωσης των δύο τμημάτων της Χριστιανοσύνης και στη εμφάνιση μίας νέας δυναμικής στις μεταξύ τους σχέσεις μέσα από την αναγκαστική συνύπαρξή τους στην Ανατολή μετά το 1204 και τις αλληλοεπιδράσεις που αυτή επέφερε σε πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο. Από το 1261 και εξής μέσα από μία συγκυρία παραγόντων δημιουργούνται πολύμορφοι δίαυλοι επικοινωνίας ανάμεσα στους δύο κόσμους, οι οποίοι θα οδηγήσουν στο φαινόμενο των ουσιαστικών πολιτισμικών σχέσεων ανάμεσα στο

⁹ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

	<p>φθίνον Βυζάντιο και την Αναγεννησιακή Ιταλία.</p> <p><i>Σ. Μεργιαλή-Σαχά, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 76 Βυζαντινή Ιστορία</p>	<p>Πλούσιοι και φτωχοί, φιλανθρωπία και κοινωνική πρόνοια στο Βυζάντιο</p> <p>Στο πλαίσιο του σεμιναρίου εξετάζεται αρχικά η κοινωνική διαστρωμάτωση στο Βυζάντιο με σκοπό να καταδειχθούν στη συνέχεια οι τρόποι με τους οποίους ιδιώτες, πολιτειακοί και εκκλησιαστικοί φορείς ασκούσαν κοινωνική πολιτική είτε μέσω της φιλανθρωπίας είτε μέσω δομών, με στόχο να μετριάσουν το χάσμα μεταξύ των κοινωνικών στρωμάτων και να βελτιώσουν τις συνθήκες διαβίωσης των ασθενέστερων. Οι εργασίες θα στραφούν γύρω από ζητήματα συλλογικής αλληλεγγύης, φιλανθρωπικών δραστηριοτήτων, κοινωνικής μέριμνας, γενικότερα όλου του συστήματος της πρόνοιας προς τα πλέον αδύναμα μέλη της κοινωνίας. Το εύρος των υπό μελέτη αιώνων επιτρέπει μια διαχρονική εξέταση τόσο στις μεγάλες πόλεις της αυτοκρατορίας όσο και στις επαρχίες. Επίσης, θα εξεταστεί η έκφραση των αντιθέσεων ανάμεσα στα κοινωνικά και οικονομικά στρώματα και οι αντιλήψεις του Κράτους και της Εκκλησίας για τη φτώχεια και τον πλούτο. Το θέμα του σεμιναρίου αποτελεί πεδίο συνάντησης της οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας του Βυζαντίου και δίνει την ευκαιρία στους φοιτητές να εμβαθύνουν σε ουσιαστικά ζητήματα για την βυζαντινή εποχή αλλά και πέρα από αυτή.</p> <p><i>Μ. Λυκάκη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 218 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Ελληνικές Κοινότητες στη Δυτική Ευρώπη (13ος - 18ος αι.).</p> <p>Στο σεμινάριο θα εξεταστούν όψεις της ιστορίας των ελληνικών κοινοτήτων στη Δυτική Ευρώπη, και ιδιαίτερα στην Ιταλία, από τον 13ο έως και τον 18ο αιώνα, στο πλαίσιο του ευρύτερου μεταναστευτικού φαινομένου: οι πολιτικοί-κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες που επέβαλαν στους ελληνικούς πληθυσμούς την αποδημία και οι μορφές των μετακινήσεών τους, καθώς και ο τύπος των εγκαταστάσεών τους (αστικός ή αγροτικός) στο δυτικο-ευρωπαϊκό χώρο, οι σχέσεις τους με τους αυτόχθονες, η κοινοτική οργάνωση, οι νέες, πολλαπλές ταυτότητες που ανέπτυξαν.</p> <p><i>Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες</i></p>

<p>ΣΙ 219 Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Ο ελεύθερος χρόνος στις βενετοκρατούμενες ελληνικές περιοχές (14ος - 18ος αι.)</p> <p>Θα εξεταστεί το ζήτημα του ελεύθερου χρόνου στις συγκεκριμένες περιοχές από τον 14ο έως τον 18ο αι. Θα τεθούν ζητήματα σχετικά με την ύπαρξη ή μη ελεύθερου χρόνου ως έννοιας και ως εμπειρίας κατά τον ύστερο μεσαίωνα και την πρόωμη νεότερη εποχή, την «ανακάλυψη» και την νοηματοδότησή του, την κοινωνική του διάσταση, τον έλεγχο και τη διαχείρισή του από την εξουσία, την αμηχανία και τον προβληματισμό που προκαλεί στις Αρχές, την κανονικοποίησή του, τις διαφορετικές όψεις του και την εξέλιξή του στη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου.</p> <p><i>Κ. Κωνσταντινίδου, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ152- Ιστορία Νέου Ελληνισμού</p>	<p>Αυτοκρατορίες, πόλεις και ανταλλαγές στην Ανατολική Μεσόγειο (13ος – αρχές 19ου αι.)</p> <p>Στο σεμινάριο εξετάζεται η Ανατολική Μεσόγειος ως χώρος αυτοκρατορικής πολιτικής, αστικού πολιτισμού και οικονομικών και πολιτισμικών ανταλλαγών κατά τη διάρκεια των πρώιμων νεότερων χρόνων. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στον ρόλο των πόλεων-λιμανιών ως σημείων σύγκλισης των παραπάνω διαστάσεων της Μεσογείου.</p> <p><i>Σ. Κουτμάνης, 3 ώρες</i></p>
<p>ΣΙ 113 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Ιστορία της Εργασίας στην Ευρώπη</p> <p>Σε συνάρτηση με τη θεμελιώδη διαδικασία της εκβιομηχάνισης και την σταδιακή αποδιάρθρωση αλλά και επιβίωση προ-βιομηχανικών δομών και πρακτικών, εξετάζονται βασικές όψεις και κεντρικά ζητήματα της ιστορίας της εργασίας στον ευρωπαϊκό αστικό και αγροτικό χώρο (κατά κύριο λόγο στη Βρετανία, τη Γαλλία, τον γερμανόφωνο και κεντροευρωπαϊκό χώρο), από τα τέλη του 18ου αιώνα έως και την μεσοπολεμική περίοδο. Η εργασία προσεγγίζεται με την ευρεία έννοια του όρου – μας ενδιαφέρει τόσο η εργασία στην βιομηχανία, την βιοτεχνία και την οικοτεχνία, όσο και η εργασία στην ύπαιθρο και στον οικιακό χώρο, τόσο η χειρωνακτική, όσο και η μη χειρωνακτική εργασία, τόσο η αμειβόμενη όσο και η μη αμειβόμενη εργασία. Στο πλαίσιο αυτό η «εργασία» προσεγγίζεται ως μία κατηγορία της οποίας το</p>

περιεχόμενο προσδιορίζεται και επαναπροσδιορίζεται μέσα στον χρόνο και στο χώρο. Μελετώνται τόσο οι αντιλήψεις και ο λόγος περί την εργασία όσο και οι εργασιακές συνθήκες, σχέσεις και εμπειρίες με άξονα τις μορφές απασχόλησης, το μικρο-κοινωνικό και ευρύτερο περιβάλλον, το φύλο και την ηλικία.

Για τον βαθμό συνυπολογίζονται η γραπτή εργασία, η προφορική της παρουσίαση και η συμμετοχή στο μάθημα. Απαραίτητη προϋπόθεση για την συμμετοχή στο σεμινάριο είναι η αναγνωστική ικανότητα στα αγγλικά και η προηγούμενη επιτυχής εξέταση στο μάθημα κορμού II 14.

Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες

ΣΙ 06 Σύγχρονη ιστορία

Προφορική Ιστορία: ερευνητικά ερωτήματα, πρακτικές εφαρμογές, θεωρητικοί στοχασμοί

Το σεμινάριο αποτελεί εισαγωγή στα κεντρικά μεθοδολογικά και θεωρητικά ζητήματα της προφορικής ιστορίας: Πώς συγκροτήθηκε η προφορική ιστορία ως ιδιαίτερο γνωστικό πεδίο; Τι είναι αυτό που την κάνει διαφορετική; Ποια χαρακτηριστικά έχουν οι προφορικές μαρτυρίες ως ιστορικά τεκμήρια; Με ποιους τρόπους μπορούν να φωτίσουν την ιστορία του πρόσφατου παρελθόντος; Τι είδους προκλήσεις φέρνουν στο έργο των ιστορικών;

Θα εστιάσουμε στη σχέση ανάμεσα στη μνήμη και την ιστορία, τη μνημονική διαδικασία ως πηγή της ταυτότητας, τη σχέση ανάμεσα στο ατομικό και το συλλογικό πεδίο, τις στρατηγικές της αφήγησης, την αλληλεπίδραση μεταξύ ερευνητή/τριας και πληροφορητή/τριας.

Βασικοί στόχοι είναι να εξοικειωθούν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές: (α) με τη βασική ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία σχετικά με την προφορική ιστορία, (β) με τη μεθοδολογία και τις τεχνικές της έρευνας που χρησιμοποιεί την προφορική συνέντευξη ως βασική ιστορική πηγή.

Προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στο σεμινάριο είναι (α) η επιτυχής εξέταση στο μάθημα «Μεθοδολογικά προβλήματα ιστορίας», (β) η επαρκής γνώση της αγγλικής γλώσσας.

Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες

B. Επιλεγόμενα μη σεμιναριακά

Π 91 Αρχαία Ιστορία	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Νομισματική Εκτενής εισαγωγή στην αρχαία ελληνική ιστορική νομισματική ως επιστήμη βοηθητική της Ιστορίας που περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: η εισαγωγή του νομίσματος, η σχέση νόμου και νομίσματος, οι διαφορετικές αξίες του νομίσματος, οι τύποι, το μέταλλο, οι εκδότριες αρχές, οι σταθμητικοί κανόνες, η νομισματική πολιτική, η κυκλοφορία, τα λεγόμενα διεθνή νομίσματα της Αρχαιότητας, η ερμηνεία της αύξησης της παραγωγής νομίσματος. <i>Σ. Ψωμά, 3 ώρες</i>
Π94 Βυζαντινή Ιστορία	Κοινωνική και πολιτισμική ιστορία των βυζαντινών πολέμων (6ος – 11ος αι.) Ως διαχρονικό φαινόμενο ο πόλεμος υπήρξε κυρίαρχο δεδομένο που επηρέασε κάθε τομέα του κράτους και της κοινωνίας της βυζαντινής αυτοκρατορίας. Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εξέταση των βυζαντινών πολέμων από τον 6ο ως τον 11ο αιώνα στο κοινωνικό, πολιτικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο. Σκοπός είναι να σκιαγραφηθούν οι αμοιβαίες σχέσεις ανάμεσα στη στρατιωτική οργάνωση και την οικονομική, νομική, πολιτική και κοινωνική σφαίρα, αναδεικνύοντας τις συνέπειες των εμπόλεμων συνθηκών ειδικά σε σχέση με την τις εμπειρίες του ευρέως πληθυσμού της αυτοκρατορίας, τις ταυτότητες, την πολιτιστική παραγωγή και τις διεθνείς σχέσεις του βυζαντινού κράτους. <i>Μ. Λυκάκη, 3 ώρες</i>
Π 07 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	Η Επανάσταση του 1821 Αντιμετώπιση των κεντρικών πολιτικών, κοινωνικών και ιδεολογικών παραμέτρων και διεργασιών που, παράλληλα με τα πολεμικά γεγονότα, χαρακτήρισαν την Ελληνική Επανάσταση. <i>Μ. Ευθυμίου, 3 ώρες</i>
Π 102 Ιστορία Νέου Ελληνισμού	Πνευματικοί και ιδεολογικοί προσανατολισμοί του πρώιμου νεότερου ελληνικού κόσμου (15ος - αρχές 19ου αι.) Στο μάθημα εξετάζονται τα ποικίλα διανοητικά φαινόμενα που εκδηλώθηκαν στον υπό βενετική και οθωμανική κυριαρχία

	<p>ελληνικό χώρο, καθώς και στον χώρο της διασποράς κατά τη μακρά διάρκεια των πρώιμων νεότερων χρόνων. Ιδιαίτερα θα εξεταστούν ζητήματα εκπαίδευσης, οργάνωσης σχολείων, λόγιας παραγωγής και λαϊκού πολιτισμού, επιστημονικών ιδεών και πολιτικής ιδεολογίας.</p> <p>Σ. Κουτμάνης, 3 ώρες</p>
<p>Π 105 Ιστορία των τουρκικών λαών</p>	<p>Ιστορία των τουρκικών λαών ως τον 14ο αιώνα: από την Ανατολική Ασία ως τη Μεσόγειο</p> <p>Η διδασκαλία του μαθήματος θα εστιάσει στην πολιτική, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ιστορία των τουρκικών λαών μέχρι και την ίδρυση του Οθωμανικού Εμιράτου στα τέλη του 13ου και στις αρχές του 14ου αιώνα. Ειδικότερα θα εξετασθούν θέματα, όπως η διευκρίνιση των όρων «τουρκικοί λαοί» και «τουρκικές γλώσσες», οι μεταλλαγές που γνώρισε ο όρος «Τούρκος» διαχρονικά, οι λόγοι που οδήγησαν στις μετακινήσεις των τουρκικών φύλων προς διάφορες κατευθύνσεις, οι μηχανισμοί που οδήγησαν στο πέραςμα από τη νομαδική ζωή στη μόνιμη εγκατάσταση, οι «Νομαδικές Αυτοκρατορίες» ή «Αυτοκρατορίες της στέππας», ο σταδιακός εκτουρκισμός της Κεντρικής Ασίας και ο σταδιακός εξισλαμισμός των περισσότερων τουρκικών λαών, η πρόσληψη ιρανικών πολιτισμικών στοιχείων, η σημασία των διεθνών αρτηριών για όλα τα παραπάνω (πχ Δρόμος του Μεταξιού), καθώς και οι επιπτώσεις από τη διείσδυση τουρκικών φύλων στην κοινωνία της Μέσης Ανατολής και της Νότιας Ασίας από τον 11ο αιώνα. Τέλος, ειδική αναφορά θα γίνει στις διαδικασίες που οδήγησαν στον σταδιακό εκτουρκισμό και εξισλαμισμό της Μικράς Ασίας από τον 11ο ως τον 14ο αι.)</p> <p>Π. Κονόρτας, 3 ώρες</p>
<p>Π 64 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία II</p>	<p>Προπαγανδιστικές στρατηγικές, πολιτικός λόγος και συγκρότηση ταυτοτήτων στην Ευρώπη της Μεταρρύθμισης.</p> <p>Ενότητα 1η: Ανάλυση της οπτικοποιημένης λουθηρανικής προπαγάνδας στο γερμανικό χώρο. Η καθολική αντιπροπαγάνδα.</p> <p>Ενότητα 2η: Η προπαγανδιστική αντιπαράθεση στους γαλλικούς θρησκευτικούς πολέμους (1562-1598). Η μετάβαση από τον θρησκευτικό στον πολιτικό λόγο, στην καλβινιστική προπαγάνδα.</p>

	<p>Η προπαγανδιστική στρατηγική της ακραίας καθολικής Λίγκας (1585-1594).</p> <p><i>Κ. Γαγανάκης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 141 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία</p>	<p>Βρετανική ιστορία, 18ος – αρχές 20ού αιώνα</p> <p>Στο μάθημα εξετάζονται θεμελιώδη ζητήματα της πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής ιστορίας της Βρετανίας κατά τον μακρύ 19ο αιώνα: η διαμόρφωση του νεωτερικού κράτους, η διαδικασία εκδημοκρατισμού, ο μετασχηματισμός των πολιτικών και οικονομικών ελίτ, η βιομηχανική επανάσταση, η ανάδυση κοινωνικών κινήματων, η βρετανική αποικιακή εξάπλωση και αποικιοκρατία, στα ευρωπαϊκά και διεθνή τους πλαίσια.</p> <p><i>Α. Αμπούτης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 112 Ιστορία των Βαλκανικών Κρατών (19ος - 20ός αιώνας)</p>	<p>Εισαγωγή στην πολιτική και διπλωματική ιστορία των κρατών της Βαλκανικής Χερσονήσου (Βουλγαρία, Ρουμανία, πρώην Γιουγκοσλαβικές χώρες, Αλβανία) κατά τον 19ο και τον 20ό αιώνα μέχρι το 1999. Αντικείμενο των παραδόσεων θα αποτελέσει η επισκόπηση των κύριων πολιτικών και διπλωματικών εξελίξεων της Βαλκανικής από την εθνογένεση των λαών της περιοχής έως την πτώση των καθεστώτων του υπαρκτού σοσιαλισμού και τον πόλεμο του Κοσόβου. Αρχικά, θα εξεταστούν η συγκρότηση των εθνικών ταυτοτήτων και οι εθνικοαπελευθερωτικές επαναστάσεις, οι κύριες πολιτειακές παράμετροι των νέων εθνικών κρατών και οι αλληλοσυγκρουόμενοι εθνικισμοί. Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί η μετεξέλιξη των βαλκανικών κρατών στον Μεσοπόλεμο, οι βασιλικές δικτατορίες και το ρεύμα του ρεβιζιονισμού. Τέλος, θα συζητηθεί η δομή των σοσιαλιστικών καθεστώτων (με έμφαση στην ιδιοτυπία της Γιουγκοσλαβίας) και οι παράγοντες που οδήγησαν στην πτώση τους καθώς και οι πόλεμοι της γιουγκοσλαβικής διαδοχής.</p> <p><i>Σπ. Πλουμίδης, 3 ώρες</i></p>
<p>Π 06 Σύγχρονη Ιστορία</p>	<p>Εισαγωγή στην κοινωνική ιστορία: έννοιες, μέθοδοι, προβληματισμοί</p> <p>Πώς διαμορφώνεται η ζωή των απλών ανθρώπων; Πώς συγκροτείται και πώς μεταβάλλεται μέσα στον ιστορικό χρόνο η εμπειρία διάφορων κοινωνικών ομάδων, οι προσδοκίες και οι φόβοι</p>

τους; Μέσα από ποιες πρακτικές αναπτύσσουν τη σχέση τους με την εργασία, την εκπαίδευση, την πολιτική; Πώς συνδέονται οι δημόσιες και οι ιδιωτικές εκδηλώσεις τους με την ιστορική συγκυρία; Αυτά είναι ορισμένα από τα ερωτήματα που έθεσαν οι ιστορικοί, καθώς μετατόπισαν το ενδιαφέρον τους από τους θεσμούς και τις πολιτικές ελίτ προς τις κοινωνικές ομάδες οι οποίες δεν ανήκαν στα ηγετικά στρώματα των κοινωνιών. Επρόκειτο για μία διαφορετική οπτική γωνία, ένα βλέμμα που θα αφηγούνταν την ιστορία «από τα κάτω». Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες τις βασικές θεματικές περιοχές και τις πηγές της κοινωνικής ιστορίας, να κατανοήσουν τους τρόπους με τους οποίους έχουν εξελιχθεί τα ιστοριογραφικά ερωτήματα στο πλαίσιο αυτής της οπτικής και να προσεγγίσουν κατηγορίες όπως «κοινωνική τάξη», «φύλο», «φυλή», μέσα από τις οποίες η κοινωνική ιστορία αναλύει τις περιοχές που μελετά.

Στην πορεία του μαθήματος θα συζητηθούν ορισμένες βασικές συμβολές αφενός από το χώρο της διεθνούς ιστοριογραφίας, αφετέρου από το χώρο της νεότερης και σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, ώστε να σχηματιστεί μια ευρύτερη εικόνα των εξελίξεων σε διεθνές επίπεδο και των τρόπων με τους οποίους η ελληνική ιστοριογραφία συνομιλεί μαζί τους.

Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες

61 ΠρΑσκ

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών

Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, που πραγματοποιείται μέσω προγραμμάτων ΕΚΠΑ-ΕΣΠΑ στοχεύει στην ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος στους φυσικούς χώρους της μελλοντικής επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να αποκτηθεί η σχετική εμπειρία και να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης επικοινωνίας και συνεργασίας.

Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σε φορείς ιδιωτικούς και δημόσιους, σχετικούς με την Ιστορία, την Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης, όπως Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχαία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες Υπουργείων, καθώς και σε

ερευνητικά ιδρύματα και οργανισμούς.

Είναι προαιρετική, αμειβόμενη, έχει διάρκεια δύο μηνών και πραγματοποιείται κατ' έτος μεταξύ Ιανουαρίου και Οκτωβρίου των θερινών μηνών συμπεριλαμβανομένων.

Για την διαδικασία οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να συμβουλευθούν τον Εσωτερικό Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης, που είναι ανηρτημένος στην Ιστοσελίδα του Τμήματος.

Ακαδημαϊκός Επόπτης: Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη

2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Α) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

Κωδ. Αριθ. –

Τίτλος

Μαθήματος

Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων – Ωρες

ΙΑ 04 Εισαγωγή
στην Επιστήμη
της Αρχαιολογίας

Αντικείμενο του μαθήματος είναι μία συνοπτική και συνολική θεώρηση της Επιστήμης της Αρχαιολογίας. Παρουσιάζονται οι ορισμοί, οι αρχές, οι μέθοδοι και οι πρακτικές. Εξετάζονται οι κυριότεροι τρόποι εντοπισμού, αποκάλυψης, χρονολόγησης και μελέτης των αρχαιολογικών καταλοίπων. Επίσης παρουσιάζονται στοιχεία που σχετίζονται με την αρχαιολογική δεοντολογία, τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς, τη σημασία της επιστήμης της αρχαιολογίας και την αξία της μελέτης του παρελθόντος για το παρόν και το μέλλον των σύγχρονων κοινωνιών. Για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω παρουσιάζονται μελέτες περιπτώσεων από την αρχαιολογική έρευνα του ελληνικού (και όχι μόνο) χώρου. Σημειώσεις, παρουσιάσεις και βιβλιογραφία αναρτώνται στο η-Τάξη (ARCH284). Γίνονται επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, στις οποίες η συμμετοχή είναι προαιρετική.

η-Τάξη: <https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH284>

Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες

**ΙΑ 11 Κλασική
Αρχαιολογία Α'**

**Εισαγωγή στην Αρχαιολογία και επισκόπηση των πρώιμων και
αρχαϊκών χρόνων (περ. 1050-480 π.Χ.).**

Εισαγωγή στην επιστήμη της Αρχαιολογίας και συνοπτική επισκόπηση της περιόδου 1050-480 π.Χ. σύμφωνα με τα αρχαιολογικά δεδομένα. Αρχιτεκτονική, γλυπτική, μεταλλοτεχνία και κεραμική-αγγειογραφία. Ανάλυση των βασικών προβλημάτων της έρευνας.

Προαιρετικές επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους.

Το μάθημα υποστηρίζεται από εβδομαδιαίο προαιρετικό εργαστήριο στην αρχαιολογική περιγραφή, που διεξάγεται υπό την επίβλεψη της Α.Σφυρόερα (Ε.ΔΙ.Π.) στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Τμήματος.

η-Τάξη: ARCH441 (εικόνες, σημειώσεις, ανακοινώσεις)

Δ. Πλάντζος, 3 ώρες

**ΙΑ 13 Βυζαντινή
Αρχαιολογία Α'**

**Αρχαιολογία και Τέχνη της Πρωτοβυζαντινής Περιόδου (4^{ος} – 7^{ος}
αι. μ.Χ.)**

Γνωριμία με τον κλάδο της Βυζαντινής Αρχαιολογίας: από την ιστορία της Χριστιανικής τέχνης του 19^{ου} αι. στις διεπιστημονικές προσεγγίσεις του 21^{ου} αι. Μελέτη της κοσμικής και εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής, της μνημειακής ζωγραφικής, της αρχιτεκτονικής γλυπτικής και της μικροτεχνίας της πρωτοβυζαντινής περιόδου (4^{ος} – 7^{ος} αι. μ.Χ.).

η-Τάξη: ARCH272

Π. Πετρίδης, Α. Δρανδάκη, 3 ώρες

**ΙΑ 15 Ιστορία της
Τέχνης Α'**

Η τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού (15^{ος} - 16^{ος} αι.)

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εξέταση της Ζωγραφικής, Γλυπτικής και Αρχιτεκτονικής στα μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα της Ιταλίας (Φλωρεντία, Ρώμη, Βενετία) κατά τον 15ο και 16ο αιώνα, με αφετηρία την ανάπτυξη του «Φυσικού Ύφους» και την καλλιτεχνική παραγωγή του Giotto κατά τον 14ο αιώνα.

Έμφαση θα δοθεί επίσης στα θεωρητικά κείμενα περί Τέχνης την περίοδο αυτή, κυρίως στις πραγματείες περί ζωγραφικής του Leon Battista Alberti (*Della Pittura*, Φλωρεντία 1436) και του Leonardo da Vinci (*Trattato della Pittura*, Παρίσι 1651).

η-Τάξη: ARCH200 (με πλήρες αρχείο εικόνων των παραδόσεων)

Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες

B) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΙΑ 42 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών

Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών

Αντικείμενο της παράδοσης θα αποτελέσει η επισκόπηση της ιστορίας και αρχαιολογίας της Εγγύς Ανατολής από την ύστερη 3η έως και πρώιμη 1η χιλιετία π.Χ. Θα δοθεί έμφαση στην Ανατολία (Χεττιτική αυτοκρατορία, Φρυγία, Λυδία), την Συροπαλαιστίνη (Υστεροχεττιτικά και Αραμαϊκά βασίλεια, Ισραήλ/ Φιλισταίοι, Χαναανίτες/ Φοίνικες, Ασσυριακή εξάπλωση) και την Αίγυπτο (Μέσο και Νέο Βασίλειο). Ιδιαίτερη αναφορά θα γίνει στα κείμενα της Ανατολής που αναφέρονται στο Αιγαίο (Ahhiyawa, Keftiu, Tanaja).

η-Τάξη: ARCH275

Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες

ΙΑ 43 Εμβάθυνση στην Αρχαιολογία και την Ιστορία της Τέχνης

A. Θεωρία της αρχαιολογικής επιστήμης: Κύρια ρεύματα και σχολές

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις κυριότερες κατευθύνσεις της αρχαιολογικής σκέψης, όπως η Ιστορία του Πολιτισμού, η Νέα ή Διαδικαστική Αρχαιολογία, η Μεταδικαστική Αρχαιολογία και οι τρέχουσες νέο-υλιστικές τάσεις. Το μάθημα εξετάζει επίσης τη συμβολή φιλοσοφικών ρευμάτων, όπως ο θετικισμός, ο εξελικτικισμός, ο μαρξισμός και η φαινομενολογία στην αρχαιολογική έρευνα. Στόχος του μαθήματος είναι η κριτική παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου, μέσα στο οποίο εγγράφεται κάθε είδος αρχαιολογικής έρευνας. Η πραγμάτευση θεωρητικών ζητημάτων στηρίζεται σε ενδεικτικά παραδείγματα κυρίως αλλά όχι αποκλειστικά από το προϊστορικό Αιγαίο.

η-Τάξη: ARCH325

Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες

B. Μεγάλα Ελληνικά ιερά

Εξέταση των μεγάλων Ελληνικών ιερών σε σχέση με το ιστορικό τοπίο και με έμφαση στην αρχιτεκτονική. Πραγμάτευση ζητημάτων χωροθεσίας, λειτουργίας και οργάνωσης, καθώς και τυπολογίας των προτύλων, των στοών και των βωμών. Η εξέλιξη των ντόπιων αρχιτεκτονικών εργαστηρίων σε συνδυασμό με τις κυρίαρχες, επίσημες, διαθέσεις και το αφήγημα του ιερού. Η κίνηση των 'ακαδημαϊκών' αρχιτεκτονικών κύκλων στον Ελλαδικό χώρο.

η-Τάξη: ARCH702

Χ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες

Γ. Τέχνη και Τεχνολογία στο Βυζάντιο

Μάθημα εμβάθυνσης στην ιστορία της τέχνης και τον υλικό πολιτισμό του Βυζαντίου με έμφαση στη σχέση καλλιτεχνικής έκφρασης και τεχνολογίας. Φορητές εικόνες, έργα μικρογλυπτικής και κοσμηματοτεχνίας, υφάσματα, μεταλλοτεχνία κ.ά., θα εξεταστούν από την πλευρά των πρώτων υλών, των τεχνικών μέσων και της τεχνογνωσίας των εργαστηρίων, αλλά και των ανταλλαγών με τη Δύση και τον ισλαμικό κόσμο. Θα διερευνηθούν σύγχρονες διεπιστημονικές προσεγγίσεις με τη χρήση νέων τεχνολογιών στη μελέτη αρχαιολογικών αντικειμένων και έργων τέχνης. Θα αναλυθεί επίσης ο ρόλος των έργων στην οικονομία, το εμπόριο και τη διπλωματία του Βυζαντίου.

Θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις σε μουσεία και άμεση επαφή με έργα τέχνης (με τη συνδρομή του Τμήματος Συντήρησης του Μουσείου Μπενάκη)

η-Τάξη: ARCH700

A. Δρανδάκη, 3 ώρες

Δ. Νεοελληνική τέχνη (19ος αι.)

Εξετάζεται η Νεοελληνική Τέχνη (Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική) σε σχέση με την αντίστοιχη ευρωπαϊκή και σε σχέση επίσης με τις εκφάνσεις της εθνικής ιδεολογίας του νεοελληνικού κράτους. Περιπτώσεις εκτεταμένης ανάλυσης θα αποτελέσουν οι καλλιτέχνες: Νικόλαος Γύζης και η Sezession του Μονάχου, Συμεών Σαββίδης και οι σύγχρονες του ευρωπαϊκές χρωματικές θεωρίες, Γιαννούλης Χαλεπάς και η γλυπτική της μεταλογικής του περιόδου καθώς και η Ελληνίδα εκ Λονδίνου, ζωγράφος και μεταλλίστρια, Μαρία Κασσαβέτη- Ζαμπάκου και η σχέση της με τους Προ-Ραφαηλίτες.

η-Τάξη: ARCH505

E. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες

ΙΑ 26 Προϊστορική Αρχαιολογία Γ'

Οι παλαιολιθικές και νεολιθικές κοινωνίες

Η εμφάνιση του ανθρώπου στην Αφρική και η παραγωγή των πρώτων λίθινων εργαλείων γύρω στα 2,5 εκ. χρόνια π. Χ. σηματοδοτούν την αρχή της Παλαιολιθικής εποχής που χαρακτηρίζεται από την σύσταση των πρώτων ανθρωπίνων ομάδων και την οργάνωση και λειτουργία των πρώτων κοινωνιών. Το τέλος της Παλαιολιθικής επέρχεται με την τήξη των παγετώνων, την άνοδο της θερμοκρασίας και τη βελτίωση του κλίματος. Κατά τη

Νεολιθική εποχή που ακολουθεί και διαρκεί έως την 3η χιλιετία π. Χ. η μόνιμη εγκατάσταση και η εξημέρωση των φυτών και των ζώων αναδεικνύουν ένα νέο τρόπο ζωής και νέες σχέσεις με τον περιβάλλοντα χώρο. Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη των κοινωνιών των κυνηγών-τροφοσυλλεκτών της Παλαιολιθικής, του φαινομένου της Νεολιθικοποίησης, όπως αυτό εμφανίζεται στην Εγγύς Ανατολή, και των αγροκτηνοτροφικών κοινωνιών της Νεολιθικής στο ευρύτερο γεωγραφικό πλαίσιο της Ανατολικής Μεσογείου με έμφαση στον υλικότεχνικό πολιτισμό καθώς και στα ιδεολογικά συστήματα της εποχής.

Το μάθημα εμπλουτίζεται με εκπαιδευτική εκδρομή και προβολή ντοκιμαντέρ.

η-Τάξη: ARCH164

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες

**ΙΑ 108 Αρχαιολογία
Ρωμαϊκών Χρόνων**

Εισαγωγή στην Αρχαιολογία των Ρωμαϊκών Χρόνων

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέλιξη της τέχνης των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων από τον Αύγουστο, το 30 π.Χ., όταν τυπικά τελειώνει η Ελληνιστική Εποχή, μέχρι και τον Μ. Κωνσταντίνο και το τέλος του αρχαίου κόσμου. Εξετάζονται επίσης οι αρχές της τέχνης της περιόδου, τόσο στον ιταλικό χώρο (Ετρούσκοι, Δημοκρατική / «Ρεπουμπλικανική» Ρώμη) όσο και στην ελληνιστική Ανατολή, καθώς και η Ύστερη Αρχαιότητα, η μετάβαση δηλαδή στο χριστιανικό κόσμο. Παράλληλα, μελετώνται τα ιστορικά και κοινωνικοπολιτικά δεδομένα για την πληρέστερη κατανόηση των καλλιτεχνικών μορφών.

Στο πλαίσιο του μαθήματος πραγματοποιούνται επισκέψεις στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο (Συλλογή Γλυπτών) και στον αρχαιολογικό χώρο της Ρωμαϊκής Αγοράς και της Βιβλιοθήκης του Αδριανού.

Για την κατανόηση όμως του μαθήματος είναι επιθυμητό οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει το υποχρεωτικό μάθημα κορμού ΙΑ 12 (Κλασική Αρχαιολογία Β').

η-Τάξη: ARCH274 (βιβλιογραφία, παρουσιάσεις και κείμενα για θέματα που δεν περιλαμβάνονται στο προσφερόμενο εγχειρίδιο)

Στ. Κατάκης, 3 ώρες

**ΙΑ 44 Αρχαιολογία
της
Μεταβυζαντινής
Περίοδου**

**Ο Ελληνικός κόσμος μετά την Άλωση: αρχαιολογία και τέχνη,
15ος - 18ος αι.**

Στο μάθημα θα εξεταστούν τα υλικά κατάλοιπα και η τέχνη που αναπτύχθηκε στις περιοχές δράσης ελληνικών πληθυσμών και κοινοτήτων, κατά την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης μέχρι περίπου το 1800. Στις περιοχές αυτές, που βρίσκονταν υπό οθωμανική ή λατινική κυριαρχία, εξετάζονται η πολεοδομία, η κοσμική και εκκλησιαστική αρχιτεκτονική, η γλυπτική σε λίθο και ξύλο και η κεραμική. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα κυρίαρχα ρεύματα της θρησκευτικής ζωγραφικής της περιόδου, όπως αυτά εκφράστηκαν σε μνημειακά σύνολα και φορητά έργα, καθώς και βασικά στοιχεία της μεταλλοτεχνίας και της κεντητικής. Τις επιμέρους θεματικές διατρέχει ο προβληματισμός γύρω από την αναγνώριση στοιχείων παράδοσης και ανανέωσης στην τέχνη της εποχής, με αναφορές τόσο στην παλαιολόγεια παρακαταθήκη, όσο και στην υποδοχή και ενσωμάτωση στοιχείων από την δυτική και την οθωμανική τέχνη.

Τις διαλέξεις συμπληρώνουν επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία της Αθήνας και της Αττικής.

η-Τάξη: ARCH649

Γ. Πάλλης, Α. Δρανδάκη, 3 ώρες

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

Α. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ¹⁰

**ΣΑ 70 Προϊστορική
Αρχαιολογία**

**Η Μέση Εποχή του Χαλκού στην Ηπειρωτική Ελλάδα και η
γένεση του Μυκηναϊκού κόσμου**

Στο μάθημα συζητούνται: α) δεδομένα και θεωρίες για την διαδικασία των οικονομικών και κοινωνικών μεταμορφώσεων κατά το τέλος της Πρώιμης Εποχής του Χαλκού και την αρχή της Μέσης Εποχής του Χαλκού, β) ο χαρακτήρας της Μέσης Εποχής του Χαλκού στην ηπειρωτική Ελλάδα: τοπογραφία, οικιστική και ταφική αρχιτεκτονική, ταφικά έθιμα, κεραμική, οικονομία και κοινωνία, γ) η εξελικτική πορεία προς την μετάβαση στην Ύστερη Χαλκοκρατία, και οι δυναμικές και οι διεργασίες που συνέβαλαν

¹⁰ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

	<p>στην ανάπτυξη του Μυκηναϊκού πολιτισμού, και επίσης, δ) η επιστημονική δεοντολογία και μεθοδολογία κατά την συγγραφή εργασιών.</p> <p>η-Τάξη: ARCH147</p> <p>Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 111 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Κριτική (επαν-)ερμηνεία των προϊστορικών ταφικών δεδομένων</p> <p>Τα ταφικά σύνολα αντιμετωπίζονται ποικιλότροπα από την αρχαιολογική έρευνα: Π.χ. ως κλειστά σύνολα και άρα σημαντικά για την τυπολογία τεχνέργων και τη χρονολόγησή τους, ως ενδεικτικά της ταυτότητας και της κοινωνικής θέσης των νεκρών, ως πηγές πληροφόρησης για τα βιολογικά χαρακτηριστικά των ανθρώπων του παρελθόντος, ως δείγματα μεταφυσικών πεποιθήσεων, αλλά και γενικότερα συλλογικών αντιλήψεων για τον κόσμο και τη λειτουργία της κοινωνίας. Το σεμινάριο χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος συζητούνται οι κυριότερες θεωρητικές και ερμηνευτικές κατευθύνσεις της έρευνας. Στο δεύτερο μέρος οι φοιτητές/-τριες καλούνται να εφαρμόσουν τις παραπάνω κατευθύνσεις, επανερμηνεύοντας τα ευρήματα της ανασκαφής ενός προϊστορικού νεκροταφείου της επιλογής τους. Υποχρεωτική η εκπόνηση σειράς σύντομων γραπτών εργασιών και η παρουσίασή τους.</p> <p>η-Τάξη: ARCH324</p> <p>Γ. Βαβουρανάκης, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 116 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Μινωική θρησκεία</p> <p>Το σεμινάριο βασίζεται στα αρχαιολογικά στοιχεία που προσφέρουν πληροφορίες για τον χαρακτήρα και την εξέλιξη των θρησκευτικών πεποιθήσεων, ιδεών και πρακτικών στην Κρήτη κατά την Εποχή του Χαλκού. Αποτελείται από τα εξής ειδικά θέματα: την ιστορία της έρευνας και τους πρωτοπόρους στο πεδίο της θρησκείας στην Εποχή του Χαλκού στο Αιγαίο, τις απαρχές της Μινωικής θρησκείας, το «πάνθεον», τα προανακτορικά Κρητικά ιερά, την λατρεία κατά τη προανακτορική περίοδο, θρησκευτικές πεποιθήσεις και πρακτικές κατά την περίοδο των νέων ανακτόρων, χώρους λατρείας εντός και εκτός των οικισμών, τελετουργίες, θρησκευτικά σύμβολα και αντικείμενα. Τα εικονογραφικά στοιχεία, η θρησκεία κατά τη</p>

	<p>μεταανακτορική περίοδο, επιδράσεις και επιβιώσεις Συμπερασματικές παρατηρήσεις.</p> <p>η-Τάξη: ARCH375, http://opencourses.uoa.gr/courses/ARCH.375/ <i>Ελ. Πλάτων</i>, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 15 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p>	<p>Χρόνια Κρίσης: Το Τέλος της Ύστερη Εποχής του Χαλκού στην Ανατολική Μεσόγειο</p> <p>Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα εξετάσουμε την πολιτική, κοινωνική και οικονομική οργάνωση των ανακτορικών κέντρων της Ανατολικής Μεσόγειου (Ανατολία, Συροπαλαιστίνη, Αίγυπτος) κατά τον 13ο αιώνα. Θα μελετήσουμε επίσης την περίοδο που ακολούθησε την κατάρρευσή τους (12ος - 8ος αι.).</p> <p>η-Τάξη: ARCH639 <i>Κ. Κοπανιάς</i>, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 26 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Εικόνες από το αρχαίο θέατρο</p> <p>Το σεμινάριο διερευνά την 'θεατρική' εικονογραφία των αττικών και κατωιταλιωτικών αγγείων κατά τη διάρκεια της υστεροαρχαϊκής και κλασικής εποχής. Η σκηνική παρουσίαση του αρχαίου θεάτρου συνίσταται σε μια αλληλουχία οπτικών και ακουστικών εικόνων, η οποία έχει χαθεί οριστικά. Ωστόσο, το θέατρο απετέλεσε πηγή έμπνευσης για ορισμένους αγγειογράφους, μέσα από το έργο των οποίων μπορούμε να αποκαταστήσουμε συγκεκριμένα στοιχεία από το χαμένο θέαμα της τραγωδίας, της κωμωδίας και του σατυρικού δράματος. Επιπλέον, μπορούμε να εντοπίσουμε στοιχεία από συγκεκριμένες μυθολογικές διηγήσεις, που αποτελούσαν τον πυρήνα όχι μόνο των σωζόμενων αλλά και ορισμένων χαμένων θεατρικών έργων, τα οποία μας είναι γνωστά μόνο ως τίτλοι ή από αποσπάσματα και μεταγενέστερες αναφορές. Οι σχέσεις των εικαστικών και θεατρικών εικόνων διερευνώνται αναλυτικά στο σεμινάριο, το οποίο περιλαμβάνει υποχρεωτική εκπόνηση εργασίας και προφορική παρουσίασή της.</p> <p>η-Τάξη: ARCH420 <i>Ευρ. Κεφαλίδου</i>, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 129 Βυζαντινή Αρχαιολογία</p>	<p>Βυζαντινή και μεταβυζαντινή ναοδομία στην Αθήνα (10ος - 18ος αι.)</p> <p>Η ναοδομία γνώρισε ξεχωριστή ανάπτυξη στην Αθήνα κατά τη</p>

	<p>βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο, παρά το μικρό μέγεθός της και τη δευτερεύουσα θέση της στη διοίκηση και την οικονομική δραστηριότητα. Τα βυζαντινά μνημεία που σώζονται σήμερα στην πόλη και τα περίχωρά της ανήκουν στη λεγόμενη «Ελλαδική Σχολή» της εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής, της οποίας η Αθήνα υπήρξε ένα από τα κύρια κέντρα. Στα μεταβυζαντινά μνημεία διαπιστώνεται αφενός η επιβίωση της παράδοσης αυτής μέσα στις νέες ιστορικές συνθήκες, αφετέρου ο διάλογος της τοπικής ναοδομίας με την οθωμανική αρχιτεκτονική, που παρουσιάζει ενδιαφέρουσες ιδιαιτερότητες. Στόχος του μαθήματος είναι η κατά το δυνατόν μεγαλύτερη επαφή με τα ίδια τα μνημεία, η ερμηνεία και η ένταξή τους στο ιστορικό περιβάλλον όπου δημιουργήθηκαν, καθώς και η άσκηση στην μεθοδολογία της μελέτης της αρχιτεκτονικής.</p> <p>Επισκέψεις σε μνημεία της περιοχής.</p> <p>η-Τάξη: ARCH691</p> <p>Γ. Πάλλης, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 80 Ιστορία της Τέχνης</p>	<p>Καλλιτέχνες και τάσεις στη Σύγχρονη Τέχνη</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εξέταση της ζωγραφικής και της γλυπτικής στην Ευρώπη και στην Αμερική κατά τον 20όν αιώνα.</p> <p>η-Τάξη: ARCH444</p> <p>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες</p>

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

<p>ΙΑ 72 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Το νησιωτικό Αιγαίο κατά την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι μία συνολική θεώρηση του πολιτισμού που αναπτύχθηκε στο νησιωτικό Αιγαίο κατά την 3η χιλιετία π.Χ. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις Κυκλάδες, γίνονται όμως αναφορές και σε γειτονικές περιοχές: Βορειοανατολικό Αιγαίο, Μικρασιατικά παράλια, Αττική-Εύβοια και Βόρεια Κρήτη) για την καλύτερη κατανόηση των στενών σχέσεων και έντονων αλληλεπιδράσεων που αναπτύχθηκαν αυτήν την περίοδο μεταξύ των διαφόρων περιοχών του Αιγαίου. Σημειώσεις, παρουσιάσεις</p>
---	---

	<p>και βιβλιογραφία αναρτώνται στο η-Τάξη (ARCH170). Γίνονται επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, στις οποίες η συμμετοχή είναι προαιρετική.</p> <p>η-Τάξη: ARCH170</p> <p>Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 74 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Η Προϊστορία της Κύπρου</p> <p>Εξετάζεται συνοπτικά η ανάπτυξη των πρώιμων κοινωνιών στο νησί, δηλ. της νεολιθικής και χαλκολιθικής περιόδου, ενώ παράλληλα επιχειρείται η σύνδεση της τελευταίας με τις εξελίξεις της Εποχής του Χαλκού. Μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στα κοινωνικά φαινόμενα που χαρακτηρίζουν την Πρώιμη, Μέση και Ύστερη Χαλκοκρατία. Αναλύονται ζητήματα χωροοργάνωσης, παραγωγικών διαδικασιών και θεσμικών μεταβολών (διοίκηση, οικονομία, θρησκεία) στη διάρκεια της μακράς αυτής περιόδου, μέσα από τη μελέτη των υλικών καταλοίπων. Η πολιτισμική φυσιογνωμία του νησιού εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των σημαντικών εξελίξεων που έλαβαν χώρα στην ανατολική Μεσόγειο κατά την εποχή αυτή.</p> <p>Επίσης, το μάθημα συμπληρώνεται με επισκέψεις σε μουσειακές συλλογές κυπριακών αρχαιοτήτων στην Αθήνα.</p> <p>η-Τάξη: ARCH132</p> <p>Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 150 Αρχαιολογία και Αρχαιομετρία</p>	<p>Παραγωγή και διακίνηση αρχαίας κεραμικής: αρχαιολογικές και αρχαιομετρικές προσεγγίσεις</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι η αρχαιολογική και αρχαιομετρική προσέγγιση της παραγωγής και της διακίνησης της αρχαίας κεραμικής. Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της κεραμικής τεχνολογίας και οι αναλυτικές μέθοδοι (πετρογραφία, χημική ανάλυση, ηλεκτρονικό μικροσκόπιο σάρωσης) που εφαρμόζονται για τη διερεύνηση της προέλευσης και της τεχνολογίας κατασκευής της αρχαίας κεραμικής, και εξετάζονται μελέτες περιπτώσεων από τους Προϊστορικούς, Κλασικούς και Βυζαντινούς χρόνους. Εκτός από τις παραδόσεις στο αμφιθέατρο, το μάθημα περιλαμβάνει πρακτικές ασκήσεις σε πετρογραφικό μικροσκόπιο, που γίνονται στο Εργαστήριο Ορυκτολογίας και</p>

Πετρολογίας του Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, με την επίβλεψη του Επικ. καθηγ. Ορυκτολογίας και Πετρολογίας κ. Παναγιώτη Πομώνη και της γεωαρχαιολόγου Δρ. Ελένης Νοδάρου, διευθύντριας του Εργαστηρίου Πετρογραφίας του INSTAPEC. Σημειώσεις, παρουσιάσεις και βιβλιογραφία αναρτώνται στο η-Τάξη.

η-Τάξη: ARCH579

Γ. Παπαδάτος,

Π. Πετρίδης,

Ευρ. Κεφαλίδου,

Π. Πομώνης, 3 ώρες

ΙΑ 203 Προϊστορική

Αρχαιολογία

Μέθοδοι, Υλικά, Τεχνικές

Στο μάθημα εξετάζονται τα εξής θέματα:

- Το αντικείμενο και η μέθοδος της επιστήμης της αρχαιολογίας. Η αρχαιολογική μαρτυρία, η αναζήτηση και η καταγραφή της.
- Τρόποι μελέτης, καταγραφής και περιγραφής προϊστορικών αρχαιολογικών ευρημάτων.
- Θέματα αρχαιολογικής ορολογίας και μετάφρασης της προϊστορικής κεραμικής.
- Αρχαιολογικά υλικά και τεχνικές επεξεργασίας τους, όπως ο πηλός (κεραμική) και τα μέταλλα.
- Θεωρητικά ζητήματα μεθοδολογίας και δεοντολογίας της επιστημονικής έρευνας.
- Μεθοδολογία συγγραφής επιστημονικής εργασίας.

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες την σημασία και την αναγκαιότητα της χρήσης της επιστημονικής δεοντολογίας και μεθοδολογίας κατά την έρευνα και τη συγγραφή. Επίσης, να ασκηθούν στην αναζήτηση βιβλιογραφίας, την καταγραφή κειμένων και παραπομπών, σε πρακτικούς τρόπους καταγραφής και περιγραφής προϊστορικών αρχαιολογικών ευρημάτων, δεξιότητας απαραίτητης για την μετέπειτα έρευνα και απασχόλησή τους σε ανασκαφές και μουσεία.

η-Τάξη: ARCH283 (κείμενα, διαφάνειες)

Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες

ΙΑ 146 Βυζαντινή**Αρχαιολογία****Πρωτοβυζαντινή κεραμική**

Μελέτη των κεραμικών τεχνέργων, της τεχνολογίας κατασκευής τους, της οργάνωσης των εργαστηρίων και της διακίνησης της βυζαντινής κεραμικής με έμφαση στις μεσογειακές παραγωγές της πρωτοβυζαντινής περιόδου. Θα διερευνηθούν επίσης η ιστορική, οικονομική και η κοινωνική διάσταση της κεραμικής.

η-Τάξη: ARCH466

Π. Πετρίδης, 3 ώρες

ΙΑ 131 Ιστορία της**Τέχνης****Ιστορία της Ελληνικής Χαρακτικής, 19ος - 20ός αι.**

Εξετάζονται η διδασκαλία του μαθήματος της χαρακτικής στο Βασιλικό Πολυτεχνείο και στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, οι καθηγητές και οι μαθητές. Μελετώνται χαρακτες και καλλιτέχνες που επιδόθηκαν στη χαρακτική, γίνεται η διάκριση ανάμεσα στον βιοτέχνη και στον καλλιτέχνη χαρακτή, αναλύονται χαρακτηριστικά έργα και προβάλλονται συμμετοχές τους σε καλλιτεχνικές εκθέσεις, μνημονεύεται ο εφαρμοσμένος ρόλος της χαρακτικής, αναδεικνύεται η σύνδεσή της με την τυπογραφία κατά τον 19ο αιώνα, ερευνώνται η απήχηση των θεμάτων της στις κοινωνικές τάξεις και ο ρόλος της στη διαμόρφωση της ιστορικής πραγματικότητας. Περιλαμβάνονται υποχρεωτικές επισκέψεις σε σχετικές εκθέσεις μουσείων, πινακοθηκών και αιθουσών τέχνης, καθώς και σε εργαστήρια σύγχρονων Ελλήνων χαρακτών. Εργασίες προαιρετικές.

η-Τάξη: ARCH422

Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες

ΙΑ 106 Μουσειολογία**Εισαγωγή στη Μουσειολογία**

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τον διεπιστημονικό κλάδο της Μουσειολογίας, ο οποίος μελετά την ιστορία και θεωρία των μουσείων και των συλλογών.

Το μάθημα αναζητά απαντήσεις σε ερωτήματα όπως: Πώς ορίζουμε το μουσείο, το μουσειακό αντικείμενο, τη συλλογή, την πολιτισμική κληρονομιά; Ποιες οι αξίες και οι σύγχρονες προκλήσεις των μουσείων; Γιατί υπάρχουν μουσεία και ποιες οι σύγχρονες προκλήσεις για τη λειτουργία τους; Πώς ορίζουμε τις αξίες των μουσείων για διαφορετικές ομάδες πολιτών; Ποια τα

χαρακτηριστικά γνωρίσματα διαφορετικών τύπων μουσείων; Πώς προσεγγίζεται ιστορικά η συγκρότηση των συλλογών και η δημιουργία μουσείων; Ποιες οι μέθοδοι και πρακτικές διαχείρισης, επιμέλειας και ερμηνείας μουσειακών συλλογών; Ποια μπορεί να είναι η σχέση των μουσείων με τους επισκέπτες αλλά και ευρύτερα με την κοινωνία; Ποιο το θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία τους στην Ελλάδα και ποιες προϋποθέσεις θέτουν διεθνή πρότυπα μουσειακής ηθικής και πρακτικής για την πιστοποίηση τους; Ποιο το εύρος του μουσειακού επαγγέλματος και πώς υπηρετείται ο επαγγελματισμός στα μουσεία;

η-Τάξη: ARCH442

Μ. Μούλιου, 3 ώρες

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Α) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

Κωδ. Αριθ. – Τίτλος Μαθήματος	Περιγραφή μαθήματος – Διδάσκων – Ωρες
ΙΑ 02 Προϊστορική Αρχαιολογία Α'	<p>Το Προϊστορικό Αιγαίο.</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η γενική επισκόπηση της Εποχής του Λίθου και της Εποχής του Χαλκού στο Αιγαίο (ιδίως ηπειρωτική Ελλάδα και Κυκλάδες). Εξετάζονται ανά περίοδο οι κυριότερες κατηγορίες του υλικού πολιτισμού: η οικιστική και η ταφική αρχιτεκτονική, τα ταφικά έθιμα, η κεραμική, η λιθοτεχνία, η ειδωλοπλαστική, η μικροτεχνία και περιγράφονται η οικονομία και η οργάνωση της κοινωνίας .</p> <p>η-Τάξη: ARCH166 (σημειώσεις, διαφάνειες, βιβλιογραφία) Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες</p>
ΙΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία Β'	<p>Μινωική Αρχαιολογία</p> <p>Εξετάζονται όλες οι περιόδους ανάπτυξης του Μινωικού πολιτισμού. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εξέλιξη της αρχιτεκτονικής και των τεχνών (κεραμική, λιθοτεχνία, ελεφαντουργία, φαγεντιανουργία, τοιχογραφία κ.ά.), από την Προανακτορική μέχρι και την Τελική</p>

	<p>Ανακτορική περίοδο.</p> <p>η-Τάξη: ARCH146 & ARCH173 (σημειώσεις, εικόνες, βιβλιογραφία). <i>Ε. Μαντζουράνη</i>, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Α-Μα) <i>Ελ. Πλάτων</i>, 3 ώρες (φοιτητές/-τριες με επώνυμο από Με-Ω)</p>
<p>ΙΑ 12 Κλασική Αρχαιολογία Β'</p>	<p>Αρχαιολογία των κλασικών και ελληνοιστικών χρόνων (480 π.Χ. – 1ος αι. π.Χ.)</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι η συνοπτική, συνολική θεώρηση της Αρχαιολογίας της περιόδου από τους Περσικούς Πολέμους μέχρι την υποταγή του τελευταίου ελληνοιστικού βασιλείου, αυτού της Πτολεμαϊκής Αιγύπτου, στην κυριαρχία της Ρώμης το 30 π.Χ. Έμφαση δίνεται στην αρχιτεκτονική και τη γλυπτική, αλλά και στην κεραμική-αγγειογραφία – ιδίως των κλασικών χρόνων -, τη ζωγραφική και τα ψηφιδωτά. Παρακολουθούνται τα στάδια εξέλιξης και βασικοί δημιουργοί, μέσα στο ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο της κάθε εποχής. Εντοπίζονται τα προβλήματα της έρευνας και οι περαιτέρω προοπτικές μελέτης.</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος γίνονται επισκέψεις στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο (κυρίως στη Συλλογή Γλυπτών), στο Μουσείο Ακρόπολης και στην Ακρόπολη. Δίνεται επίσης η δυνατότητα προαιρετικής, πρακτικής άσκησης στο Εργαστήριο Συντήρησης και στο Μουσείο Εκμαγείων του Τμήματός μας από τον συντηρητή Μ. Ρογκενμπούκε (Ε.ΔΙ.Π.) και τον γλύπτη Λ. Αραχωβίτη (Ε.ΔΙ.Π.).</p> <p>η-Τάξη: ARCH410 <i>Στ. Κατάκης</i>, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 14 Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'</p>	<p>Αρχαιολογία και τέχνη της Μέσης και Ύστερης Βυζαντινής περιόδου (7ος αι. – 1453)</p> <p>Γενικό εποπτικό μάθημα για την αρχαιολογία και την τέχνη των χρόνων από τα μέσα του 7ου αιώνα μέχρι την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453. Προσφέρεται μια συνολική επισκόπηση της αρχιτεκτονικής, της ζωγραφικής και χαρακτηριστικών καταλοίπων του υλικού βίου της περιόδου, με έμφαση κυρίως στην πολεοδομία, την κοσμική και εκκλησιαστική αρχιτεκτονική, τη γλυπτική και τη ζωγραφική της περιόδου σε όλες τις εκφάνσεις της (μνημειακή ζωγραφική και ψηφιδωτά, φορητές εικόνες, εικονογραφημένα χειρόγραφα). Σε κάθε επιμέρους</p>

	<p>θεματική παρουσιάζονται τα βασικά μεθοδολογικά εργαλεία της έρευνας που προσφέρουν κριτήρια χρονολόγησης και ανάλυσης της βυζαντινής τέχνης. Το μάθημα θα ολοκληρωθεί με επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία της Αθήνας, της Βοιωτίας και της Λακωνίας</p> <p>η-Τάξη: ARCH603</p> <p>Γ. Πάλλης, Α. Δρανδάκη, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β'</p>	<p>Η Τέχνη του Μπαρόκ και του Ροκοκό</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εξέταση της ζωγραφικής, της γλυπτικής και της αρχιτεκτονικής στην Ευρώπη κατά τις περιόδους του Μπαρόκ και του Ροκοκό.</p> <p>η-Τάξη: ARCH333</p> <p>Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 17 Εισαγωγή στην Επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης</p>	<p>Ιστορία της Τέχνης: Βασικές αρχές</p> <p>Ιστορία της Τέχνης: Βασικές αρχές Διδάσκεται η σημασιολογία του έργου της τέχνης, στοιχεία της τεχνικής και των υλικών της καλλιτεχνικής του πραγμάτευσης (ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, ψηφιδωτό, κεραμική, αρχιτεκτονική, φωτογραφία), καθώς και τα γενικά χαρακτηριστικά των περιόδων που αφορούν την αρχαιότητα μέχρι και τη σύγχρονη εποχή.</p> <p>Ι. Ασημακοπούλου, 3 ώρες.</p>

B) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

<p>ΙΑ 21 Τοπογραφία – Αρχιτεκτονική – Πολεοδομία</p>	<p>Μνημειακή τοπογραφία των Αθηνών</p> <p>Σύντομη εισαγωγή για την ιστορία της πόλεως, την ιστορία, τη διαδρομή και τα κατάλοιπα των τειχών κατά εποχές, καθώς και πλήρης παρουσίαση των αρχαιολογικών χώρων και των μνημείων της Ακροπόλεως, της Νότιας κλιτύος, της Αρχαίας και της Ρωμαϊκής Αγοράς, του Κεραμεικού και του Ολυμπείου.</p> <p>Θα εξεταστούν οι μεταβολές στην τοπογραφία και πολεοδομική ανάπτυξη της Αθήνας κατά την ύστερη αρχαιότητα, οι ανακατατάξεις που επέφερε στο κτισμένο περιβάλλον της η σταδιακή κυριαρχία του χριστιανισμού και ο νέος ρόλος των πόλεων στο</p>
---	---

	<p>μεσαιωνικό Βυζάντιο. η-Τάξη: ARCH682 και ARCH690 X. Κανελλόπουλος, Α. Δρανδάκη, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 31 Κλασική Αρχαιολογία Γ'</p>	<p>Ελληνική Μνημειακή Ζωγραφική Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της ελληνικής μνημειακής ζωγραφικής από την Αρχαϊκή περίοδο έως και τους πρώιμους αυτοκρατορικούς χρόνους. Εξετάζονται τα σωζόμενα έργα από τον ελληνικό και ελληνιστικό κόσμο, καθώς και οι μεταπλάσεις κλασικών έργων από καλλιτέχνες της ρωμαϊκής περιόδου. Με βάση σύγχρονες και μεταγενέστερες γραπτές πηγές επιχειρείται η συστηματική μελέτη της τεχνικής, της θεματογραφίας, και της ιστορικής εξέλιξης της αρχαιοελληνικής μνημειακής ζωγραφικής και αναλύεται η συμβολή συγκεκριμένων καλλιτεχνών. η-Τάξη: ARCH561 Opencourses.uoa.gr/modules/document/index.php?course=ARCH3&openDir=/5412be48wBO1/559fbab0eDNF/55f2abe5Qp2A&sort=name&tr=en=1 Δ. Πλάντζος, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 103 Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία</p>	<p>Ανασκαφική και επεξεργασία αρχαιολογικού υλικού – Μουσειολογία Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εκπαίδευση των φοιτητών στην αρχαιολογική έρευνα πεδίου, με έμφαση στην ανασκαφή, και στις αρχές διαχείρισης αρχαιολογικού υλικού μετά την ανασκαφή στο μουσείο. Οι κύριες έννοιες και ζητήματα που εξετάζονται είναι: αρχαιολογική μαρτυρία, αρχαιολογική θέση, στρωματογραφία, ανασκαφικές μέθοδοι, τεκμηρίωση ανασκαφικών δεδομένων. Επίσης εξετάζονται ζητήματα συντήρησης, μελέτης, συντήρησης και επεξεργασίας του αρχαιολογικού υλικού, και βασικές αρχές τεκμηρίωσης, επιμέλειας, ερμηνείας και έκθεσης αρχαιολογικών ευρημάτων στο πλαίσιο μουσειακών συλλογών. Στο πλαίσιο του μαθήματος διεξάγεται: 1) πρακτική άσκηση στην πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα 2) φροντιστηριακή άσκηση διαλογής και καταγραφής αρχαίας κεραμικής στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης 3) θεωρία και πρακτική άσκηση στη συντήρηση αρχαιολογικών ευρημάτων στην ανασκαφή και το εργαστήριο</p>

	<p>4) εκπαιδευτικές δράσεις για σχολικές ομάδες, με επιλεγμένους φοιτητές αρχαιολογίας (και του συγκεκριμένου μαθήματος) ως εμπνευστές.</p> <p>Στην πρακτική άσκηση του μαθήματος συμβάλλουν το μέλος Ε.ΔΙ.Π Δρ. Αλεξάνδρα Σφυρόερα (αρχαιολόγος) και το μέλος Ε.ΔΙ.Π. Μισέλ Ρογκενμπούκε (συντηρητής αρχαιοτήτων και έργων τέχνης/ΜΔΕ στις Μουσειακές Σπουδές). Σημειώσεις, παρουσιάσεις και βιβλιογραφία αναρτώνται στο η-Τάξη (ARCH492).</p> <p>η-Τάξη: ARCH492</p> <p>Γ. Παπαδάτος, Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, Μ. Μούλιου, 3 ώρες</p>
<p>ΙΑ 29 Ιστορία της Τέχνης Γ'</p>	<p>Η Ευρωπαϊκή τέχνη από τον Νεοκλασικισμό έως την Art Nouveau (18ος - 19ος αιώνας)</p> <p>Στο μάθημα εξετάζονται τα καλλιτεχνικά ρεύματα και οι καλλιτεχνικές τάσεις του 18^{ου} και του 19^{ου} αιώνα: νεοκλασικισμός, ρομαντισμός, ρεαλισμός, ιμπρεσιονισμός, μετεμπρεσιονιστικές τάσεις, συμβολισμός, Art Nouveau. Εξετάζονται οι παράγοντες που διαμόρφωσαν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ρεύματος, σε μια εποχή που βασικό χαρακτηριστικό της είναι η βιομηχανική επανάσταση και η ανάπτυξη των επιστημών. Έμφαση δίνεται στη θεωρία της τέχνης της περιόδου 1880-1900, γνωστή με τη φράση fin-de-siècle.</p> <p>η-Τάξη: ARCH149 (με πλήρες αρχείο εικόνων των παραδόσεων)</p> <p>Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες</p>

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ

Α. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ¹¹

<p>ΣΑ 10 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Προϊστορικές λιθοτεχνίες και λίθινα εργαλεία</p> <p>Οι προϊστορικές λιθοτεχνίες και τα λίθινα εργαλεία συνιστούν ένα νέο σχετικά γνωστικό αντικείμενο της αρχαιολογικής έρευνας στη χώρα. Ως τεκμήρια ανθρώπινης δραστηριότητας, αποτελούν μια σημαντική κατηγορία αρχαιολογικού υλικού που απαντά σε όλες τις εποχές, από την Παλαιολιθική έως και την Ύστερη Εποχή του Χαλκού. Τα λίθινα αποτελούν το κλειδί για τη διερεύνηση και</p>
---	--

¹¹ Οι φοιτητές δηλώνουν την επιλογή τους στον/στη διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη των μαθημάτων. Η βαθμολόγησή τους θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους, την προφορική παρουσίαση και τη γραπτή μορφή της εργασίας τους.

	<p>κατανόηση της ανθρώπινης νοημοσύνης, συμπεριφοράς και δεξιοτεχνίας. Στο μάθημα παρουσιάζεται το ιστορικό της έρευνας των λίθινων εργαλειοτεχνιών από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας, σχολιάζεται το θεωρητικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο της έρευνας και αναπτύσσονται οι τέσσερις βασικοί άξονες της μελέτης: προσδιορισμός και διακίνηση των λίθινων πρώτων υλών, τεχνικές παραγωγής των εργαλείων και εγχειρηματικές αλυσίδες, τυπολογική προσέγγιση και λειτουργική ανάλυση. Υπογραμμίζεται η συμβολή της πειραματικής αρχαιολογίας στην κατανόηση της παραγωγής και χρήσης των λίθινων εργαλείων.</p> <p>Το μάθημα εμπλουτίζεται με πρακτική άσκηση σε λίθινες προϊστορικές συλλογές. Εκπόνηση σεμιναριακής εργασίας.</p> <p>η-Τάξη: ARCH178</p> <p>Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 22 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Μινωική Κεραμική: τυπολογική εξέλιξη και διακοσμητικοί ρυθμοί</p> <p>Το σεμινάριο περιγράφει τα βασικά στάδια στην εξέλιξη της μινωικής κεραμικής και συζητά ζητήματα, που άπτονται της τεχνολογίας, τυπολογίας, διακόσμησης και χρονολόγησης των σημαντικότερων κεραμικών συνόλων. Αξιολόγηση με γραπτή εργασία, της οποίας θα προηγηθεί υποχρεωτική προφορική παρουσίαση. Θα δοθεί βασική βιβλιογραφία. Το μάθημα υποστηρίζεται από εβδομαδιαίο φροντιστήριο, υπό την επίβλεψη της Α. Σφυρόερα (Ε.ΔΙ.Π.), με θέμα την ορολογία της κεραμικής.</p> <p>η-Τάξη: ARCH356</p> <p>Ελ. Πλάτων, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 122 Προϊστορική Αρχαιολογία</p>	<p>Οι νησιωτικές κοινότητες του Αιγαίου, η σχέση τους με την ανακτορική Κρήτη και το φαινόμενο του εκμινωισμού</p> <p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι ο υλικός πολιτισμός των νησιωτικών κοινοτήτων του Αιγαίου, η ιστορική τους πορεία και οι σχέσεις που ανέπτυξαν και οι επιδράσεις που δέχτηκαν από τα μεγάλα ανακτορικά κέντρα της Κρήτης κατά το πρώτο μισό της 2ης χιλιετίας π.Χ. Οι περιοχές που εξετάζονται είναι οι Κυκλάδες, τα Κύθηρα, τα Δωδεκάνησα αλλά και τα αιγαιακά παράλια της Ηπειρωτικής Ελλάδας και της Μικράς Ασίας. Εξετάζεται το</p>

	<p>πρόβλημα της λεγόμενης μινωικής θαλασσοκρατίας και το ζήτημα του εκμινωισμού και δίνεται έμφαση στις τοπικές ιδιαιτερότητες που παρατηρούνται στην πρόσληψη του μινωικού πολιτισμού από αυτές τις κοινότητες. Συζητούνται κριτικά οι βασικότερες ερμηνείες που έχουν διατυπωθεί για το συγκεκριμένο ζήτημα, και εξετάζονται τα πλεονεκτήματα αλλά και τα προβλήματα της κάθε θεωρίας. Η εκπόνηση γραπτής εργασίας και η παρουσίασή της είναι υποχρεωτική. Σημειώσεις, παρουσιάσεις και βιβλιογραφία αναρτώνται στο η-Τάξη (ARCH256). Γίνονται επισκέψεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, στις οποίες η συμμετοχή είναι προαιρετική.</p> <p>η-Τάξη: ARCH256</p> <p>Γ. Παπαδάτος, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 190 Αρχαιολογία των Ανατολικών Πολιτισμών</p>	<p>Χεττιτική Αρχαιολογία</p> <p>Αντικείμενο του σεμιναρίου θα αποτελέσει η μελέτη των υλικών καταλοίπων του Χεττιτικού βασιλείου στην Ανατολία και την βόρειο Συρία κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού. Επιπλέον, θα μελετηθούν τα διαθέσιμα κείμενα από τα αρχεία των διαφόρων Χεττιτικών διοικητικών κέντρων, που μας προσφέρουν πληροφορίες σχετικά με τις διπλωματικές επαφές του βασιλείου με άλλα κράτη της εποχής, καθώς και την κοινωνική οργάνωσή του, την οικονομία και τις θρησκευτικές δοξασίες των κατοίκων του. Θα εξετάσουμε επίσης την περίοδο που έπεται της πτώσης του χεττιτικού βασιλείου, δηλαδή την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου, όταν στην Ανατολία και την βόρειο Συρία αναπτύχθηκε μία σειρά από μικρά «υστεροχεττιτικά» βασίλεια.</p> <p>η-Τάξη: ARCH694</p> <p>Κ. Κοπανιάς, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 61 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Στοιχεία αρχαίας ελληνικής αρχιτεκτονικής</p> <p>Η ονοματολογία, τα συστατικά, η καταγωγή και η εξέλιξη των ρυθμών. Εμβάθυνση στην τεχνολογία, τις αναλογίες, τις τοιχοδομίες, τα κυμάτια και την αισθητική. Η χωροθεσία των ελληνικών ιερών, των αγορών και άλλων συγκροτημάτων. Εξετάζονται κτήρια ειδικής χρήσης όπως πρόπυλα, θόλοι, γυμνάσια, πρυτανεία και στοές.</p>

	<p>η-Τάξη: ARCH617</p> <p>Χρ. Κανελλόπουλος, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 88 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Θεωρητικές και μεθοδολογικές αρχές στη μελέτη της κλασικής τέχνης</p> <p>Το σεμινάριο βοηθά τους/τις φοιτητές/τριες να εμπεδώσουν τα μεθοδολογικά εργαλεία που απαιτούνται για τη μελέτη της κλασικής τέχνης. Ως κομμάτι της κλασικής αρχαιολογίας, η μελέτη της ελληνορωμαϊκής τέχνης προϋποθέτει εξειδικευμένα ερευνητικά εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί από την ιστορία και την ιστορία της τέχνης, με την συνεπικουρία και άλλων επιστημονικών κλάδων, όπως η κοινωνική ανθρωπολογία, η φιλοσοφία, η ψυχανάλυση και η ιστορία των ιδεών. Μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα, στο σεμινάριο επιχειρείται η ανάλυση ευρύτερων ερευνητικών ζητημάτων που αφορούν την κατανόηση, ερμηνεία, απόλαυση και διδασκαλία της κλασικής τέχνης</p> <p>η-Τάξη: ARCH562</p> <p>Δ. Πλάντζος, 3 ώρες</p>
<p>ΣΑ 162 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Η χρήση της γλυπτικής για την μνήμη και τιμήση του νεκρού στους ελληνοιστικούς και ρωμαϊκούς χρόνους</p> <p>Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η μελέτη της χρήσης γλυπτών έργων σε ταφικά μνημεία της περιόδου από τον ύστερο 4^ο αι. π.Χ. μέχρι το τέλος του αρχαίου κόσμου. Θα διερευνηθούν η μορφή και η εικονογραφία των επιτυμβίων αγαλμάτων, των πολυτελών σαρκοφάγων και των ταπεινότερων στηλών, αλλά και τα μηνύματα που οι παραγγελιοδότες και οι καλλιτέχνες ήθελαν να μεταδώσουν μέσω αυτών. Έμφαση θα δοθεί στην αντιπαραβολή των ελληνικών, ‘ανατολικών’ και ρωμαϊκών παραδόσεων και πρακτικών κατά την πρώτη αυτή περίοδο ‘παγκοσμιοποίησης’.</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος πραγματοποιείται επίσκεψη στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο (Συλλογή Γλυπτών).</p> <p>Σεμινάριο με υποχρεωτική εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας. Για την κατανόηση του σεμιναρίου επιθυμητή είναι η επιτυχής περάτωση των υποχρεωτικών μαθημάτων κορμού και κατεύθυνσης ΙΑ 12 (Κλασική Αρχαιολογία Β) και ΙΑ 108</p>

	(Αρχαιολογία των ρωμαϊκών χρόνων). ARCH653 Στ. Κατάκης, 3 ώρες
ΣΑ 130 Βυζαντινή Αρχαιολογία	Η εικόνα στο Βυζάντιο Σεμινάριο εμβάθυνσης γύρω από τον πολυσήμαντο ρόλο και τη λειτουργία της εικόνας στη βυζαντινή κοινωνία. Θα εξεταστεί η εξέλιξη των αντιλήψεων γύρω από τη θέση της εικόνας στις λατρευτικές πρακτικές των βυζαντινών, πριν και μετά την εικονομαχία, τόσο στον δημόσιο βίο όσο και στη σφαίρα της ιδιωτικής ευλάβειας. Μέσα από θεολογικά κείμενα, ιστορικοτεχνικές και ανθρωπολογικές προσεγγίσεις, και τη μελέτη επιλεγμένων έργων θα αναλυθεί η δυναμική σχέση εικόνας και λειψάνων, εικόνας και λόγου και οι πολλαπλές χρήσεις της εικόνας στη βυζαντινή κοινωνία, από προστάτιδα πόλεων και σύμβολο εξουσίας, έως ιδιωτικό φυλακτό. η-Τάξη: ARCH699 Α. Δρανδάκη, 3 ώρες
ΣΑ 142 Βυζαντινή Αρχαιολογία	Προσκυνήματα και προσκυνηματική τέχνη στο Βυζάντιο Οι ιεροί τόποι της νέας χριστιανικής θρησκείας αποτέλεσαν από πολύ νωρίς πόλους έλξης για προσκυνητές που ταξίδευαν, συχνά μεγάλες αποστάσεις, προκειμένου να έρθουν σε άμεση φυσική επαφή με τους χώρους όπου έδρασαν τα ιερά πρόσωπα ή μαρτύρησαν και τάφηκαν οι ήρωες του χριστιανισμού. Η αρχιτεκτονική διαμόρφωση των προσκυνημάτων, η διακόσμησή τους, η οργάνωση της προσκυνηματικής διαδικασίας, αλλά και η μαζική παραγωγή ενθυμημάτων που επέτρεπαν στους προσκυνητές να μεταφέρουν την ευλογία του ιερού χώρου θα αποτελέσουν τους βασικούς άξονες που θα διερευνηθούν στο σεμινάριο. η-Τάξη: ARCH722 Κ. Ράπτης, 3 ώρες
ΣΑ 202 Ιστορία της Τέχνης	Η Τέχνη του Μανιερισμού στην Ιταλία και στη Γαλλία. Ζωγραφική-Γλυπτική Επιδιώκεται σε βάθος κατανόηση αντιπροσωπευτικών μανιεριστικών έργων ζωγραφικής, γλυπτικής και σε κάποιες

περιπτώσεις αρχιτεκτονικής, λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη τη λειτουργία και το ρόλο τους εντός του ευρύτερου πολιτικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος των καλλιτεχνικών κέντρων στη Ιταλία (Φλωρεντία, Ρώμη, Βενετία, Mantova) και τη Γαλλία (Fontainebleau). Οι παράλληλες αυτές αφηγήσεις επιτρέπουν τη συγκριτική προσέγγιση της παραγωγής και την επικοινωνία ανάμεσα στις δύο αυτές χώρες. Συγχρόνως, υπογραμμίζεται η αποφασιστική συμβολή των παραγγελιοδοτών στη δημιουργία όχι μόνο των έργων, αλλά και στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης και της αγοράς τέχνης. Η ανάλυση του Μανιερισμού γίνεται με βάση ποικίλες προσεγγίσεις, όπως βιογραφία και δίκτυα των καλλιτεχνών, παράδοση του εκάστοτε θέματος ή ανταπόκριση των θεατών. Στόχος του σεμιναρίου είναι, επιπλέον, να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τις θεωρητικές απόψεις καλλιτεχνών και λογίων, όπως διατυπώθηκαν σε πραγματείες της εποχής, ενώ παράλληλα εξετάζεται η πλούσια ιστοριογραφία του που εκτείνεται από το 16ο αιώνα μέχρι τις ημέρες μας.

I. Ασημακοπούλου, 3 ώρες.

ΣΑ 135 Μουσειολογία

Συλλογές και συλλέκτες: Σχέσεις ανθρώπων και αντικειμένων

Το μάθημα ασχολείται με το παρελθόν και το παρόν της συλλεκτικής δραστηριότητας, τους τρόπους συγκρότησης συλλογών, την ερμηνεία των αντικειμένων και των συλλογών, τις πολλαπλές και μεταβαλλόμενες αξίες που τους αποδίδονται από τους ανθρώπους. Αναλύονται ενδιαφέροντα ερωτήματα όπως α) γιατί, πώς και τι άνθρωποι και κοινωνίες συλλέγουν, β) πώς το «συλλέγειν» βοηθά στη δόμηση ατομικών και συλλογικών ταυτοτήτων, γ) πώς διαφορετικές ερμηνείες για τις συλλογές επηρεάζουν τη θεώρηση του κόσμου που μας περιβάλλει. Μελετώνται συγκεκριμένες περιπτώσεις συλλογών και συλλεκτών (φυσικά πρόσωπα ή/και μουσειακοί οργανισμοί) και εκπονούνται ατομικές εργασίες που τους αφορούν. Παράλληλα, πραγματοποιούνται μια σειρά από επισκέψεις σε μουσεία και συλλογές που έχουν συγκροτηθεί στο πλαίσιο ατομικής ή ομαδικής συλλεκτικής πρακτικής και οργανώνονται συζητήσεις με εν ενεργεία συλλέκτες και παρουσιάσεις των συλλογών τους.

Οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να παρουσιάσουν προφορικά την

εργασία τους με τη βοήθεια Power Point και στη συνέχεια να την υποβάλλουν και γραπτώς. Τέλος, οι φοιτητές/τήτριες ενθαρρύνονται να ερευνήσουν τις συλλεκτικές πρακτικές κάποιου προσώπου από το φιλικό ή συγγενικό τους περιβάλλον και να συνεκθέσουν μέρος των συλλογών αυτών στο πλαίσιο εφήμερης έκθεσης που οργανώνεται στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων..

η-Τάξη: ARCH559

Μ. Μούλιου, 3 ώρες

B. ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

ΙΑ 202

**Προϊστορική
Αρχαιολογία**

Η εμφάνιση και του ανθρώπου και οι πρώτες παλαιολιθικές κοινωνίες στην Ελλάδα και την Βαλκανική

Το μάθημα εστιάζει στη μελέτη της Παλαιολιθικής εποχής στην Ελλάδα και τη Βαλκανική χερσόνησο. Εξετάζονται τα ανθρωπολογικά κατάλοιπα που ήρθαν στο φως στις αρχαιολογικές θέσεις (Κράπινα, Πετράλωνα, Απήδημα κ. α.) και μελετώνται οι συνθήκες που επικρατούσαν κατά την Αρχαιότερη Παλαιολιθική, όταν κατοικήθηκε για πρώτη φορά η περιοχή. Στη συνέχεια σχολιάζονται τα επιτεύγματα του ανθρώπου του Νεάντερταλ κατά τη Μέση Παλαιολιθική και οι πολιτισμοί του Σύγχρονου ανατομικά Άνθρωπου κατά την Ύστερη Παλαιολιθική. Στόχος είναι η κατανόηση της οργάνωσης και λειτουργίας των πρώτων αυτών παλαιολιθικών κοινωνιών σε σύγκριση με όσα συμβαίνουν στη Δυτική και Κεντρική Ευρώπη (κατοίκηση και δομές κατοικίας, οικονομία και τρόπος ζωής, ταφές και ταφικά έθιμα, κόσμηση και τέχνη).

Το μάθημα εμπλουτίζεται με προβολή ντοκιμαντέρ. Οι φοιτητές/-τριες που θα παρακολουθήσουν το μάθημα θα έχουν τη δυνατότητα να δηλώσουν συμμετοχή σε ανασκαφή παλαιολιθικής θέσης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

η-Τάξη: ARCH315

Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, 3 ώρες

ΙΑ 208

Προϊστορική

Αιγαιακή εικονογραφία

Εξετάζεται η Αιγαιακή εικονογραφία (Κρήτη, Κυκλάδες και

<p>Αρχαιολογία</p>	<p>Ηπειρωτική Ελλάδα) μέσα από την τέχνη της μεγάλης ζωγραφικής (τοιχογραφίες), σε συνδυασμό με την αντίστοιχη θεματική της κεραμικής, της σφραγιδογλυφίας, της χρυσοχοΐας, της ελεφαντουργίας, της φαγεντιανουργίας και λιθοτεχνίας.</p> <p>Στόχος του μαθήματος είναι η ανάλυση και συζήτηση των ζητημάτων που θέτει η εικονογραφία αναφορικά με την πρόσληψη και την ερμηνεία των εικόνων, αλλά και τη σημασία τους για τη αιγαιακή κοινωνία σε επίπεδο ιδεολογίας/θρησκείας.</p> <p>η-Τάξη: ARCH345</p> <p><i>Ε. Μαντζουράνη, 3 ώρες</i></p>
<p>ΙΑ 113 Κλασική Αρχαιολογία</p>	<p>Αττικά ερυθρόμορφα αγγεία της Κλασικής εποχής</p> <p>Εξετάζεται η εξέλιξη των σχημάτων, της εικονογραφίας και των τεχνικών κατασκευής και διακόσμησης των αττικών ερυθρόμορφων αγγείων από τα μέσα περίπου του 5ου αιώνα π.Χ. μέχρι και τις τελευταίες δεκαετίες του 4ου αιώνα π.Χ., οπότε σταματά οριστικά η παραγωγή τους. Παρακολουθώντας τα έργα των σημαντικότερων αγγειογράφων και κεραμικών εργαστηρίων διερευνούμε τα σχήματα και τις χρήσεις των αγγείων, καθώς και την εξάπλωσή τους, μέσω του εμπορίου, σε όλη τη Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο. Παράλληλα, σχολιάζεται αναλυτικά η εξέλιξη του πλούσιου εικονιστικού τους θεματολογίου, το οποίο περιλαμβάνει σκηνές της καθημερινής ζωής, της μυθολογίας, της λατρείας κτλ., και ανιχνεύονται οι απόηχοι που αποτυπώθηκαν στα εικαστικά έργα από τα σημαντικά ιστορικά γεγονότα της εποχής: από την ακμή και την ηγεμονία της Αθήνας μετά τους Περσικούς πολέμους μέχρι την επικράτηση του Βασιλείου της Μακεδονίας.</p> <p>Στο πλαίσιο του μαθήματος γίνονται επισκέψεις σε Μουσεία της Αθήνας και πρακτική άσκηση-εργαστήριο στη Συλλογή Κεραμικής του Μουσείου του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας.</p> <p>η-Τάξη: ARCH486</p> <p>Opencourses.uoa.gr/modules/document/index.php?course=ARCH3&openDir=/5412be48wBO1/559fbab0eDNF/55f2abe5Qp2A&sor/</p> <p><i>Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες</i></p>

ΙΑ 171 Κλασική**Αρχαιολογία****Κεραμική των ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων**

Παρουσιάζονται και σχολιάζονται οι τεχνικές κατασκευής, τα βασικά σχήματα, οι χρήσεις, και το εμπόριο των αγγείων της ελληνιστικής και ρωμαϊκής περιόδου, τα οποία παράγονταν σε μεγάλες ποσότητες και διακινούνταν στη Μεσόγειο. Λόγοι οικονομικοί, ιστορικοί και κοινωνικοί, δημιούργησαν έναν ξεχωριστό χαρακτήρα στα κεραμικά προϊόντα αυτών των περιόδων αναδεικνύοντας περιοχές με ιδιαίτερη παραγωγική και εξαγωγική δραστηριότητα. Η μελέτη χρονολογημένων συνόλων, κυρίως από νεκροταφεία και ιερά, επιτρέπει την 'ανάγνωση' και ερμηνεία ανάλογης κεραμικής από διαταραγμένα οικιστικά σύνολα. Παρακολουθώντας θεματικά και χρονολογικά την εξέλιξη της τυπολογίας των κεραμικών επιχειρείται η ανάλυση ευρύτερων ερευνητικών ζητημάτων που αφορούν την ταξινόμηση, χρονολόγηση, κατανόηση και ερμηνεία της.

η-Τάξη: ARCH738

N. Δημάκης, 3 ώρες

ΙΑ 145 Βυζαντινή**Αρχαιολογία****Οι βυζαντινές Κυκλάδες: τοπογραφία, αρχιτεκτονική και τέχνες**

Τα νησιά των Κυκλάδων διασώζουν πολυάριθμα μνημεία στα οποία αποτυπώνονται οι αλλαγές και οι εξελίξεις που συντελέστηκαν στο κεντρικό Αιγαίο από τον 7ο αιώνα ως το 1204 και η επιβίωση της βυζαντινής παράδοσης στην περιοχή ως τον 15ο. Οι οικισμοί και οι οχυρώσεις της περιόδου υποδεικνύουν την προσαρμογή των νησιωτών στο νέο περιβάλλον που δημιούργησαν οι αραβικές επιδρομές και τη μέριμνα της κεντρικής διοίκησης για τη διατήρηση της βυζαντινής κυριαρχίας. Η εκκλησιαστική αρχιτεκτονική εκφράζει τους δεσμούς των Κυκλάδων με την Κωνσταντινούπολη, σε ένα συντηρητικό πνεύμα, με εξαίρεση την Άνδρο, που μόνη ανάμεσα στα άλλα νησιά υιοθέτησε τους τρόπους της ελλαδικής σχολής. Στη μνημειακή τέχνη ξεχωρίζει η μεγάλη παραγωγή ζωγραφικών συνόλων στη Νάξο, ορισμένα από τα οποία αντιπροσωπεύουν τη ζωγραφική της περιόδου της Εικονομαχίας. Στόχος του μαθήματος είναι να αναδείξει τη συνέργεια των ιστορικών συνθηκών και του γεωγραφικού

	<p>περιβάλλοντος στη διαμόρφωση του οικιστικού πλέγματος και του μνημειακού τοπίου των Κυκλάδων.</p> <p>η-Τάξη: ARCH692</p> <p>Γ. Πάλλης, 3 ώρες</p>
<p>IA148 Βυζαντινή Αρχαιολογία:</p>	<p>Βιοτεχνικά εργαστήρια από την πρώιμη έως και την ύστερη βυζαντινή περίοδο: τοπογραφία, εγκαταστάσεις και ο ρόλος τους στην οικονομία της κάθε εποχής.</p> <p>Οι οργανωμένοι χώροι παραγωγής των βασικών βιοτεχνικών προϊόντων (κεραμεία, υαλουργεία, μεταλλουργεία) αποτελούν τα τελευταία χρόνια αντικείμενο μελέτης τόσο ως προς τη χωρική τους οργάνωση όσο και ως προς τις διαδικασίες παραγωγής. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα εξεταστεί (α) η παραγωγική διαδικασία των κεραμικών, υαλουργικών και μεταλλουργικών εργαστηρίων, (β) η μορφή και τα κατασκευαστικά χαρακτηριστικά των εργαστηριακών εγκαταστάσεων, (γ) η τεχνολογική και τυπολογική εξέλιξη των κλιβάνων, (δ) η οργάνωση του χώρου των εργαστηριακών εγκαταστάσεων, (ε) τα κριτήρια επιλογής της θέσης τους (στ) η ένταξη των εργαστηρίων στον οργανωμένο ή υπό οργάνωση αστικό ιστό, (ζ) η σχέση των εργαστηρίων με την τοπική αγορά και της παραγωγής τους με την τοπική οικονομία, καθώς και (η) η γεωγραφική κατανομή των βιοτεχνικών –κεραμικών, υαλουργικών και μεταλλουργικών– εργαστηρίων στον ελλαδικό χώρο.</p> <p>η-Τάξη: ARCH723</p> <p>Κ. Ράπτης, 3 ώρες</p>
<p>IA 190 Μουσείο-παιδαγωγική</p>	<p>Μουσειοπαιδαγωγική: το μουσείο ως χώρος μάθησης και δημιουργικότητας</p> <p>Τα μουσεία, ως φορείς που συλλέγουν, επιμελούνται, ερμηνεύουν και εκθέτουν τον υλικό πολιτισμό και τη μνήμη κάθε κοινωνίας, αποτελούν συνεκτικό πεδίο συνάντησης πολλών επιστημών (αρχαιολογίας, ιστορίας, κοινωνικής ανθρωπολογίας, ψυχολογίας, παιδαγωγικής, φιλοσοφίας, κ.ά.). Παράλληλα, ο τρισδιάστατος κόσμος των αντικειμένων τους, με τους χωρικούς όσο και νοηματικούς συσχετισμούς που δημιουργούν, αποτελεί ιδανικό πεδίο προσωπικής αναζήτησης και εξέλιξης για κάθε άτομο ή</p>

ομάδα με στόχο την αποτελεσματική εξατομικευμένη μάθηση, την απόκτηση νέων γνώσεων, δεξιοτήτων και εμπειριών, την παραγωγή νοήματος, τη διαμόρφωση πολιτισμικών αξιών, τη ψυχαγωγία, την ανάπτυξη της έρευνας και της δημιουργικής έκφρασης.

Τα τελευταία χρόνια, τα μουσεία ανταποκρινόμενα στην ευρεία εκπαιδευτική και κοινωνική τους αποστολή, που στοχεύει στην ουσιαστική κατανόηση του κόσμου και στην ποιοτική αλλαγή της ζωής των πολιτών, αξιοποιούν σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μάθηση και την προοδευτική εκπαίδευση και υλοποιούν πληθώρα δράσεων για διαφορετικές ομάδες στόχευσης (με κυρίαρχη τα παιδιά και τις σχολικές ομάδες). Έχουν, δε, εμπράκτως αποδείξει, τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς, ότι αποτελούν βασικούς συν-εταίρους της επίσημης και τυπικής εκπαίδευσης για την παραγωγή εναλλακτικών εκπαιδευτικών εφαρμογών και εμπειριών με αφετηρία (αλλά όχι και «τερματικό σταθμό») τη θεματολογία που προσφέρουν τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών της α'βάθμιας και β'βάθμιας εκπαίδευσης.

Το μάθημα της μουσειοπαιδαγωγικής θέτει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τη θεωρία και την πράξη της μουσειακής εκπαίδευσης, η οποία εντάσσεται στα ευρύτερα γνωστικά αντικείμενα της μουσειολογίας και της παιδαγωγικής.

η-Τάξη: ARCH471

Μ. Μούλιον, 3 ώρες

61 ΠρΑσκ

Πρακτική Άσκηση φοιτητών

Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, που πραγματοποιείται μέσω προγραμμάτων ΕΚΠΑ-ΕΣΠΑ στοχεύει στην ερευνητική και επαγγελματική εξοικείωση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος στους φυσικούς χώρους της μελλοντικής επαγγελματικής τους δραστηριότητας, προκειμένου να αποκτηθεί η σχετική εμπειρία και να επιτευχθεί η δημιουργία διαύλου αμφίδρομης επικοινωνίας και συνεργασίας.

Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται σε φορείς ιδιωτικούς και δημόσιους, σχετικούς με την Ιστορία, την Αρχαιολογία και την

Ιστορία της Τέχνης, όπως Εφορείες Αρχαιοτήτων, Ιστορικά Αρχαία, Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Υπηρεσίες Υπουργείων, καθώς και σε ερευνητικά ιδρύματα και οργανισμούς.

Είναι προαιρετική, αμειβόμενη, έχει διάρκεια δύο μηνών και πραγματοποιείται κατ' έτος μεταξύ Ιανουαρίου και Οκτωβρίου των θερινών μηνών συμπεριλαμβανομένων.

Για την διαδικασία οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να συμβουλευθούν τον Εσωτερικό Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης, που είναι ανηρτημένος στην Ιστοσελίδα του Τμήματος.

Ακαδημαϊκός Επόπτης: Αφρ.Χασιακού-Αργυράκη

3. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΔΑΧΘΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ 2018-19

ΦΑ03 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία I. Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

ΦΑ04 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία II. Ηρόδοτος

ΦΑ27 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία III. Θουκυδίδης

ΦΑ07 Αρχαία Ελληνική Φιλολογία IV. Μεταγενέστερη Ιστοριογραφία
ή

ΦΓ07 Γλωσσολογία. Ιστορική Γλωσσολογία: Εισαγωγή στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία,
Ιστορία της ελληνικής γλώσσας

ΦΛ03 Λατινική Φιλολογία I. Θεματογραφία

ΦΛ04 Λατινική Φιλολογία II. Ιστοριογραφία

ΦΒ27 Βυζαντινή Φιλολογία. Ρητορική

ΦΝ03 Νεοελληνική Φιλολογία I: Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας από τις αρχές έως και
τον 20ό αι.

ΦΝ83 Νεοελληνική Φιλολογία II: Ποίηση και πεζογραφία 19ου και 20ού αι.

ΠΔ301 Παιδαγωγικά I. Διδακτική της Ιστορίας: Θεωρία και Πράξη

ΠΔ303 Παιδαγωγικά II. Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας των Φιλολογικών Μαθημάτων

ΠΔ300 Παιδαγωγικά III. Παιδαγωγική Ψυχολογία

ΠΔ302 Παιδαγωγικά IV. Αναλυτικό πρόγραμμα. Διδασκαλία και Μάθηση - Ασκήσεις

V. Πρακτική Άσκηση φοιτητών/-τριών ακαδημαϊκού έτους 2018-19

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΟΥ ΣΥΝΟΔΕΥΕΙ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ «ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ»

(Βλ. σελ. 32, 46)

- Υπεύθυνη:

Μαρία Δ. Ευθυμίου, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ

- Εισηγητές:

Χαρίκλεια Μπαλή και Ανδρέας Αντωνόπουλος, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ

Μαρίνα Κουμανούδη, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

Ελένη Μπενέκη, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς

.....

- Η Πρακτική Άσκηση προσφέρεται σε τετραήμερο κύκλο. Ο κύκλος αυτός καλύπτει τέσσερα τετράωρα (ένα τετράωρο κάθε ημέρα. Συνολικά δεκαέξι ώρες, ανά κύκλο).

Προσφέρονται τέσσερις αλληπάλληλοι παρόμοιοι κύκλοι, που πραγματοποιούνται σε απογευματινή βάση (4 -8 μμ.), στη διάρκεια τεσσάρων συνεχών εβδομάδων μεταξύ του Σαββάτου, 13 Οκτωβρίου και του Σαββάτου 10 Νοεμβρίου 2018.

Στην παρακολούθηση της Πρακτικής Άσκησης είναι υποχρεωμένοι οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες οι οποίοι ενεγράφησαν στη Σχολή από το ακαδημαϊκό έτος 2011 -2012 και εξής.

- Ο κάθε κύκλος της Πρακτικής Άσκησης είναι τετραήμερος. Οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες καλούνται να παρακολουθήσουν έναν κύκλο στην πληρότητα και στη συνέχειά του (τα Α – Κ → τον κύκλο Α / τα Δ – Πα → τον κύκλο Β / τα Πε – Ω → τον κύκλο Γ). Καθώς ο ίδιος κύκλος επαναλαμβάνεται τέσσερις φορές, οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες, εφόσον δεν έχουν, λόγω προσωπικού καλύματος, τη δυνατότητα παρακολούθησης κάποιας ημέρας του κύκλου που τους αντιστοιχεί, μπορούν να την παρακολουθήσουν σε προηγούμενο ή σε επόμενο κύκλο, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα του χρόνου τους. Ο κύκλος Δ (που διδάσκεται κατά ημέρα Σάββατο - **ΠΡΟΣΟΧΗ!! Ξεκινά πρώτος και τελειώνει τελευταίος!!**) απευθύνεται τόσο σε εκείνους που δεν μπορούν να αφιερώσουν απογευματινές ώρες καθημερινών ημερών στη δράση αυτή, όσο και σε εκείνους που, για διάφορους λόγους, δεν παρακολούθησαν κάποια ή κάποιες ημέρες από τις τρεις άλλες ενότητες. Με τη λήξη, πάντως, των τεσσάρων κύκλων, στις 10 Νοεμβρίου 2018, ο κάθε φοιτητής/ η κάθε φοιτήτρια θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει τον τετραήμερο κύκλο (ημέρα α' + ημέρα β' + ημέρα γ' + ημέρα δ') ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ.

- Όπως ελέχθη, ο κύκλος είναι υποχρεωτικός για τους φοιτητές της Κατεύθυνσης Ιστορίας που ενεγράφησαν στη Σχολή από το ακαδ. έτος 2011 -2012 και εξής. Συνδυάζεται με το μάθημα της Μεθοδολογίας της Ιστορίας (υποχρεωτικό κατεύθυνσης, στο πέμπτο εξάμηνο σπουδών των φοιτητών της Κατεύθυνσης Ιστορίας), με την έννοια ότι δεν θα μπορεί κανείς να εξετασθεί στο συγκεκριμένο μάθημα, εάν δεν έχει παρακολουθήσει ανελλιπώς την Πρακτική Άσκηση. Εξ αυτού, στην Άσκηση αυτή, θα κρατούνται παρουσίες κατά ημέρα και ώρα.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η ημέρα α΄ του κάθε κύκλου (με εξαίρεση τον κύκλο Δ του οποίου η α΄ ημέρα θα διεξαχθεί στον 6ο όροφο της Σχολής, στο Ιστορικό Σπουδαστήριο) θα διεξαχθεί στο κτήριο του Ιστορικού Αρχείου του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, γωνία των οδών Δωρίδος 2 & Λεωφόρου Ειρήνης 14, στον Ταύρο. Η πρόσβαση στο κτήριο αυτό γίνεται με: Μετρό, γραμμή 3, Στάση Κεραμεικός και, στη συνέχεια, από τη στάση Φωταέριο (οδός Πειραιώς) με το λεωφορείο 815 (αποβίβαση στάση Παλαιό Τέρμα επί της Λεωφ. Ειρήνης) / ή τα λεωφορεία Β18, Γ18 ή το τρόλεϊ 21 (αποβίβαση στάση ΑΣΤΥ, επί της Π. Ράλλη) / Από την πλατεία Ομονοίας, με τα λεωφορεία 815, Β18, Γ18 ή το τρόλεϊ 21.

Η ημέρα β΄ κάθε κύκλου θα διεξαχθεί στο κτήριο του Ιστορικού Αρχείου του ΕΚΠΑ, στην οδό Σκουφά 45, στο κέντρο της Αθήνας, στο ύψος του Ναού του Αγίου Διονυσίου.

.....

• Οι τέσσερις κύκλοι της Πρακτικής Άσκησης για το ακαδημαϊκό έτος 2018 -2019 έχουν προγραμματισθεί ως εξής:

Κύκλος Α **Ωρα 4.00΄ -8.00΄ μμ. (τα Α – Κ)**

Ημέρα α΄, Δευτ., 15/10 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο)

Ημέρα β΄, Τρ., 16/10 (Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ, οδός Σκουφά 45, στο κέντρο της Αθήνας)

Ημέρα γ΄, Τετ., 17/10 (αίθ. 538).

Ημέρα δ΄, Πेम., 18/10 (αίθ. 538).

.....

Κύκλος Β **Ωρα 4.00΄ -8.00΄ (τα Λ – Πα)**

Ημέρα α΄, Δευτ., 22/10 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο).

Ημέρα β΄, Τρ., 23/10 (Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ, οδός Σκουφά 45, στο κέντρο της Αθήνας).

Ημέρα γ΄, Τετ., 24/10 (αίθ. 538).

Ημέρα δ΄, Πेम., 25/10 (αίθ. 538).

.....

Κύκλος Γ **Ωρα 4.00΄ -8.00΄ μμ. (τα Πε – Ω)**

Ημέρα α΄, Δευτ., 5 / 11 (Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, οδός Δωρίδος 2 και Λεωφόρος Ειρήνης 14, στον Ταύρο). **ΠΡΟΣΟΧΗ!** Λόγω διαθεσιμότητας του φορέα υποδοχής, η ημέρα αυτή, παρότι ημέρα α΄, θα διεξαχθεί, στον κύκλον αυτόν, τελευταία στη σειρά των ημερών του κύκλου, κατά μήνα Νοέμβριο).

Ημέρα β΄, Τρ., 30/10 (Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ, οδός Σκουφά 45, στο κέντρο της Αθήνας)

Ημέρα γ΄, Τετ., 31/10 (αίθ. 538).

Ημέρα δ΄, Πेमπ., 01/11 (αίθ. 538).

.....

Κύκλος Δ **Ωρα 4.00' -8.00' μμ.**

Ημέρα α', Σαβ., 13/10 (Ιστορικό Σπουδαστήριο, 6ος όροφος Φιλοσοφικής Σχολής).

Ημέρα β', Σαβ., 20/10 (Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ, οδός Σκουφά 45, στο κέντρο της Αθήνας)

Ημέρα γ', Σαβ., 03/11 (αίθ. 538).

Ημέρα δ', Σαβ., 10/11 (αίθ. 538).

Οι κκ. φοιτητές και φοιτήτριες θα χρειαστεί να επιδεικνύουν τη φοιτητική τους ταυτότητα.

Το Πρόγραμμα θα έχει, ανά κύκλο, ως εξής:

Ημέρα α': Οι πηγές. Πρακτική Άσκηση επί εγγράφων. Εξοικείωση ενός εκάστου φοιτητή με αρχειακό φάκελο καθώς και με έγγραφα διαφόρων ιστορικών περιόδων (4 ώρες).

Ημέρα β': Οι πηγές. Πρακτική άσκηση επί εγγράφων. Μια πρώτη προσπάθεια σύνθεσης εργασίας (4 ώρες).

Ημέρα γ': Η μέτρηση του χρόνου στην Αρχαία Ελλάδα, στη Ρώμη, στο Βυζάντιο, στον Ισλαμικό κόσμο. Το μετρικό σύστημα των εν λόγω πολιτισμών. Ασκήσεις επί των παραπάνω. / Συγγραφή εργασίας: υποσημειώσεις, βιβλιογραφία, ηλεκτρονικά εργαλεία έρευνας (4 ώρες).

Ημέρα δ': Ελληνική - Λατινική Παλαιογραφία. Πρώτες προσπάθειες ανάγνωσης παλαιογραφικών κειμένων από τους κκ. φοιτητές (4 ώρες).

*ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
«ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ – ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ»
(Βλ. σελ. 34, 49)*

Η Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα

Η Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα είναι ερευνητικό πρόγραμμα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Αποτελεί την πανεπιστημιακή ανασκαφή του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης και σε αυτήν συμμετέχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τομέα ανάλογα με την ειδίκευσή τους. Η ανασκαφή στο Πλάσι ξεκίνησε το Μάιο του 2014, αντικαθιστώντας την παλαιότερη πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Διογένηιο Γυμνάσιο.

Ο στόχος της ανασκαφής είναι διττός, διδακτικός και ερευνητικός. Για την ένταξή της στην εκπαιδευτική διαδικασία, η ανασκαφή πραγματοποιείται κάθε Μάιο στο πλαίσιο του μαθήματος «ΙΑ103: Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού – Μουσειολογία». Το μάθημα αυτό είναι υποχρεωτικό για όλους τους/τις φοιτητές/-τριες που επιλέγουν την κατεύθυνση Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, διότι αποτελεί το βασικό πεδίο πρακτικής άσκησης των υποψήφιων αρχαιολόγων που θα στελεχώσουν μελλοντικά την Αρχαιολογική Υπηρεσία, τα

μουσειά αλλά και όλους τους φορείς που σχετίζονται με την ανασκαφή, μελέτη και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. **Η πρακτική άσκηση περιλαμβάνει οκτώ εργάσιμες ημέρες συμμετοχής στην ανασκαφή, κατά προτίμηση δύο ημέρες σε κάθε μία από τις τέσσερις εβδομάδες των εργασιών στο πεδίο και μία τριώρη φροντιστηριακή άσκηση στο Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.**

Ως ερευνητικό πρόγραμμα η ανασκαφή στο Πλάσι έχει ως βασικό στόχο την αποκάλυψη των καταλοίπων της ανθρώπινης δραστηριότητας σε ένα χώρο ο οποίος φαίνεται να αποτελεί διαχρονικά το κέντρο κατοίκησης της πεδιάδας του Μαραθώνα. Η ανασκαφή διεξάγεται σε μια περιοχή που σχετίζεται άμεσα με ένα ορόσημο της Παγκόσμιας Ιστορίας, τη μάχη του Μαραθώνα (490 π.Χ.), αλλά και σε μία από τις εμβληματικότερες και σημαντικότερες περιοχές της πόλης κράτους της αρχαίας Αθήνας, τον αρχαίο Δήμο του Μαραθώνα. Η θέση βρίσκεται στο μέσον της πεδιάδας και του πεδίου της μάχης, στην περιοχή ανάμεσα στον Τύμβο των Αθηναίων και το Τρόπαιο της νίκης. Οι πρώτες ανασκαφές έγιναν το 1969, και, μολονότι περιορισμένης έκτασης, αποκάλυψαν σημαντικά στοιχεία ανθρώπινης δραστηριότητας, τα οποία όμως δεν έχουν δημοσιευτεί και ελάχιστα στοιχεία είναι γνωστά, μέσα από ολιγοσέλιδες ανασκαφικές εκθέσεις.

Για το λόγο αυτό ο Τομέας Αρχαιολογίας ανέλαβε τη συνέχιση των ανασκαφών στο Πλάσι προκειμένου να συμπληρώσει τα πολλά κενά της γνώσης μας σχετικά με την ανθρώπινη παρουσία στην περιοχή πριν και μετά το σημαντικό ιστορικό γεγονός. Τα έως τώρα ευρήματα τεκμηριώνουν συνεχή ανθρώπινη δραστηριότητα σε όλες σχεδόν τις περιόδους της ελληνικής προϊστορίας και αρχαίας ιστορίας, καθώς έχουν εντοπιστεί κεραμική της Τελικής Νεολιθικής περιόδου, κτίρια και οχυρώσεις της Πρώιμης και Μέσης Εποχής του Χαλκού, τάφοι του τέλους της Μέσης Εποχής του Χαλκού, οικιστικά κατάλοιπα της Μυκηναϊκής περιόδου, κτίρια και τάφοι των Πρώιμων Ιστορικών Χρόνων, αρχιτεκτονικά κατάλοιπα της Αρχαϊκής και Κλασικής περιόδου και κεραμική της Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής περιόδου.

Περισσότερες λεπτομέρειες για την ανασκαφή υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Τμήματος: <http://www.arch.uoa.gr/ereyna/anaskafes/plasi-mara8onas.html>

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας προσφέρει τη δυνατότητα σε όλους τους/τις φοιτητές/-τριες, προπτυχιακούς/-κές και μεταπτυχιακούς/-κές, να παρακολουθήσουν πρακτικές ασκήσεις και φροντιστήρια που προσφέρονται από μέλη Ε.ΔΙ.Π. και βοηθητικό προσωπικό του Τμήματος. Οι ασκήσεις και τα φροντιστήρια γίνονται και στα δύο εξάμηνα, μπορεί να σχετίζονται με συγκεκριμένο μάθημα μέλους ΔΕΠ, και έχουν δίωρη ή τριώρη διάρκεια.

Α. Χεττιτικά

Εαρινό εξάμηνο:

Αντικείμενο του ελεύθερου φροντιστηρίου θα αποτελέσει η εισαγωγή στην Χεττιτική γλώσσα και γραφή. Θα διδαχθούν οι βασικές αρχές της γραμματικής και του συντακτικού. Στο τέλος του φροντιστηρίου οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να διαβάζουν απλά κείμενα γραμμένα στα Χεττιτικά.

η-Τάξη: ARCH642

Κ. Κοπανιάς, 2 ώρες

B. Εφαρμογές σε τεχνικές και υλικά της γλυπτικής

B.1. Χειμερινό Εξάμηνο:

Η λειτουργία των καλλιτεχνικών μορφών και η σχέση τους με τις ανθρώπινες δραστηριότητες - Μέσα της γλυπτικής - Τεχνικές: συμβατικές μέθοδοι και ιδίωμα - Οπτικά και απτικά φαινόμενα: επικοινωνία και απόκριση - Από τη σπουδή στο πρόπλασμα: θετικός και αρνητικός χώρος - Σχεδιαστική αντιμετώπιση των στοιχείων της σύνθεσης: γραμμή, σχήμα και φόρμα, αναλογίες, κλίμακα και μέγεθος, τονική και ποσοτική τάξη, ρυθμός και ποικιλία, υφή, χρώμα - Προσθετική και αφαιρετική μέθοδος - Ολόγλυφο/ανάγλυφο έργο: ειδικά προβλήματα και διαφορές - Ασκήσεις στα είδη του αναγλύφου.

η-Τάξη: ARCH233

Λ. Αραχωβίτης (Ε.ΔΙ.Π.)

B.2. Εαρινό Εξάμηνο:

Κλίμακες και αναλογίες: πρακτικές γεωμετρικές μέθοδοι μεταφοράς σημείων, σμίκρυνσης και μεγέθυνσης - Κλασικοί, μεσαιωνικοί και αναγεννησιακοί κανόνες και παρατηρήσεις - Μήτρες και εκμαγεία - Οι αισθητές ιδιότητες των υλικών και οι εφαρμογές τους: Τερακότα - Χαλκοχυτική - Μαρμαρογλυπτική (με επισκέψεις σε εργαστήρια).

η-Τάξη: ARCH233

Λ. Αραχωβίτης (Ε.ΔΙ.Π.)

Γ. Τεχνικές συντήρησης στην ανασκαφή και στο εργαστήριο (σε σχέση με το μάθημα ΙΑ103: Ανασκαφική και Επεξεργασία Αρχαιολογικού Υλικού - Μουσειολογία)

Χειμερινό και εαρινό εξάμηνο:

Εξετάζεται η σημασία της συντήρησης για την ανασκαφή, μελέτη, δημοσίευση, διατήρηση και αποκατάσταση αρχαιολογικών χώρων και ευρημάτων. Εξετάζονται οι 'πρώτες βοήθειες' που απαιτούνται κατά την ανασκαφή για την ασφαλή απόσπαση αντικειμένων κατασκευασμένων από ευαίσθητα υλικά ή με μεγάλο βαθμό φθοράς. Παρουσιάζονται επίσης οι τεχνικές που εφαρμόζονται στο εργαστήριο για τη συντήρηση αρχαιολογικών ευρημάτων από διαφορετικές πρώτες ύλες, τόσο σε θεωρητικό επίπεδο όσο και με τη μορφή πρακτικών ασκήσεων στον εργαστηριακό χώρο της Μονάδας Συντήρησης του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης.

Η διδασκαλία εμπλουτίζεται με επισκέψεις σε ανασκαφές και σε χώρους όπου εκτελούνται εργασίες συντήρησης ή άλλες εργασίες σχετικές με το αντικείμενο.

2 ώρες θεωρία/χειμερινό και 12 ώρες πρακτική άσκηση/χειμερινό & εαρινό.

η-Τάξη: ARCH196

Μ. Ρογκενμπούκε (Ε.ΔΙ.Π.)

Δ. Η Μεγάλη Ιδέα μεταξύ δύο εναλλακτικών προοπτικών: Η πολιτική της ενέργειας απέναντι σ' εκείνη της φιλικής προσέγγισης με την Οθωμανική Αυτοκρατορία (β' μισό 19ου αιώνα). Εξοικείωση με τις πηγές

Εαρινό εξάμηνο

Το φροντιστηριακό αυτό μάθημα έχει ως στόχο να εξοικειώσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες με την Μεγάλη Ιδέα που κυριάρχησε στο ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του το 1830 μέχρι και τις αρχές της πρώτης δεκαετίας, τις διάφορες εκφάνσεις της

(Κωνσταντινουπολίτικος ελληνισμός), τον συσχετισμό της με τις πολιτικές, διπλωματικές και

άλλες εξελίξεις της περιόδου, αλλά και την διασύνδεσή της με τα εκσυγχρονιστικά προτάγματα κορυφαίων πολιτικών μορφών της περιόδου, όπως ο Επ. Δεληγεώργης και ο Χ. Τρικούπης.

Στο πλαίσιο του ελεύθερου αυτού φροντιστηρίου θα πραγματοποιηθούν επισκέψεις στο Αρχείο Τύπου της Βουλής των Ελλήνων (Καπνεργοστάσιο).

(Όριο συμμετοχών: 15-20 άτομα. Διάρκεια: 3 ώρες).

Α. Αντωνόπουλος (Ε.ΔΙ.Π.)

Ε. Δοκιμακός λόγος και συγγραφή επιστημονικής εργασίας

Εαρινό εξάμηνο

Το φροντιστήριο στοχεύει να εκπαιδεύσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στις πειθαρχίες της συγγραφής επιστημονικής εργασίας, εξοικειώνοντάς τους ταυτόχρονα με το δοκιμακό λόγο. Δίνεται, επίσης, βαρύτητα στη δομή των εργασιών (περιεχόμενα, πρόλογος, εισαγωγή, κυρίως θέμα - μέρη της εργασίας, συμπέρασμα, βιβλιογραφία) και τις παραπομπές/υποσημειώσεις. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, με τη βοήθεια της διδάσκουσας, θα αναλαμβάνουν την εκπόνηση ενδεικτικών ασκήσεων εντός της αίθουσας ή και ως εργασία για το σπίτι. Αυτές θα αποτελούν αφορμή για γόνιμη συζήτηση, έτσι ώστε, μετά από διορθωτικές υποδείξεις, να είναι σε θέση να συντάσσουν με μεγαλύτερη άνεση τις εργασίες, τις οποίες θα κληθούν να εκπονήσουν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Απευθύνεται κυρίως σε φοιτητές και φοιτήτριες της κατεύθυνσης Ιστορίας και των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων. Δεν αποκλείονται, όμως, όσοι/όσες από την κατεύθυνση Αρχαιολογίας θελήσουν να το παρακολουθήσουν.

η-Τάξη: ARCH554

Όριο συμμετοχών: 15 άτομα. Διάρκεια: 3 ώρες.

Χ. Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π.)

ΣΤ. Πανεπιστήμιο Αθηνών και Πολιτική: Δουλεύοντας με τις αρχειακές πηγές. Το Αρχείο του καθηγητή Ιστορίας Νικολάου Βλάχου

Εαρινό εξάμηνο

Η σύνδεση του Πανεπιστημίου Αθηνών, διδασκόντων και φοιτητών/-τριών, με την πολιτική ζωή της χώρας, από την εποχή του Όθωνα έως τη σύγχρονη εποχή, αποτελεί σημαντικό κομμάτι της ιστορίας του θεσμού. Με αφορμή τη μελέτη αυτής της σύνδεσης, το φροντιστήριο σκοπεύει να εξοικειώσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες με την έρευνα και ερμηνεία των αρχειακών πηγών, μέσα από πρακτικές ασκήσεις. Θα χρησιμοποιήσει κυρίως ως υλικό για άσκηση έγγραφα από το Αρχείο του Νικολάου Βλάχου (1893 - 1956), καθηγητή Ιστορίας της Νεωτέρας Ελλάδος στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, το οποίο είχε κληροδοτήσει στο Ιστορικό Σπουδαστήριο του Ιδρύματος και τώρα ανήκει στο Εργαστήριο Ιστορικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Απευθύνεται κυρίως σε φοιτητές και φοιτήτριες της κατεύθυνσης Ιστορίας, χωρίς να αποκλείονται όσοι/όσες από τα τέσσερα πρώτα εξάμηνα σπουδών θελήσουν να συμμετέχουν.

Όριο συμμετοχών: 15 άτομα. Διάρκεια: 3 ώρες.

Χ. Μπαλή (Ε.ΔΙ.Π.)

Ζ. Αρχαιολογική Φωτογραφία: Τεχνική – Αισθητική - Δεοντολογία

Χειμερινό εξάμηνο

Γ. Σταθόπουλος, 3 ώρες

Η. Αρχαιολογία του πεδίου: Επιφανειακή έρευνα – Χαρτογραφία - Αρχαιομετρία.

Εαρινό εξάμηνο

Γ. Σταθόπουλος, 3 ώρες

VI. Μαθήματα Ιστορίας και Αρχαιολογία /Ιστορίας της Τέχνης που προσφέρονται σε άλλα Τμήματα

VI.1. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

1) Για το Τμήμα Φιλολογίας

(σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας)

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας

- *Υποχρεωτικά:*

ΙΑ 01 (ΚΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλόλογους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες

- *Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)*

ΙΑ 02 (ΚΙΑ 02) Προϊστορική Αρχαιολογία Α'. Το Προϊστορικό Αιγαίο.

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η γενική επισκόπηση της Εποχής του Λίθου και της Εποχής του Χαλκού στο Αιγαίο (ιδίως ηπειρωτική Ελλάδα και Κυκλάδες).

Εξετάζονται ανά περίοδο οι κυριότερες κατηγορίες του υλικού πολιτισμού: η οικιστική και η ταφική αρχιτεκτονική, τα ταφικά έθιμα, η κεραμική, η λιθοτεχνία, η ειδωλοπλαστική, η μικροτεχνία. Περιγράφονται η οικονομία και η οργάνωση της κοινωνίας και επιχειρείται η ανασύσταση της καθημερινής ζωής.

(εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH 166 (αναλυτικές σημειώσεις, διαφάνειες, βιβλιογραφία)

Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας (Εισαγωγή) και Παιδαγωγικών (Εισαγωγή).

ΙΑ 14 (ΚΙΑ 14) Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'. Αρχαιολογία και τέχνη της Μέσης και Ύστερης Βυζαντινής περιόδου (7ος αι. – 1453)

Εισαγωγικό μάθημα για την αρχαιολογία και την τέχνη των χρόνων από τα μέσα του 7ου αιώνα μέχρι την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453, με στόχο την απόκτηση μιας συνολικής εικόνας για την αρχιτεκτονική και την καλλιτεχνική παραγωγή και τα κατάλοιπα του υλικού βίου της περιόδου. Εξετάζονται η πολεοδομία, η κοσμική και εκκλησιαστική αρχιτεκτονική, η γλυπτική, η μνημειακή ζωγραφική, τα εικονογραφημένα χειρόγραφα, η μικροτεχνία και η κεραμική, με σύντομη αναφορά στην επιγραφική και τη νομισματική. Επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία της Αθήνας και της Βοιωτίας.

(εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH603

Γ. Πάλλης, Α. Δρανδάκη, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Βυζαντινής Ιστορίας και Παιδαγωγικών.

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

- *Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)*

ΙΑ 01 (ΜΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλόλογους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Κλασικής Αρχαιολογίας και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

ΙΑ 02 (ΜΙΑ 02) Προϊστορική Αρχαιολογία Α'. Το Προϊστορικό Αιγαίο.

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η γενική επισκόπηση της Εποχής του Λίθου και της Εποχής του Χαλκού στο Αιγαίο (ιδίως ηπειρωτική Ελλάδα και Κυκλάδες).

Εξετάζονται ανά περίοδο οι κυριότερες κατηγορίες του υλικού πολιτισμού: η οικιστική και η ταφική αρχιτεκτονική, τα ταφικά έθιμα, η κεραμική, η λιθοτεχνία, η ειδωλοπλαστική, η μικροτεχνία. Περιγράφονται η οικονομία και η οργάνωση της κοινωνίας και επιχειρείται η ανασύσταση της καθημερινής ζωής

(εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH166 (αναλυτικές σημειώσεις, διαφάνειες, βιβλιογραφία)

Αφρ. Χασιακού-Αργυράκη, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας (Εισαγωγή) και Παιδαγωγικών (Εισαγωγή).

ΙΑ 14 (ΜΙΑ 14) Βυζαντινή Αρχαιολογία Β'. Αρχαιολογία και τέχνη της Μέσης και Ύστερης Βυζαντινής περιόδου (7ος αι. – 1453)

Εισαγωγικό μάθημα για την αρχαιολογία και την τέχνη των χρόνων από τα μέσα του 7ου αιώνα μέχρι την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453, με στόχο την απόκτηση μιας συνολικής εικόνας για την αρχιτεκτονική και την καλλιτεχνική παραγωγή και τα κατάλοιπα του υλικού βίου της περιόδου. Εξετάζονται η πολεοδομία, η κοσμική και εκκλησιαστική αρχιτεκτονική, η γλυπτική, η μνημειακή ζωγραφική, τα εικονογραφημένα χειρόγραφα, η μικροτεχνία και η κεραμική, με σύντομη αναφορά στην επιγραφική και τη νομισματική. Επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία της Αθήνας και της Βοιωτίας.

(εαρινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH603

Γ. Πάλλης, Α. Δρανδάκη, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Αρχαιολογίας, Βυζαντινής Ιστορίας και Παιδαγωγικών.

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

- **Επιλεγόμενο (περιορισμένης επιλογής)**

ΙΑ 01 (ΓΙΑ 01) Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλόλογους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες

Επιλογή μόνο μεταξύ Κλασικής Αρχαιολογίας, Γυμνογραφίας και Ρωμαϊκής Ιστορίας.

2) Για το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας

- **Υποχρεωτικά αποκλειστικά για την Κατεύθυνση Φιλοσοφίας**

ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α': Η τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού (15ος-16ος αι.).

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εξέταση της Ζωγραφικής, Γλυπτικής και Αρχιτεκτονικής στα μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα της Ιταλίας (Φλωρεντία, Ρώμη, Βενετία) κατά τον 15ο και 16ο αιώνα, με αφετηρία την ανάπτυξη του «Φυσικού Ύφους» και την καλλιτεχνική παραγωγή του Giotto κατά τον 14ο αιώνα. Έμφαση θα δοθεί επίσης στα θεωρητικά κείμενα περί Τέχνης την περίοδο αυτή, κυρίως στις πραγματείες περί ζωγραφικής του Leon Battista Alberti (*Della Pittura*, Φλωρεντία 1436) και του Leonardo da Vinci (*Trattato della Pittura*, Παρίσι 1651).

(χειμερινό εξάμηνο).

η-Τάξη: ARCH200 (με πλήρες αρχείο εικόνων των παραδόσεων).

Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες

ΙΑ 16 Ιστορία της Τέχνης Β': Η Τέχνη του Μπαρόκ και του Ροκοκό.

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εξέταση της ζωγραφικής, της γλυπτικής και της αρχιτεκτονικής στην Ευρώπη κατά τις περιόδους του Μπαρόκ και του Ροκοκό (εαρινό εξάμηνο).

η-Τάξη: ARCH333

Δ. Παυλόπουλος, 3 ώρες

- *Επιλεγόμενο (για όλες τις κατευθύνσεις)*

ΙΑ01 Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλολόγους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες

3) Για τα Τμήματα: Θεατρικών Σπουδών, Μουσικών Σπουδών, Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών, Γερμανικής, Αγγλικής, Γαλλικής, Ιταλικής και Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας

- *Επιλεγόμενο*

ΙΑ01 Κλασική Αρχαιολογία: Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία*

Σύντομη επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους μέχρι το τέλος της ελληνιστικής περιόδου (1050-50 π.Χ.): Αρχιτεκτονική, τοπογραφία, γλυπτική, κεραμική, ειδωλοπλαστική, μεταλλοτεχνία και μικροτεχνία: υλικά και τεχνικές, εξέλιξη, κεντρικά και περιφερειακά εργαστήρια. Τα αρχαία κτήρια και τέχνηρα ως άμεσες πηγές για τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους/τις φιλολόγους, όπως το αρχαίο θέατρο.

(χειμερινό εξάμηνο)

η-Τάξη: ARCH552

Ευρ. Κεφαλίδου, 3 ώρες

4) Για το Τμήμα Μουσικών Σπουδών

- *Επιλεγόμενο*

ΙΑ 15 Ιστορία της Τέχνης Α: Η τέχνη της Αναγέννησης και του Μανιερισμού (15ος-16ος αι.).

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εξέταση της Ζωγραφικής, Γλυπτικής και Αρχιτεκτονικής στα μεγάλα καλλιτεχνικά κέντρα της Ιταλίας (Φλωρεντία, Ρώμη, Βενετία) κατά τον 15ο και 16ο

αιώνα, με αφετηρία την ανάπτυξη του «Φυσικού Ύφους» και την καλλιτεχνική παραγωγή του Giotto κατά τον 14ο αιώνα.

Έμφαση θα δοθεί επίσης στα θεωρητικά κείμενα περί Τέχνης την περίοδο αυτή, κυρίως στις πραγματείες περί ζωγραφικής του Leon Battista Alberti (*Della Pittura*, Φλωρεντία 1436) και του Leonardo da Vinci (*Trattato della Pittura*, Παρίσι 1651).

(χειμερινό εξάμηνο).

η-Τάξη: ARCH200 (με πλήρες αρχείο εικόνων των παραδόσεων)

Ε. Μαυρομιχάλη, 3 ώρες

VI.2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τα μαθήματα που σημειώνονται με αστερίσκο (*) προσφέρονται από τους διδάσκοντες σε ιδιαίτερες ώρες (διαφορετικές από αυτές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας).

Για το Τμήμα Φιλολογίας (σε παρένθεση ο κωδικός του μαθήματος στο Τμήμα Φιλολογίας):

Για την κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας

- **Υποχρεωτικά:**

Π 10ΑΤ (ΚΠ01) Αρχαία Ιστορία Α * (χειμερινό εξάμηνο)

Αρχαία Ελληνική Ιστορία από των αρχών έως και την Ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος παρουσιάζονται τα βασικά πολιτικά γεγονότα καθώς και τα πολιτειακά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των επιμέρους περιόδων της αρχαίας ελληνικής ιστορίας.

Σ. Ψωμά, 3 ώρες

Π 11ΑΤ (ΚΠ02) Αρχαία Ιστορία Β* (χειμερινό εξάμηνο)

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο έως τον Διοκλητιανό)

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος παρουσιάζονται τα βασικά πολιτικά γεγονότα καθώς και τα πολιτειακά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της ελληνιστικής εποχής (336-30 π.Χ.) και της ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου (από την εποχή του Αυγούστου έως τον Διοκλητιανό).

Ν. Γιαννακόπουλος, 3 ώρες

- **Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)**

Π 13ΑΤ (ΚΠ03) Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή στην ιστορία και στον πολιτισμό του βυζαντινού κόσμου. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: η πολιτική ιδεολογία, το πολίτευμα, οι κύριες χρονικές τομές, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων, το δίκαιο, η κοινωνία στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού.

Κ. Νικολάου, 3 ώρες

ΚΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα εξετάζει, σε θεματικές ενότητες, τις κύριες πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της νεοελληνικής ιστορίας από την Άλωση (1453) έως τα μέσα του 20ού αιώνα (1940).

Συνεπικουρία του Α. Αντωνόπουλου (Ε.ΔΙ.Π.), ο οποίος στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσφέρει την (τρίωρη) ενότητα «Το Ανατολικό Ζήτημα (1774-1923)».

Σ. Πλουμίδης, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

- **Υποχρεωτικά:**

Π 13ΑΤ (ΜΠ03) Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή στην ιστορία και στον πολιτισμό του βυζαντινού κόσμου. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: η πολιτική ιδεολογία, το πολίτευμα, οι κύριες χρονικές τομές, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων, το δίκαιο, η κοινωνία στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού.

Κ. Νικολάου, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Βυζαντινής και Μεσαιωνικής Φιλολογίας:

- **Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)**

Π 10Φ (ΜΠ01) Αρχαία Ιστορία Α* (χειμερινό εξάμηνο)

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων

Το μάθημα περιλαμβάνει ενότητες που αφορούν στην Ιστορία της περιόδου, όπως η εμφάνιση της πόλεως ως μορφής πολιτειακής οργάνωσης, ο κόσμος των ομηρικών επών, ο αποικισμός, το φαινόμενο της τυραννίας, η Αθήνα και η Σπάρτη, η πολιτική τους οργάνωση και οι ιδιαιτερότητές τους, η επέκταση του βασιλείου των Λυδών και εν συνεχεία των Αχαιμενιδών και οι συνέπειες για τον αρχαϊκό κόσμο, τα Μηδικά, η Πεντηκονταετία, η Αθηναϊκή Ηγεμονία, ο Πελοποννησιακός πόλεμος, η ηγεμονία της Σπάρτης και εν συνεχεία των Θηβών και ο καταλυτικός ρόλος του Φιλίππου Β' της Μακεδονίας.

Σ. Ψωμά, 3 ώρες

Π 11ΑΤ (ΜΠ02) Αρχαία Ιστορία Β* (χειμερινό εξάμηνο)

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο έως τον Διοκλητιανό)

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος παρουσιάζονται τα βασικά πολιτικά γεγονότα καθώς και τα πολιτειακά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της ελληνιστικής εποχής (336-30 π.Χ.) και της ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου (από την εποχή του Αυγούστου έως τον Διοκλητιανό).

Ν. Γιαννακόπουλος, 3 ώρες

ΜΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.*

(χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα εξετάζει θέματα της Νεοελληνικής Ιστορίας από την Άλωση (1453) έως την είσοδο

της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1940). Η οθωμανική κατάκτηση των Βαλκανίων, η Βενετοκρατία στις ελληνικές χώρες, το ζήτημα των αυτοχθόνων και των ετεροχθόνων (1844) και το κίνημα στου Γουδή (1909) είναι μερικές από αυτές τις θεματικές ενότητες.

Συνεπικουρία του Α. Αντωνόπουλου (Ε.ΔΙ.Π.), ο οποίος στο πλαίσιο του μαθήματος θα προσφέρει την (τριώρη) ενότητα «Το Ανατολικό Ζήτημα (1774-1923)».

Σ. Πλουμίδης, 3 ώρες

Για την κατεύθυνση Γλωσσολογίας:

- **Επιλεγόμενα (περιορισμένης επιλογής)**

Π 10Φ (ΓΠ01) Αρχαία Ιστορία Α* (χειμερινό εξάμηνο)

Από τη δημιουργία της πόλης-κράτους μέχρι το τέλος των κλασικών χρόνων

Το μάθημα περιλαμβάνει ενότητες που αφορούν στην Ιστορία της περιόδου, όπως η εμφάνιση της πόλεως ως μορφής πολιτειακής οργάνωσης, ο κόσμος των ομηρικών επών, ο αποικισμός, το φαινόμενο της τυραννίας, η Αθήνα και η Σπάρτη, η πολιτική τους οργάνωση και οι ιδιαιτερότητές τους, η επέκταση του βασιλείου των Λυδών και εν συνεχεία των Αχαιμενιδών και οι συνέπειες για τον αρχαϊκό κόσμο, τα Μηδικά, η Πεντηκονταετία, η Αθηναϊκή Ηγεμονία, ο Πελοποννησιακός πόλεμος, η ηγεμονία της Σπάρτης και εν συνεχεία των Θηβών και ο καταλυτικός ρόλος του Φιλίππου Β' της Μακεδονίας.

Σ. Ψωμά, 3 ώρες

Π 11ΑΤ (ΓΠ02) Αρχαία Ιστορία Β* (χειμερινό εξάμηνο)

Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί χρόνοι (από τον Αλέξανδρο έως τον Διοκλητιανό)

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος παρουσιάζονται τα βασικά πολιτικά γεγονότα καθώς και τα πολιτειακά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της ελληνιστικής εποχής (336-30 π.Χ.) και της ρωμαϊκής αυτοκρατορικής περιόδου (από την εποχή του Αυγούστου έως τον Διοκλητιανό).

Ν. Γιαννακόπουλος, 3 ώρες

Π 13ΑΤ (ΓΠ03) Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή στην ιστορία και στον πολιτισμό του βυζαντινού κόσμου. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: η πολιτική ιδεολογία, το πολίτευμα, οι κύριες χρονικές τομές, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων, το δίκαιο, η κοινωνία στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού.

Κ. Νικολάου, 3 ώρες

ΓΠ04 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα εξετάζει θέματα της Νεοελληνικής Ιστορίας από την Αλωση (1453) έως την είσοδο της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1940). Η οθωμανική κατάκτηση των Βαλκανίων, η Βενετοκρατία στις ελληνικές χώρες, το ζήτημα των αυτοχθόνων και των ετεροχθόνων (1844) και το κίνημα στου Γουδή (1909) είναι μερικές από αυτές τις θεματικές ενότητες.

Συνεπικουρία του Α. Αντωνόπουλου (Ε.ΔΙ.Π.), ο οποίος στο πλαίσιο του μαθήματος θα

προσφέρει την (τρίωρη) ενότητα «Το Ανατολικό Ζήτημα (1774-1923)».

Σ. Πλουμίδης, 3 ώρες

Για το Τμήμα Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας

- **Υποχρεωτικά:**

Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Αρχαία Ελληνική Ιστορία από των αρχών έως και την Ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος παρουσιάζονται τα βασικά πολιτικά γεγονότα καθώς και τα πολιτειακά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των επιμέρους περιόδων της αρχαίας ελληνικής ιστορίας.

Ν. Γιαννακόπουλος, 3 ώρες

Π 13ΑΤ Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή στην ιστορία και στον πολιτισμό του βυζαντινού κόσμου. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: η πολιτική ιδεολογία, το πολίτευμα, οι κύριες χρονικές τομές, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων, το δίκαιο, η κοινωνία στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού.

Κ. Νικολάου, 3 ώρες

ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

Κ. Κωνσταντινίδου, Α-Μα, 3 ώρες

Μ. Ευθυμίου, Με-Ω, 3 ώρες

- **Επιλεγόμενα (για όλες τις κατευθύνσεις του ΦΠΨ)**

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β' (εαρινό εξάμηνο)

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος - 18ος αι.).

Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.

Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967

Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την

Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών.

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Ευ. Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Για το Τμήμα Ψυχολογίας

- *Επιλεγόμενα*

Π 10ΑΤ Αρχαία Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Αρχαία Ελληνική Ιστορία από των αρχών έως και την Ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος παρουσιάζονται τα βασικά πολιτικά γεγονότα καθώς και τα πολιτειακά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των επιμέρους περιόδων της αρχαίας ελληνικής ιστορίας.

Ν. Γιαννακόπουλος, 3 ώρες

Π 13ΑΤ Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή στην ιστορία και στον πολιτισμό του βυζαντινού κόσμου. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: η πολιτική ιδεολογία, το πολίτευμα, οι κύριες χρονικές τομές, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων, το δίκαιο, η κοινωνία στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού.

Κ. Νικολάου, 3 ώρες

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β' (εαρινό εξάμηνο)

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος - 18ος αι.).

Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.

Α. Παπαδία-Λάλα, 3 ώρες

ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

Κ. Κωνσταντινίδου, Α-Μα, 3 ώρες

Μ. Ευθυμίου, Με-Ω, 3 ώρες

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967

Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών.

Ευ.Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη τριών βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Ευ.Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Για το Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

- *Επιλεγόμενο*

ΕΕΙ01 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

Κ. Κωνσταντινίδου, Α-Μα, 3 ώρες

Μ. Ευθυμίου, Με-Ω, 3 ώρες

Για το Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

- *Επιλεγόμενο*

64679 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο).

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

Κ. Κωνσταντινίδου, Α-Μα, 3 ώρες

Μ. Ευθυμίου, Με-Ω, 3 ώρες

Για το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας

- *Επιλεγόμενα*

ΙΥ 20 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος - 20ός αι.* (χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

Κ. Κωνσταντινίδου, Α-Μα, 3 ώρες

Μ. Ευθυμίου, Με-Ω, 3 ώρες

Π 13ΑΤ (ΚΠ03) Βυζαντινή Ιστορία* (εαρινό εξάμηνο)

Εισαγωγή στην ιστορία του βυζαντινού κόσμου

Εισαγωγή στην ιστορία και στον πολιτισμό του βυζαντινού κόσμου. Το Βυζάντιο στη διαχρονική του πορεία: η πολιτική ιδεολογία, το πολίτευμα, οι κύριες χρονικές τομές, ο γεωγραφικός χώρος και η ροή των γεγονότων, το δίκαιο, η κοινωνία στη διάρκεια των ένδεκα αιώνων ζωής του Βυζαντίου. Η θέση του Βυζαντίου στη διεθνή σκηνή, οι γεωπολιτικές αλλαγές και η γεωστρατηγική του κράτους. Χαρακτηριστικά επιτεύγματα του βυζαντινού πολιτισμού.

Κ. Νικολάου, 3 ώρες

Π 30 Ιστορία Νέου Ελληνισμού Β' (εαρινό εξάμηνο)

Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών (13ος-18ος αι.)

Πολιτικό περιβάλλον, ιδεολογία, διοικητικοί θεσμοί και εκκλησιαστική πολιτική, κοινωνική διαστρωμάτωση και συσσωματώσεις, οικονομικές δραστηριότητες, πολιτισμικός βίος.

Α. Παπαδία-Δάλα, 3 ώρες

Π 140 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Ιστορία της Παιδικής Ηλικίας και της Νεότητας

Εξετάζονται κεντρικά ζητήματα και βασικές όψεις της ιστορίας κατά κύριο λόγο της παιδικής ηλικίας αλλά ευρύτερα και της νεότητας στην Ευρώπη (προσπάντων στη βόρεια, τη βορειοδυτική και τη δυτική Ευρώπη, αλλά και γενικότερα στον λεγόμενο δυτικό κόσμο) από τον 18ο αιώνα μέχρι τη μεσοπολεμική περίοδο, με εκτενείς αναδρομές στην πρόμη νεότερη και τη μεσαιωνική εποχή: το ιστορικό περιεχόμενο της κατηγορίας «παιδική ηλικία», οι κυρίαρχες αντιλήψεις, λόγιοι και πρακτικές των ενηλίκων σε σχέση με τα παιδιά, η καθημερινή ζωή, η θέση, ο ρόλος, οι εμπειρίες των παιδιών, στο πλαίσιο οικιακών ομάδων, ιδρυμάτων, εκπαιδευτικών μηχανισμών, ομάδων ομηλικών, εθνικών κρατών και αποικιακών αυτοκρατοριών, πάντοτε σε συνάρτηση με το φύλο και την κοινωνική τάξη.

Μ. Παπαθανασίου, 3 ώρες

Π 135 Νεότερη ελληνική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Η Ελλάδα στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο: Κατοχή, Αντίσταση, Απελευθέρωση

Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος αποτέλεσε μία από τις κεντρικές ιστορικές εμπειρίες του εικοστού αιώνα σε πλανητικό επίπεδο, στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Το μάθημα θα προσεγγίσει τις συνθήκες στην κατεχόμενη Ελλάδα σε σύγκριση με την υπόλοιπη υπό ναζιστική κατοχή Ευρώπη, καθώς και τις κοινωνικές αλλαγές που συνέβησαν στον ελληνικό χώρο κατά τη διάρκεια της Κατοχής. Θα μελετηθούν η οικονομική αποδιάρθρωση και η πείνα, η πολιτική των

κατοχικών δυνάμεων και η τρομοκρατία σε βάρος του άμαχου πληθυσμού, η εξόντωση των ελλήνων Εβραίων, το πολύπτυχο φαινόμενο του δωσιλογισμού, η ανάπτυξη του κινήματος της Αντίστασης, οι εμφύλιες συγκρούσεις στη διάρκεια της Κατοχής, τα Δεκεμβριανά και οι συνάψεις ανάμεσα στην περίοδο της Κατοχής και σε εκείνη του Εμφυλίου Πολέμου. Θα θιγούν επίσης ζητήματα που αφορούν τη θέση του πολέμου, της Κατοχής και της Αντίστασης στη συλλογική μνήμη και τη δημόσια ιστορία. Στόχος του μαθήματος είναι προσφέρει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες βασικές γνώσεις για την περίοδο της Κατοχής και να τους εισαγάγει στην πλούσια σχετική βιβλιογραφία που έχει παραχθεί κατά τις τελευταίες δεκαετίες.

Δ. Λαμπροπούλου, 3 ώρες

Π 88 Σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία (χειμερινό εξάμηνο)

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, 1929-1967

Εξέταση της εξέλιξης του ελληνικού πολιτικού συστήματος κατά την περίοδο από την Παγκόσμια Οικονομική Κρίση έως την επιβολή της δικτατορίας των συνταγματαρχών.

Ευ.Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Π 84 Ιστορία του Μεταπολεμικού Κόσμου (εαρινό εξάμηνο)

Εξέταση της πορείας της μεταπολεμικής ιστορίας των διεθνών σχέσεων με άξονα την ανάληψη των βασικών διεργασιών της: Ψυχρός Πόλεμος, Αποαποικιοποίηση και άνοδος του Τρίτου Κόσμου, Ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Ευ.Χατζηβασιλείου, 3 ώρες

Για το Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας

- **Υποχρεωτικό**

72ΚΟΙ 009 Νεότερη Ελληνική Ιστορία / Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, 15ος-20ός αι.*

(χειμερινό εξάμηνο)

Το μάθημα καλύπτει την περίοδο από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης έως και τις πρώτες δεκαετίες του νέου ελληνικού κράτους. Στόχος του είναι, αφενός, η ανάδειξη πτυχών που αφορούν την κοινωνικο-οικονομική, πολιτική και πολιτισμική συγκρότηση του πληθυσμού της ελληνικής χερσονήσου στα χρόνια της οθωμανικής και της βενετικής κυριαρχίας. Αφετέρου, θα συζητηθούν ζητήματα της ιστορίας του νέου ελληνικού κράτους, με έμφαση στη συγκρότηση του πολιτικού πεδίου, την ιδεολογία, την οργάνωση της οικονομίας και την κοινωνική διάρθρωση.

Κ. Κωνσταντινίδου, Α-Μα, 3 ώρες

Μ. Ευθυμίου, Με-Ω, 3 ώρες

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS

Στο πλαίσιο του προγράμματος ανταλλαγών φοιτητών/-τριών με ευρωπαϊκά πανεπιστήμια (ERASMUS), υπάρχει δυνατότητα υποτροφιών, διάρκειας 1-2 εξαμήνων, για τους/τις φοιτητές/-τριες του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Σύμφωνα με το πρόγραμμα οι διδακτικές μονάδες και οι βαθμοί, που αποκτώνται στο ξένο πανεπιστήμιο, μεταφέρονται στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και, κατόπιν συνεννόησης με τους υπευθύνους συντονιστές, αναγνωρίζονται και ενσωματώνονται στο πρόγραμμα σπουδών του φοιτητή του Τμήματός μας. Πληροφορίες παρέχονται από τους αρμόδιους συντονιστές.

Ακολουθεί πίνακας συνεργαζόμενων πανεπιστημίων και υπευθύνων συντονιστών:

Συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια	Υπεύθυνος Καθηγητής/Καθηγήτρια
ΑΥΣΤΡΙΑ	
Universität Wien	ΚΑΤΑΚΗΣ
Karl-Franzens-Universität Graz	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
Leopold-Franzens-Universität Innsbruck	ΑΝΕΖΙΡΗ
Universität Wien	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΒΕΛΓΙΟ	
Université Libre de Bruxelles	ΓΙΑΝΤΣΗ
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	
Sofia University "Saint Kliment Ohridski"	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ
Bulgarian Academy of Sciences	ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ
ΓΑΛΛΙΑ	
Université d' Angers	ΑΝΕΖΙΡΗ
Université Lumiere Lyon II	ΑΝΕΖΙΡΗ
Université de Haute Bretagne Rennes II	ΓΙΑΝΤΣΗ
Université de Nice-Sophia Antipolis	ΚΑΡΑΛΗ
Université de Toulouse-Le Mirail	ΑΝΕΖΙΡΗ
École Pratique des Hautes Études (EPHE)	ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ
Université de Strasbourg	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Université d' Aix-Marseille	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Université Charles de Gaulle Lille III	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Université Pantheon Sorbonne (Paris I)	ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Université de Caen Basse Normandie	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
Université de Rouen	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
Université de Lorraine	ΨΩΜΑ
Université de Paris Sorbonne (Paris IV)	ΨΩΜΑ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ	
Albert-Ludwigs-Universität Freiburg	ΑΝΕΖΙΡΗ
Johannes-Gutenberg-Universität Mainz	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ ΠΙΕΤΡΙΔΗΣ
Humboldt-Universität zu Berlin	ΚΑΤΑΚΗΣ
Freie Universität Berlin	ΚΑΤΑΚΗΣ
Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn	ΚΑΤΑΚΗΣ
Universität zu Köln	ΑΝΕΖΙΡΗ ΚΑΤΑΚΗΣ
Westfälische Wilhelms-Universität Munster	ΚΑΤΑΚΗΣ
Ruhr-Universität Bochum	ΚΟΠΑΝΙΑΣ
Eberhard-Karls-Universität Tübingen	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ
Westfälische Wilhelms-Universität Munster	ΑΝΕΖΙΡΗ
Universität Hamburg	ΑΝΕΖΙΡΗ
Martin Luther Universität Halle Wittenberg	ΑΝΕΖΙΡΗ
Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg	ΑΝΕΖΙΡΗ
Universität Regensburg	ΠΑΛΑΓΓΙΑ
Universität Bielefeld	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
Ludwig-Maximilians-Universität München	ΠΙΕΤΡΙΔΗΣ
Technische Universität Chemnitz	ΡΑΠΤΗΣ
Universität Leipzig	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΔΑΝΙΑ	
Roskilde Universitetscenter	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	
University of Leicester	ΨΩΜΑ
University of Durham	ΨΩΜΑ
ΙΣΠΑΝΙΑ	
Universidad Autónoma de Madrid	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ
Universität de Barcelona	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ
Universidad de Zaragoza	ΠΛΑΝΤΖΟΣ
Universidad de Salamanca	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΙΤΑΛΙΑ	
Universita "Ca Foscari" Venezia	ΑΝΕΖΙΡΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
Universita degli studi Roma Tre	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ
Sapienza-Università di Roma	ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ
Universita degli studi di Roma "Tor Vergata"	ΚΑΤΑΚΗΣ
Università degli Studi di Palermo	ΠΑΠΑΔΙΑ-ΛΑΛΑ
Universita degli studi della Basilicata	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ

Universita degli studi di Salerno	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
Universita degli studi di Ferrara	ΚΟΥΡΤΕΣΗ-ΦΙΛΙΠΠΑΚΗ
Universita Cattolica del Sacro Cuore di Milano	ΨΩΜΑ
Universita degli studi di Perugia	ΨΩΜΑ
Universita degli studi di Genova	ΓΙΑΝΤΣΗ
Universita degli studi SUOR ORSOLA BENINCASA di Napoli	ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ
Universita degli studi di Pisa	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΚΥΠΡΟΣ	
University of Cyprus	ΓΙΑΝΤΣΗ
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	
RijksUniversiteit Groningen	ΑΝΕΖΙΡΗ
Universiteit van Amsterdam	ΜΟΥΛΙΟΥ
RijksUniversiteit Groningen	ΜΟΥΛΙΟΥ
ΠΟΛΩΝΙΑ	
Jagellonian University	ΚΑΤΑΚΗΣ
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	
Universidade do Minho	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ
ΤΟΥΡΚΙΑ	
Istanbul Universitesi	ΑΝΕΖΙΡΗ
Bogazici Universitesi	ΚΟΝΟΡΤΑΣ
Orta Dogu Teknik Universitesi (Middle East Technical University)	ΠΙΕΤΡΙΔΗΣ
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	
University of Helsinki	ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας λειτουργούν τρία μονομηματικά και δύο διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Πληροφορίες για τις προϋποθέσεις, τον τρόπο και τον χρόνο εισαγωγής στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, καθώς και για τους Κανονισμούς αυτών μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος: <http://www.arch.uoa.gr/metaptyxiakes-spoydes.html>

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό ή το εξωτερικό καθώς και βραβεία σε φοιτητές/-τριες, συγγραφείς επιστημονικής πραγματείας κλπ. Οι υποτροφίες και τα βραβεία χορηγούνται, σύμφωνα με τη θέληση του διαθέτη κάθε κληροδοτήματος, με ορισμένες προϋποθέσεις και, ακόμη, άλλοτε με διαγωνισμό, άλλοτε με επιλογή. Ο αριθμός των υποτρόφων δεν είναι συγκεκριμένος ή ο ίδιος κάθε χρόνο γιατί αυτό εξαρτάται από τα έσοδα κάθε κληροδοτήματος. Σε περίπτωση

διαγωνισμού τα μαθήματα στα οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι προσδιορίζονται με βάση το Ενδεικτικό Πρόγραμμα του Τμήματος.

Παραθέτουμε πίνακα των υποτροφιών και βραβείων των κληροδοτημάτων με τα απαραίτητα στοιχεία, προκειμένου να ενημερωθούν οι φοιτητές/-τριες του Τμήματός μας. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στη Διεύθυνση Κληροδοτημάτων - Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων, στην οδό Χρ. Λαδά 6.

ΣΠ. ΜΠΑΛΤΑΤΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε καταγόμενους από το Συρράκο Ιωαννίνων για τη Δημοτική, Μέση, Ανωτέρα και Ανωτάτη Εκπαίδευση. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΑΒΡΑΣΟΓΛΟΥ: Ενισχύεται ένας σπουδαστής από τις Σχολές του ΕΚΠΑ, άπορος, με καταγωγή από την Ανατολική Ρωμυλία. Γίνεται επιλογή.

ΔΗΜΗΤΡ. ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για τη Φιλοσοφική, Ιατρική, Οδοντιατρική και Θεολογική Σχολή όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων σε ομογενείς, κατά προτίμηση από την Κωνσταντινούπολη. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΤΘ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε διδάκτορες ή πτυχιούχους με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) του ΕΚΠΑ για μεταπτυχιακές σπουδές σε Οικονομικές και Πολιτικές Επιστήμες στην Ευρώπη και στην Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΒΑΡΥΚΑ: Δίνονται υποτροφίες σε δευτεροετείς φοιτητές/-τριες της Φιλοσοφικής Σχολής (μόνον άρρενες), άπορους. Γίνεται διαγωνισμός.

ΚΩΝ. ΓΕΡΟΣΤΑΘΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες του ΕΚΠΑ με καταγωγή από την Άρτα. Γίνεται διαγωνισμός.

Ι. ΔΕΛΛΙΟΥ ή ΝΑΚΙΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες για την τελειοποίηση νέων επιστημόνων σε οποιαδήποτε επιστήμη, εκτός της Ιατρικής, στην Ευρώπη, με προτίμηση σε αυτούς που κατάγονται από την Ανατολική Μακεδονία.

Ε. ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ-ΣΤΙΜΕΟΝ: Δίνονται υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές σε Πανεπιστήμια της Γαλλίας και της Ρωσίας σε απόφοιτους των Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ με κριτήριο την οικονομική τους κατάσταση και το βαθμό του πρώτου έτους και με απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ: Δίνεται υποτροφία σε φοιτητή του ΕΚΠΑ με καταγωγή από το Μελιγαλά Μεσσηνίας. Γίνεται επιλογή.

ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) των Ελληνικών Πανεπιστημίων, με προτίμηση σε αυτούς που κατάγονται από Ύδρα και Σπέτσες, για μεταπτυχιακές σπουδές σε Νομικές, Πολιτικές και Οικονομικές Επιστήμες, Ιατρική και Οδοντιατρική, στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΤΡΙΑΝΤ. ΚΡΙΕΖΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες των Θεωρητικών Σχολών όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από τη Μακεδονία. Γίνεται επιλογή.

ΘΕΟΔ. ΜΑΝΟΥΣΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες όλων των ΑΕΙ της χώρας που κατάγονται από τη Σιάτιστα. Γίνεται επιλογή.

Δίνεται υποτροφία σε έναν πτυχιούχο Φιλολογίας, σε έναν πτυχιούχο Ιστορίας και Αρχαιολογίας και σε έναν πτυχιούχο Θεολογίας για μεταπτυχιακές σπουδές στη Δυτική Ευρώπη, για μια τριετία. Πρέπει να είναι πρώην υπότροφοι του Κληροδοτήματος.

ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες του ΕΚΠΑ. Γίνεται διαγωνισμός.

Σ. ΠΑΠΑΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες/-είσες φοιτητές/-τριες όλων των Ελληνικών Πανεπιστημίων που κατάγονται από την Ανδρίτσαινα. Γίνεται επιλογή.

Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες του ΕΚΠΑ που κατάγονται από τη Λακωνία και κατά προτίμηση από το χωριό Κρεμαστή και την επαρχία Επιδαύρου Λιμηράς. Γίνεται επιλογή.

ΜΑΡΙΑΣ ΡΑΔΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε φοιτητές/-τριες της Φιλοσοφικής Σχολής που κατάγονται από την Αθήνα και την Ήπειρο. Γίνεται διαγωνισμός.

ΣΟΦΙΑΣ ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους ή διδάκτορες της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον) και «άριστα» στον κλάδο που θα μετεκπαιδευθούν για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται διαγωνισμός.

ΜΑΡΙΑΣ ΣΤΑΗ: Δίνονται υποτροφίες σε νεοεισαχθέντες φοιτητές/-τριες των ΑΕΙ που κατάγονται από τα Κύθηρα. Γίνεται επιλογή.

Δίνονται υποτροφίες σε πτυχιούχους των ΑΕΙ, με βαθμό «λίαν καλώς» (τουλάχιστον), που κατάγονται από τα Κύθηρα, για μεταπτυχιακές σπουδές στην Ευρώπη και την Αμερική. Γίνεται επιλογή.

Ι. ΣΦΟΓΓΟΠΟΥΛΟΥ: Δίνονται υποτροφίες σε μαθητές γυμνασίου που κατάγονται από την Πορταριά Βόλου.

Δίνονται υποτροφίες σε άπορους φοιτητές/-τριες του ΕΚΠΑ που κατάγονται από τα 24 χωριά του Βόλου Μαγνησίας. Γίνεται διαγωνισμός.

ΓΕΩΡΓ. ΑΡΩΝΗ: Απονέμεται το εισόδημα του καταπιστεύματος σε Έλληνα συγγραφέα, με απόφαση της Συγκλήτου, ο οποίος θα έχει γράψει όχι μυθιστόρημα, αλλά βιβλίο μορφωτικής, θρησκευτικής ή άλλης φιλοσοφικής φύσεως.

ΚΩΝ. ΚΟΝΤΟΥ: (Κοντείου διαγωνίσματος δωρεά): Προκηρύσσεται διαγωνισμός κάθε δύο χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας φιλολογικού περιεχομένου.

ΠΕΤΡΟΥ ΚΟΣΚΟΡΟΖΗ: Προκηρύσσεται διαγώνισμα, κάθε πέντε χρόνια για τη συγγραφή πραγματείας αναφερομένης στις επιστήμες ή στις καλές τέχνες.

ΕΠΑΘΛΟΝ ΠΟΠΗΣ ΜΑΡΗ-ΚΑΜΑΡΑ: Απονέμονται κάθε χρόνο έπαθλα στους καλύτερους σε επίδοση και ήθος σπουδαστές του Πανεπιστημίου.

ΠΑΝΤΙΑ ΡΑΛΛΗ: Απονέμονται κάθε χρόνο βραβεία σε φοιτητές/-τριες όλων των Σχολών του ΕΚΠΑ, οι οποίοι διακρίνονται για το ήθος και την πρόοδο τους, κατά την κρίση του Πρυτάνεως και της Συγκλήτου.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΣΑΜΠΟΥΛΑ: Απονέμεται κάθε χρόνο έπαθλο σε φοιτητή ή φοιτήτρια της Ιατρικής κατά προτίμηση, διαφορετικά της Οδοντιατρικής ή άλλης Σχολής του ΕΚΠΑ, που κατάγεται από το Μεγάλο Χωριό Ευρυτανίας είτε από το Καρπενήσι είτε από το Μικρό Χωριό, Βούτυρο, Ανάδα, Νόστιμο, Καρίτσα και Δερμάτι.

ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές/-τριες με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ) του ΕΚΠΑ επιδιώκει την ισότιμη πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών/-τριών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης.

Η Μονάδα Προσβασιμότητας προσφέρει:

- Υπηρεσία καταγραφής των συγκεκριμένων αναγκών κάθε ΦμεΑ.
- Τμήμα Προσβασιμότητας στο Δομημένο Χώρο του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία Μεταφοράς των ΦμεΑ από την κατοικία τους στις Σχολές και αντιστρόφως
- Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής.
- Δωρεάν Λογισμικό για ΦμεΑ.
- Προσβάσιμα Συγγράμματα.
- Προσβάσιμους Σταθμούς Εργασίας στις Βιβλιοθήκες.
- Υπηρεσία Διαμεταγωγής για την άμεση ζωντανή τηλεπικοινωνία των ΦμεΑ, μέσω διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, με τους συμφοιτητές/-τριες, καθηγητές και υπαλλήλους του Πανεπιστημίου.
- Υπηρεσία εθελοντών συμφοιτητών/-τριών υποστήριξης ΦμεΑ.
- Οδηγίες σχετικά με τους ενδεδειγμένους τρόπους εξέτασης των ΦμεΑ.
- Υπηρεσία Ψυχολογικής Συμβουλευτικής Υποστήριξης για ΦμεΑ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ΦμεΑ σε κάθε Τμήμα/Σχολή του ΕΚΠΑ έχουν οριστεί:

α) Σύμβουλος Καθηγητής ΦμεΑ και αναπληρωτής του και

β) Αρμόδιος υπάλληλος της Γραμματείας και αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση ΦμεΑ με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επιπλέον να επικοινωνούν τηλεφωνικά, με fax, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή μέσω της Υπηρεσίας Διαμεταγωγής. Τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμοδίους κάθε Τμήματος/Σχολής υπάρχουν στην ιστοσελίδα της ΜοΠροΦμεΑ.

Επικοινωνία και περισσότερες πληροφορίες:

Τηλέφωνα: 2107275130, 2107275687, 2107275183

Fax: 2107275193

Ηλ. ταχυδρομείο access@uoa.gr

Ιστοθέση: <http://access.uoa.gr>

MSN ID: m.emmanouil@di.uoa.gr

οοVoo ID: m.emmanouil

Αποστολή SMS: 695845086

ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΩΓΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το Ταμείο Αρωγής Φοιτητών/-τριών είναι ανεξάρτητη Υπηρεσία του Πανεπιστημίου, η οποία διοικείται από Επταμελή Επιτροπή, αποτελούμενη από πέντε μέλη του Διδακτικού Προσωπικού του ΕΚΠΑ και δύο εκπροσώπους των φοιτητών/-τριών.

Σκοπός του Ταμείου είναι η ηθική και υλική ενίσχυση φοιτητών/-τριών για την κάλυψη σοβαρών, εκτάκτων αναγκών, που θέτουν σε κίνδυνο τη συνέχιση των σπουδών τους και που δεν μπορούν, κατά την κρίση της Διοικούσας Επιτροπής, να αντιμετωπισθούν διαφορετικά, όπως: σοβαρές παθήσεις, είδος περίθαλψης που δεν καλύπτεται από την ισχύουσα νομοθεσία, περίθαλψη στο εξωτερικό σε περιπτώσεις πολύ σοβαρών νοσημάτων, παροχή οικονομικού βοηθήματος σε απόρους φοιτητές/-τριες, οικονομικά επιδόματα σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών εξαιτίας οικογενειακών ή οικονομικών πληγμάτων και συμπαράσταση με κάθε τρόπο σε φοιτητές/-τριες που νοσηλεύονται σε νοσοκομεία.

Για τη χορήγηση βοηθήματος απαιτούνται η υποβολή αίτησης από τον ενδιαφερόμενο και η συνυποβολή δικαιολογητικών (πιστοποιητικά και γνωματεύσεις) στη Γραμματεία του Ταμείου, που στεγάζεται στην Πανεπιστημιακή Λέσχη, Ιπποκράτους 15, 3ος όροφος, Γραφείο Επιμελητείας, τηλ. 210 - 3688221, 3688240, 3688256, όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για περισσότερες πληροφορίες. Πληροφορίες υπάρχουν επίσης στην ιστοσελίδα: <http://tafpa.uoa.gr>.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΑΤΑΠ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΔΟΑΤΑΠ

Οι πτυχιούχοι ξένων Πανεπιστημίων, οι οποίοι θέλουν να αποκτήσουν αντιστοιχία από ΔΟΑΤΑΠ, θα εξετάζονται αποκλειστικά και μόνον κατά τις εξεταστικές περιόδους, δηλαδή Ιούνιο, Σεπτέμβριο και Φεβρουάριο. Θα αναρτάται ανακοίνωση ορισμού της ακριβούς ημερομηνίας και ώρας έναν μήνα πριν από τις εξετάσεις. Οι υποψήφιοι πρέπει να δηλώσουν την συμμετοχή τους στις εξετάσεις ένα μήνα νωρίτερα.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Οι φοιτητές/-τριες, οι οποίοι ζητούν συστατικές επιστολές πρέπει να καταθέτουν αίτησή τους με πλήρη στοιχεία στο γραφείο του διδάσκοντος τουλάχιστον δεκαπέντε μέρες νωρίτερα.

